

ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

โดย
นางสาวนริศรา บุญสอาด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2563

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

โดย
นางสาวนริศรรา บุญสอาด

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2563
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

21ST CENTURY SKILLS AFFECTING ACADEMIC LEADERSHIP
OF SCHOOL ADMINISTRATOR IN BASIC EDUCATION SCHOOL
UNDER SAMUTSAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)
Department of Educational Administration
Graduate School, Silpakorn University
Academic Year 2020
Copyright of Graduate School, Silpakorn University

หัวข้อ ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

โดย นริศสร่า บุญสอาด

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน อินทร์รักษ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.จุไรรัตน์ นันทานิช)

พิจารณาเห็นชอบโดย

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน อินทร์รักษ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ศักดิ์พันธ์ ต้นวิมลรัตน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. มัทนา วัฒนอมศักดิ์)

..... ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(รองศาสตราจารย์ ดร. ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์)

59252315 : การบริหารการศึกษา แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

คำสำคัญ : ทักษะในศตวรรษที่ 21 / ภาวะผู้นำทางวิชาการ

นางสาว นริศรดา บุญสะอาด: ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สงวน อินทร์รักษ์

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 3) ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 86 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล สถานศึกษาละ 2 คน ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่ง จำนวน 1 คน 2) ครูผู้สอน จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 172 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของเบลล์มังกาและแบรนต์ และแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ ทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณการแก้ปัญหา ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ ตามลำดับ 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศด้านวิชาการ ตามลำดับ 3) ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ประกอบด้วย ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ และทักษะความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรม โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.866 สามารถทำนายภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม ได้ร้อยละ 75.10 สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยสำหรับการทำนาย ได้ดังนี้ $(Y_{tot}) = 0.365 + 0.254 (X_7) + 0.209 (X_1) + 0.190 (X_5) + 0.150 (X_2) + 0.128 (X_4)$

59252315 : Major (EDUCATIONAL ADMINISTRATION)

Keyword : 21st century skills / Academic Leadership

MISS NARISSARA BOONSA-AD : 21ST CENTURY SKILLS AFFECTING ACADEMIC LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATOR IN BASIC EDUCATION SCHOOL UNDER SAMUTSAKHON PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR SANGAUN INRAK, Ph.D.

This study aims to determine 1) the 21st century skills of school administrator under Samutsakhon Primary Educational Service Area Office 2) Academic leadership of school administrator under Samutsakhon Primary Educational Service Area Office. 3) The 21st century skills affecting academic leadership of school administrator under Samutsakhon Primary Educational Service Area Office. The samples was 86 schools under Samutsakhon Primary Educational Service Area Office. The respondent were a school director or a deputy director school, and a teacher, with a total of 172 respondents. The questionnaire about the 21st century skills based on Bellanca and Brandt's concept and the academic leadership based on Hallinger and Murphy's concept was the instrument of this study. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis. The study shows that 1) The 21st century skills of school administrator under Samutsakhon Primary Educational Service Area Office, overall and each aspect at the highest level. Ranking from the highest arithmetic mean to the lowest were: curiosity and imagination, creativity and innovation, cross-cultural and awareness, critical thinking and problem solving, computing and ICT literacy, communication and collaboration, corporate and entrepreneurial spirit. 2) Academic leadership of school administrator under Samutsakhon Primary Educational Service Area Office were at the highest level overall and each aspect. Ranking from the highest arithmetic mean to the lowest were: defining the school goals, managing the instructional program and promote school climate. 3) The 21st century skills affecting academic leadership of school administrator Under the Office of Samutsakhon Primary Educational Service Area, it comprises cross-cultural and awareness, Computing and ICT literacy, Communication and collaboration, curiosity and imagination and creativity and innovation skills as a whole were statistically significant at the .05 level, with a multiple correlation coefficient of 0.866, able to predict 75.10% of the academic leadership of school administrators as a whole. The regression equation for prediction is as follows: $(Y_{tot}) = 0.365 + 0.254 (X7) + 0.209 (X1) + 0.190 (X5) + 0.150 (X2) + 0.128 (X4)$.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี โดยความอนุเคราะห์และความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวน อินทร์รักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์พันธ์ ตันวิมลรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.มัทนา วัฒนอมศักดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รองศาสตราจารย์ ดร.วรกาญจน์ สุขสดเขียว ประธานคณะกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุน แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ รวมทั้งให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ พร้อมทั้งขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์จากภาควิชาการบริหารการศึกษาทุกท่านที่ได้กรุณาให้การสั่งสอน สร้างและพัฒนาประสบการณ์ต่าง ๆ ทั้งด้านความรู้ และแนวทางการบริหาร ตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่ในสถาบันแห่งนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.กัลยา มาลัย ดร.สมชัย ขวลิตชาติตา ดร.วรรณกร ทวีแก้ว ดร.เชาวฤทธิ์ พันทอง และคุณครูอัญชลี นิยมสอาด ที่ให้เกียรติเป็นผู้ตรวจสอบและแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เพื่อให้เครื่องมือมีประสิทธิภาพสูงสุดและได้ให้คำแนะนำที่ดี เป็นแนวทางให้ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขงานวิจัยให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น และขอขอบคุณผู้บริหาร คณะครู และเขตพื้นที่ศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครที่อำนวยความสะดวกและเป็นแหล่งข้อมูลที่ดีที่สุดในการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ผลการวิจัยมีความสมบูรณ์และถูกต้อง ขอขอบคุณเพื่อนนักศึกษาภาควิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 36 และผู้บริหาร คณะครูโรงเรียนวัดศรีสำราญราษฎร์บำรุง (แหม่มประชาอุทิศ) ที่ให้ความช่วยเหลือเป็นกำลังใจในการศึกษาวิจัยด้วยดีเสมอมา สุดท้ายขอขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ ญาติพี่น้องทุกคนในครอบครัว และผู้อยู่เบื้องหลังทุก ๆ ท่านที่เป็นกำลังใจ ให้คำปรึกษาแนะนำ ให้ความช่วยเหลือและดูแลด้วยดีเสมอมา จนนำมาซึ่งความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้

คุณความดีและคุณประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแด่คุณพ่อคุณแม่ ครูอาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านที่กรุณาให้ความรู้อบรมสั่งสอนด้วยความปรารถนาดีตลอดมา

นริศสร่า บุญสอาด

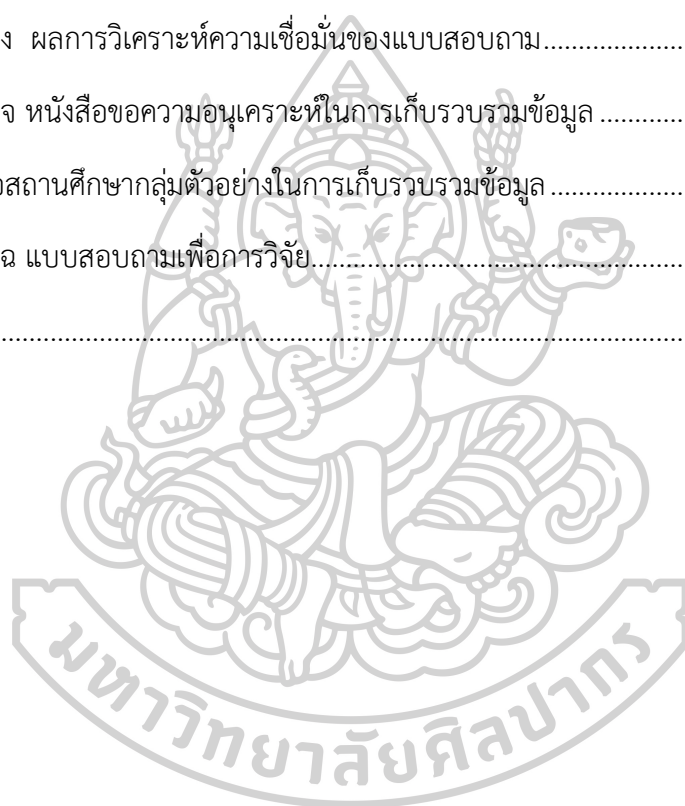
สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	3
ปัญหาการวิจัย.....	6
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	11
ข้อคำถามของการวิจัย.....	12
สมมติฐานการวิจัย.....	12
ขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย.....	12
ขอบข่ายของการวิจัย.....	15
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	17
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	18
ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21.....	18
ความหมายของทักษะการบริหาร	18
ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21.....	19
ความเปลี่ยนแปลงของสังคมเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21.....	21
ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนในศตวรรษที่ 21.....	22

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21.....	22
กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	23
ระบบส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21.....	24
ทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของเบลันคาและแบรนต์ (Bellanca and Brandt)....	30
ภาวะผู้นำทางวิชาการ.....	31
ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ	33
บทบาทและความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ.....	34
ผู้บริหารกับความเป็นผู้นำทางวิชาการ.....	36
แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ.....	37
ภาวะผู้นำทางวิชาการจากแนวคิดของฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy)..	52
ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร	56
ที่ตั้ง ขนาดและอาณาเขต	56
วิสัยทัศน์ (Vision).....	63
พันธกิจ (Mission).....	63
กลยุทธ์.....	63
จุดเน้นการดำเนินการ.....	64
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	64
งานวิจัยในประเทศ.....	64
งานวิจัยต่างประเทศ.....	75
สรุป.....	78
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ.....	79
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	79
ระเบียบวิธีวิจัย.....	80
แผนแบบการวิจัย	80

ประชากร.....	81
กลุ่มตัวอย่าง.....	81
ผู้ให้ข้อมูล.....	81
ตัวแปรศึกษา.....	82
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	86
การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ.....	87
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	88
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	88
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	88
สรุป.....	90
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	91
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.....	93
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.....	102
ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.....	116
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	128
สรุปผลการวิจัย.....	128
อภิปรายผล.....	130
ข้อเสนอแนะ.....	156
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	156
ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป.....	158
รายการอ้างอิง.....	159

ภาคผนวก.....	167
ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	168
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ.....	170
ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC).....	171
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย.....	191
รายชื่อสถานศึกษาที่ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย.....	193
ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม.....	194
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	201
รายชื่อสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	203
ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	205
ประวัติผู้เขียน.....	220

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (NT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เปรียบเทียบระดับประเทศ ปีการศึกษา 2558-2559	8
ตารางที่ 2 ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เปรียบเทียบระดับประเทศ ปีการศึกษา 2558 -2559	9
ตารางที่ 3 ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เปรียบเทียบระดับประเทศ ปีการศึกษา 2558-2559	10
ตารางที่ 4 การจัดการเรียนการสอนแบบเดิมและในศตวรรษที่ 21	23
ตารางที่ 5 รายชื่อสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร	57
ตารางที่ 6 รายชื่อโรงเรียนในสหวิทยาเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร....	59
ตารางที่ 7 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล	82
ตารางที่ 8 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	92
ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม	94
ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะด้านเทคโนโลยี (X_1).....	95
ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ (X_2).....	96
ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา (X_3)	97

ตารางที่ 13 คำขวัญฉิมิเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะความคิด สร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X ₄).....	98
ตารางที่ 14 คำขวัญฉิมิเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะทักษะในศตวรรษที่ 21 ของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะในการ สื่อสารและร่วมมือ (X ₅)	99
ตารางที่ 15 คำขวัญฉิมิเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะการคิด ในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (X ₆)	100
ตารางที่ 16 คำขวัญฉิมิเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะการ เรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X ₇).....	101
ตารางที่ 17 คำขวัญฉิมิเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม.....	102
ตารางที่ 18 คำขวัญฉิมิเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการกำหนดเป้าหมาย ของโรงเรียน (Y ₁).....	103
ตารางที่ 19 คำขวัญฉิมิเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการสื่อสารเป้าหมาย ของโรงเรียน (Y _{1.2}).....	104
ตารางที่ 20 คำขวัญฉิมิเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการนิเทศและการ ประเมินผลด้านการสอน (Y _{2.1}).....	105
ตารางที่ 21 คำขวัญฉิมิเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการประสานงานด้าน หลักสูตร (Y _{2.2})	107

ตารางที่ 22 คำขวัญนิมิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการตรวจสอบ ความก้าวหน้าของนักเรียน (Y _{2,3}).....	108
ตารางที่ 23 คำขวัญนิมิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการควบคุมเวลาในการ สอน (Y _{3,1}).....	109
ตารางที่ 24 คำขวัญนิมิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและ นักเรียนอย่างใกล้ชิด (Y _{3,2}).....	110
ตารางที่ 25 คำขวัญนิมิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจ ให้กับครู (Y _{3,3}).....	111
ตารางที่ 26 คำขวัญนิมิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร การส่งเสริมให้มีการพัฒนา วิชาชีพ (Y _{3,4}).....	112
ตารางที่ 27 คำขวัญนิมิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการพัฒนาและการสร้าง มาตรฐานด้านวิชาการ (Y _{3,5}).....	113
ตารางที่ 28 คำขวัญนิมิตส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริม สภาพการเรียนรู้ (Y _{3,6}).....	114
ในตารางที่ 29 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้าน กับภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร	116
ตารางที่ 30 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม (X _{tot}) ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (Y _{tot}).....	117

- ตารางที่ 31 ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (Y_{tot})..... 118
- ตารางที่ 32 ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (Y_1)... 120
- ตารางที่ 33 ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการจัดการเรียนการสอน (Y_2)..... 122
- ตารางที่ 34 ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน (Y_3)..... 123

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย.....	14
แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย.....	16
แผนภูมิที่ 3 กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Framework)	24
แผนภูมิที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21.....	29
แผนภูมิที่ 5 ขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษา.....	33
แผนภูมิที่ 6 สรุปผลการวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร.....	127

บทที่ 1

บทนำ

ในยุคโลกาภิวัตน์ที่มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านสารสนเทศ โทรคมนาคมและเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้โลกปัจจุบันแทบจะสามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว สามารถเผยแพร่กระจายและถ่ายโอนข้อมูลได้สะดวกยิ่งขึ้น ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรม วิถีชีวิต ความเชื่อ ความคิดของคนในสังคม ทำให้มีความเสี่ยงและภัยคุกคามที่แทรกแฝงมากับเทคโนโลยีต่างๆ จึงยากแก่ควบคุมการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นต่อสังคมได้ ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการเป็นไปด้วยความยากลำบากมากยิ่งขึ้น อาทิเช่น ความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติ ความเสี่ยงต่อการก่อการร้าย และโจมตีทางไซเบอร์ ผลกระทบในทางลบต่อคุณภาพทางสังคม ความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำงานร่วมกับเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว ซึ่งคนไทยจำนวนมากยังขาดการปรับตัวให้รู้เท่าทันกับความเปลี่ยนแปลง กฎเกณฑ์ กติกาใหม่ ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น¹

การพัฒนาประเทศไทยไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ให้เกิดขึ้นในอนาคตนั้น จะต้องให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างทุนของประเทศที่มีอยู่ให้เข้มแข็ง และต้องมีพลังที่เพียงพอในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาทั้งในระยะกลางและระยะยาว โดยเฉพาะ “การพัฒนาคน” ให้เตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสิ่งที่สำคัญที่สุด คือทักษะการเรียนรู้ และการเสริมสร้างปัจจัยแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของคน โดยการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มาประยุกต์ใช้ทั้งในเชิงระบบและโครงสร้างของสังคมไทย ให้มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ² ที่จะเกิดขึ้น การศึกษาจึงเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ เพราะการศึกษาสร้างคน คนสร้างชาติ อีกทั้งยังเป็นการเตรียมกำลังคนและยกระดับคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศให้พร้อมในการเป็นกลไกที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมไทยสู่เวทีเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับนานาชาติต่อไป สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 กล่าวไว้

¹ สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ, **ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579** (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560), 18.

² สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, **"แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564)"**, (กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ), 10.

ว่า การพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถของคน มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัย เพื่อวางรากฐานให้เป็นคนมีคุณภาพในอนาคต การพัฒนาทักษะสอดคล้องกับความต้องการในตลาดแรงงานและทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 ของคนในแต่ละช่วงวัยตามความเหมาะสม เช่น เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นพัฒนาทักษะการวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ มีความคิดสร้างสรรค์ รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการพัฒนาให้มีความพร้อมในการต่อยอดพัฒนาทักษะในทุกด้าน มีทักษะการทำงานและการใช้ชีวิตที่พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน วัยแรงงานเน้นการสร้างความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับตลาดงานทั้งทักษะขั้นพื้นฐาน ทักษะเฉพาะในวิชาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการรายใหม่ ทักษะการประกอบอาชีพอิสระ วัยสูงอายุเน้นพัฒนาทักษะที่เอื้อต่อการประกอบอาชีพที่เหมาะสมกับวัยและประสบการณ์³ ที่เน้นการพัฒนาและใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมขั้นก้าวหน้าที่เข้มข้นมากขึ้น การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล การพัฒนาและยกระดับคุณภาพของกำลังคน และความคิดสร้างสรรค์ในการขยายฐานเศรษฐกิจและฐานรายได้ใหม่ควบคู่กับการเพิ่มผลิตภาพของฐานการผลิตและบริการเดิม รวมทั้งการต่อยอดการผลิตและบริการเดิมโดยใช้ดิจิทัลและเทคโนโลยีอัจฉริยะ⁴ การศึกษาต้องเดินหน้าสู่การสร้างการพัฒนาต้องเตรียมความพร้อมให้สอดคล้องกับสังคมโลก โดยเฉพาะสังคมโลกในศตวรรษที่ 21 อันเป็นผลมาจากการปฏิวัติด้านดิจิทัล (Digital Revolution) และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร (ICT) ที่ทำให้โลกเชื่อมโยงสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้นจำเป็นต้องสร้างและพัฒนาคนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีความสามารถ มีทักษะความถนัด ความชำนาญพร้อมจะขับเคลื่อนและยกระดับการพัฒนาประเทศสู่การเป็นประเทศพัฒนาในระดับที่สูงขึ้น⁵

การมีความรู้จึงเป็นเพียงอย่างเดียวที่จะนำพาทรัพยากรมนุษย์ของชาติให้สามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญรุ่งเรืองได้ ดังนั้นหน่วยงานทางการศึกษาจะต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ซึ่งในยุคสมัยแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้ ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นทำให้วงการศึกษไทยจำเป็นต้องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อตอบสนองต่อความท้าทายที่กำลังเผชิญอยู่ มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการทำงานที่สามารถพัฒนากรอบความคิดเพื่อการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 ให้สามารถจัดการศึกษาและพัฒนาทักษะต่างๆ มาตอบสนองความต้องการที่กำลังเปลี่ยนแปลงของสังคมซึ่งกำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ การพัฒนากรอบความคิดที่ครอบคลุมเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

³ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, "แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564" (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559), 15.

⁴ เรื่องเดียวกัน, 82.

⁵ จาตุรนต์ ฉายแสง, 8 นโยบายการศึกษา (กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2556), 2.

นั้น จำเป็นจะต้องสร้างระบบส่งเสริมเพิ่มขึ้นจากทักษะเฉพาะด้านองค์ความรู้ความชำนาญและความสามารถในการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้เกิดความรอบรู้ มีความสามารถที่จำเป็นและหลากหลาย⁶

ยิ่งผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการมากยิ่งขึ้นจะขับเคลื่อนสถานศึกษาให้พัฒนาไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา นำพาสถานศึกษาไปสู่ความสำเร็จตามภารกิจ สถานศึกษาจะมีประสิทธิผล ช่วยแก้ปัญหาคุณภาพการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องแสดงออกถึงพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการอย่างเต็มตามศักยภาพ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษาและนำพาคณะครู บุคลากรทางการศึกษาทุกคนปฏิบัติงานเพื่อให้งานสำเร็จบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้อย่างมีคุณภาพและเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลแก่ผู้เรียนมากที่สุด

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่รัฐ มาตรา 54 กล่าวว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กทุกคนได้รับการศึกษาเป็นเวลาสิบสองปี ตั้งแต่ก่อนวัยเรียนจนจบการศึกษาภาคบังคับอย่างมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย รัฐต้องดำเนินการให้ประชาชนได้รับการศึกษาในระบบต่างๆ รวมทั้งส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต และจัดให้มีความร่วมมือกันระหว่างรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชนในการจัดการศึกษาทุกระดับโดยรัฐมีหน้าที่ดำเนินการกำกับ ส่งเสริมและสนับสนุนให้การจัดการศึกษามีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล⁷ และในหมวดที่ 16 การปฏิรูปประเทศด้านการศึกษา ยังได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาสำหรับคนไทยในด้านการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า ให้ปรับปรุงการเรียนการสอนทุกระดับเพื่อให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ตามความถนัดและปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อบรรลุเป้าหมาย โดยสอดคล้องกันทั้งในระดับชาติและเขตพื้นที่⁸ ซึ่งสอดคล้องพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 หมวดที่ 1 มาตรา 6 การจัดการศึกษา

⁶ ศิริวรรณ ฉัตรมณีรุ่งเจริญ, "ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทายในอนาคต 21st Century Skills: The Challenges Ahead," (เอกสารการอบรมเชิงปฏิบัติการ, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 2556).

⁷ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560," (กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2560), 14.

⁸ เรื่องเดียวกัน, 80.

ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้และคุณธรรมมีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับคนอื่นได้อย่างมีความสุข และมาตรา 8 การจัด การศึกษาให้ยึดหลักดังนี้ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา 3) การพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง⁹

เป้าหมายหลักของการพัฒนาการศึกษาของประเทศไทย คือ การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ และมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญในการพัฒนา คือ ให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขมีศักยภาพในการศึกษาต่อ และประกอบอาชีพ¹⁰ ในการจัดการศึกษาที่ดีจะต้องสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ วัฒนธรรม และเทคโนโลยี แต่ในปัจจุบันการจัดการศึกษาของไทยยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ชุมชน สังคม และประเทศชาติเท่าที่ควร ท่ามกลางความคาดหวังของสังคมทำให้การศึกษามีบทบาทในการเตรียมคนให้พร้อมกับ การแข่งขันในสังคมโลก ยิ่งทำให้มองเห็นความล้มเหลวของการศึกษาไทย และความล้มเหลวที่เป็นปัญหาของการจัดการศึกษามากขึ้น การศึกษามีบทบาทและสำคัญอย่างยิ่งต่อวิถีชีวิตของคนและสังคม โดยเฉพาะ การเตรียมคนเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นภารกิจหลักของการศึกษาโดยตรง ในขณะเดียวกันความเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงของโลก ทำให้มีความจำเป็นที่จะต้องกลับมาทบทวนและออกแบบรูปแบบ การศึกษาแบบใหม่ เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพจึงเป็นเรื่องที่มีสำคัญลำดับแรกของสถานศึกษาทุกแห่ง ต้องดำเนินการพัฒนาคุณภาพของตนเอง โดยให้มีการบริหารงานวิชาการที่เน้นคุณภาพ เพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดเวลา เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาที่กำหนด การบริหารงานวิชาการเป็นงานหนึ่งที่สำคัญที่สุดสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจาก การบริหารงาน วิชาการมีความเกี่ยวข้องกับทุกกิจกรรมในสถานศึกษา โดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นตัวบ่งชี้ความสำเร็จ ความสามารถ และ ประสิทธิภาพของผู้บริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการซึ่งเป็นบทบาทสำคัญในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นฟันเฟืองตัวแรกที่นำพาสถานศึกษาไปสู่ความเจริญก้าวหน้าและทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทาง วิชาการย่อมดำเนินการให้สถานศึกษามุ่งไปสู่คุณภาพและได้มาตรฐาน เพื่อมุ่งไปสู่การพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน รวมทั้งดำเนินงานประกันคุณภาพ

⁹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, "พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545." (กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2545), 3-4.

¹⁰ กระทรวงศึกษาธิการ, "หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับสมบูรณ์ (4 สี), เข้าถึงเมื่อ 19 พฤษภาคม 1561, เข้าได้จาก https://www.kroobannok.com/news_file/p59087671156.pdf.

ภายในสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีระบบและราบรื่น หากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ และมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งทำให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ นำพาผู้เรียนไปสู่เป้าหมาย และได้รับความร่วมมือจากครูผู้ปกครอง ครอบครัวและชุมชน¹¹

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 ส่งผลกระทบต่อทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการเมืองของทุกประเทศอย่างรวดเร็ว ทำให้ทุกประเทศต้องทบทวนวาระการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการศึกษาอย่างรอบด้าน เพื่อเป็นรากฐานที่มั่นคงของการพัฒนาประเทศในอนาคต ให้สามารถแข่งขันกับนานาชาติประเทศได้ สถานศึกษาจึงต้องจัดประสบการณ์การเรียนรู้ทั้งด้านทักษะและความรู้ในศตวรรษที่ 21 ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อผู้เรียนและคุณภาพการศึกษา สถานศึกษาต้องจัดให้มีหลักสูตรสถานศึกษาที่พัฒนาทักษะต่างๆ เหล่านี้ ครูต้องประเมินและสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทักษะและความสามารถของผู้เรียนเพิ่มมากขึ้น ดังนั้น ผู้บริหารและครูจึงมีความสำคัญต่อการสร้างภูมิคุ้มกันหรือพัฒนาทักษะชีวิตแก่ผู้เรียน โดยการจัดกิจกรรม ประสบการณ์การเรียนรู้ในสถานศึกษาและจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะชีวิตเป็นภูมิคุ้มกัน ใช้ชีวิตอย่างมีสติ ตั้งรับต่อการมีวิถีชีวิตยุคใหม่อย่างมีวิจารณญาณและรู้เท่าทันโลก

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น เพื่อให้การศึกษาของไทยบรรลุเป้าหมายดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะในศตวรรษที่ 21 และให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการซึ่งเป็นหัวใจในการบริหารสถานศึกษา โดยนำภาวะผู้นำทางวิชาการช่วยในการบริหารสถานศึกษามุ่งไปสู่คุณภาพและมาตรฐาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับพระบรมราโชวาทของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ว่าความรู้ความสามารถทางวิชาการกับความรู้ความเข้าใจอันกระจ่างชัดในบ้านเมืองของเรานั้น เมื่อนำมาใช้ด้วยกันให้ประสานสอดคล้องแล้วจะบันดาลให้งานของทุกอย่างบรรลุผลเลิศ การปฏิบัติงานสร้างสรรค์ความเจริญของบ้านเมืองโดยใช้หลักการนี้ จึงนับเป็นการธำรงรักษาชาติอย่างแท้จริง

¹¹ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, “แนวทางพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พ.ศ. 2553,” (กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553), 5.

ปัญหาการวิจัย

ในโลกปัจจุบันเกิดกระแสโลกาภิวัตน์ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของประชากรโลกอย่างมาก ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงอย่างไม่หยุดยั้งและไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ การมีความรู้เท่าทันที่ จะช่วยให้ มนุษย์ยืนหยัดและแข่งขันได้ในทุกสถานการณ์ สะท้อนให้เห็นว่า ทิศทางและแนวโน้มในอนาคตของ การศึกษาไทยที่เป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคนและพัฒนาประเทศจะมีบทบาทมากยิ่งขึ้น และ จำเป็นต้องเตรียมการตั้งรับ ก้าวให้ทัน และเดินไปข้างหน้า เพื่อการมีวิถีชีวิตอยู่ในกระแสโลกาภิวัตน์ ของมนุษย์ได้อย่างรู้เท่าทันและยั่งยืน ทิศทางการจัดการศึกษาของไทยจำเป็นต้องได้รับการจัด การศึกษาให้สอดคล้องและก้าวให้ทันกับสถานการณ์ปัจจุบันและที่จะเกิดขึ้นในอนาคต การศึกษาจึงมี บทบาทสำคัญในขับเคลื่อนนำการพัฒนาในทุกภาคส่วนให้เป็นไปได้อย่างมีทิศทาง อย่างที่รู้โดยทั่วกัน ว่า การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาเยาวชน ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของชาติในอนาคต การ จัดการศึกษาถึงแม้จะประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง แต่ก็มีปัญหาเป็นเวลานาน การจัดการเรียน การสอนยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของบุคคลและความเป็นจริงในสังคม¹² ในการจัดการศึกษา ปัจจุบันซึ่งเป็นยุคของการปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มีความมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่ สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรม ทำให้สามารถ ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีพลังและมี ประสิทธิภาพนั้น จำเป็นต้องมีการกระจายอำนาจและให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม จึงกำหนดให้มีการ จัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาของไทยให้มีเอกภาพในเชิงนโยบายและ หลากหลายในทางปฏิบัติ โดยให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัด การศึกษา ทั้งในด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยัง เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในโดยตรง ซึ่งการกระจายอำนาจดังกล่าว ทำให้สถานศึกษามี ความคล่องตัวมีอิสระในการบริหารจัดการการศึกษาให้เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการโดยใช้ สถานศึกษาเป็นฐาน (school based management) เป็นการสร้างรากฐานและความเข้มแข็ง ให้กับสถานศึกษา¹³

¹² พิณสุตา สิริธรรังศรี, ภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี, 2 ed. (กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี การพิมพ์, 2553), 9.

¹³ กระทรวงศึกษาธิการ, "พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไข เพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545," (กรุงเทพฯ: ศุภสภา, 2546), 6-7.

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาของหน่วยงาน เนื่องจากมีหน้าที่ในการกำหนดวิสัยทัศน์และทิศทางขององค์กร ดูแลประสานงานให้การจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีของบุคลากรในหน่วยงานของตน มีพฤติกรรมที่กระตุ้นและส่งเสริมให้บุคลากรเกิดความเชื่อถือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาตนเอง สามารถนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จเป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือแนวทางการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา¹⁴

การบริหารงานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญในการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีหน้าที่ในการบริหารงานวิชาการ ปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจสำคัญและจุดมุ่งหมายหลักของการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือวัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารอีกด้วย¹⁵ แต่ในความเป็นจริงแล้วพบว่า การศึกษาไทยกำลังถึงจุดวิกฤต ผลของการศึกษาจากหลายหน่วยงาน ระบุว่า ความรู้ความสามารถของเด็กไทยโดยเฉลี่ยอ่อนลงทั้งในด้านกระบวนการคิดวิเคราะห์ การสังเคราะห์ การมีเหตุผล ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การแก้ปัญหาต่าง ๆ ทั้งในด้านวิชาการ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ คุณธรรมจริยธรรม ระเบียบวินัย สอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ซึ่งกล่าวไว้ว่า คุณภาพการจัดการศึกษาที่ผ่านมา ยังไม่เป็นที่น่าพอใจของสังคม ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในวิชาหลักของการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O – NET) ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 ซึ่งผลจากการทดสอบในปีการศึกษา 2559 พบว่า คะแนนเฉลี่ยในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 วิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม และภาษาอังกฤษ ลดลงจากปีการศึกษา 2558 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ลดลงจากปีการศึกษา 2558 จากผลการทดสอบ PISA พบว่า ในปี 2559 IMD ได้จัดอันดับผลการทดสอบ PISA 2015 (ปี 2559) คะแนนการอ่าน 409 คะแนน คณิตศาสตร์ 415 คะแนน วิทยาศาสตร์ 421 คะแนน โดยการสำรวจเด็กอายุ 15 ปี พบว่า ประเทศไทย ได้อันดับที่ 44 โดยสิงคโปร์มีคะแนนการอ่าน 535 คะแนน คณิตศาสตร์ 564 คะแนน วิทยาศาสตร์ 556 คะแนน มีคะแนนอันดับหนึ่งในทุกด้าน ขณะที่เวียดนามคะแนนการอ่าน 487 คะแนน คณิตศาสตร์ 495 คะแนน วิทยาศาสตร์ 525 คะแนน ซึ่ง

¹⁴ มัทนา วัฒนอมศักดิ์, "ทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21," **บริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร** 3, 2: (มกราคม - มิถุนายน 2556):200-207.

¹⁵ สันติ บุญภิรมย์, **การบริหารงานวิชาการ**, พิมพ์ครั้งที่ 2. (กรุงเทพฯ: บุ๊คพอยท์, 2553), 22.

เวียดนามมีคะแนนสูงกว่าไทยในทุกด้าน สำหรับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ (Trends in International Mathematics and Science Study: TIMSS) ในปี 2559 ประเทศไทยเข้าร่วมประเมินเฉพาะนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยมีคะแนนเฉลี่ยวิชาคณิตศาสตร์ 431 คะแนน และวิชาวิทยาศาสตร์ 456 คะแนน ในปี 2559 IMD ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษา ปรากฏว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 52 ลดลง 4 อันดับ จากปี 2558 (อันดับที่ 48) ทั้งนี้ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา ในปี 2557 ประเทศไทยมีอันดับด้านการศึกษาน่าที่ต่ำที่สุด โดยมีการศึกษาอยู่ที่ 54 จากทั้งหมด 60 ประเทศ¹⁶

จากการรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (National Test : NT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 – 2559 ตามเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนมีผลการสอบ ทักษะด้านภาษา ทักษะด้านคำนวณและทักษะด้านเหตุผล เปรียบเทียบผลการทดสอบระดับประเทศและระดับเขตพื้นที่การศึกษา ดังตารางที่ 1¹⁷

ตารางที่ 1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (NT) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เปรียบเทียบระดับประเทศ ปีการศึกษา 2558-2559

ทักษะ	ปีการศึกษา 2558			ปีการศึกษา 2559			เพิ่ม/ลด ระดับ เขต
	ระดับเขต	ระดับชาติ	ผลต่าง	ระดับเขต	ระดับชาติ	ผลต่าง	
ด้านภาษา	47.28	46.64	>0.64	53.32	51.00	>2.32	+6.04
ด้านคำนวณ	39.32	40.71	1.39	37.51	36.99	>0.52	-1.81
ด้านเหตุผล	49.20	48.56	>0.64	56.84	53.38	>3.46	+7.64
รวมเฉลี่ยทุก วิชา	45.27	45.30	0.03	49.44	47.13	>2.31	+4.14

¹⁶ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล ปี 2559 (Imd 2016) (กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี่, 2560), 122-23.

¹⁷ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, "รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (National Test : Nt) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559," (สมุทรสาคร: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา 2560), 15.

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (National Test : NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559 (สมุทรสาคร: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, 2560), 15.

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีผลการทดสอบทักษะด้านภาษา ทักษะด้านคำนวณ และทักษะด้านเหตุผลสูงกว่าระดับประเทศ แต่เมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบในระดับเขตพื้นที่การศึกษา

ปีการศึกษา 2558 – 2559 พบว่า ทักษะด้านคำนวณ ปีการศึกษา 2559 ต่ำกว่าปีการศึกษา 2558 ร้อยละ 1.81

จากผลการทดสอบระดับชาติของสำนักงานทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558 - 2559 เปรียบเทียบผลการทดสอบระดับประเทศ และระดับเขตพื้นที่การศึกษา ดังตารางที่ 2¹⁸

ตารางที่ 2 ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เปรียบเทียบระดับประเทศ ปีการศึกษา 2558 -2559

วิชา	ปีการศึกษา 2558			ปีการศึกษา 2559			เพิ่ม/ลด ระดับเขต
	ระดับเขต	ระดับชาติ	ผลต่าง	ระดับเขต	ระดับชาติ	ผลต่าง	
ภาษาไทย	50.08	49.33	>0.75	54.12	52.98	>1.14	+4.04
คณิตศาสตร์	43.15	43.47	0.32	41.06	40.47	>0.59	-2.09
วิทยาศาสตร์	42.16	42.59	0.43	41.16	41.22	0.06	-1.00
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	49.70	49.18	>0.52	46.62	46.68	0.06	-3.08
ภาษาอังกฤษ	38.71	40.31	1.60	32.18	34.59	2.41	-4.12
รวมเฉลี่ยทุกวิชา	44.76	44.98	0.22	43.03	43.19	0.16	-1.73

¹⁸ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. "ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 " (สมุทรสาคร: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, 2560), 41.

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 (สมุทรสาคร: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, 2560), 41.

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบกับระดับประเทศ พบว่า มีคะแนนต่ำกว่าระดับประเทศ ดังนี้ วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 0.06 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ร้อยละ 0.06 ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 2.41 และเมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบ ระดับเขตพื้นที่การศึกษา ในปีการศึกษา 2558 – 2559 พบว่า ผลการทดสอบ ปีการศึกษา 2559 ต่ำกว่าปีการศึกษา 2558 ดังนี้ คณิตศาสตร์ ร้อยละ 2.09 วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 1.00 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ร้อยละ 3.08 และ ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 4.12

จากผลการทดสอบระดับชาติของสำนักงานทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O-NET) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 - 2559 เปรียบเทียบผลการทดสอบระดับประเทศ และระดับเขตพื้นที่การศึกษา ดังตารางที่ 3¹⁹

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เปรียบเทียบระดับประเทศ ปีการศึกษา 2558-2559

วิชา	ปีการศึกษา 2558			ปีการศึกษา 2559			เพิ่ม/ลด ระดับเขต
	ระดับเขต	ระดับชาติ	ผลต่าง	ระดับเขต	ระดับชาติ	ผลต่าง	
ภาษาไทย	41.62	42.64	1.02	44.45	46.36	1.91	+2.83
คณิตศาสตร์	28.08	32.40	4.32	24.88	29.31	4.43	-3.20
วิทยาศาสตร์	34.44	37.63	3.19	33.19	34.99	1.80	-1.25
สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	44.61	46.24	1.63	46.99	49.00	2.01	+2.38
ภาษาอังกฤษ	27.08	30.62	3.54	27.94	31.80	3.86	+0.86
รวมเฉลี่ย	35.17	37.91	2.74	35.49	38.29	2.80	+0.32

¹⁹ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. "ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559" (สมุทรสาคร: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, 2560), 41.

ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559 (สมุทรสาคร: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, 2560), 41.

จากตารางที่ 3 พบว่า ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบระดับประเทศ พบว่า มีคะแนนต่ำกว่าระดับประเทศทุกวิชา ดังนี้ ภาษาไทย ร้อยละ 1.91 คณิตศาสตร์ ร้อยละ 4.43 วิทยาศาสตร์ ร้อยละ 1.80 สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ร้อยละ 2.01 ภาษาอังกฤษ ร้อยละ 3.86 และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการทดสอบระดับเขตพื้นที่การศึกษา ปีการศึกษา 2558 – 2559 พบว่าผลการทดสอบในปีการศึกษา 2559 ต่ำกว่าปีการศึกษา 2558 ดังนี้ คณิตศาสตร์ ร้อยละ 3.20 และวิทยาศาสตร์ ร้อยละ 1.25

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น เป็นปัญหาสำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารสถานศึกษาในยุคของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการและทักษะในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาคุณภาพทางวิชาการของสถานศึกษาให้มีมาตรฐานสูงขึ้น ก้าวทันยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปจากเหตุผลทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อนำผลการศึกษามาเป็นข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา นำไปประกอบการพัฒนาสถานศึกษาตลอดจนการพัฒนาตนเองของผู้บริหารให้เป็นผู้บริหารที่มีคุณภาพ และเป็นข้อมูลให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้ในการวางแผนงานตลอดจนพัฒนาการบริหารงานในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น และก้าวเท่าทันโลกยุคปัจจุบัน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัย ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. เพื่อทราบทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. เพื่อทราบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
3. เพื่อทราบทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ข้อคำถามของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับใด
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับใด
3. ทักษะในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครหรือไม่

สมมติฐานการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัย ไว้ดังนี้

1. ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับปานกลาง
2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับปานกลาง
3. ทักษะในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยนำทฤษฎีตามแนวคิดของลูเนินเบอร์กและออร์นสไตน์ (Lunenburg Ornstein) มาเป็นกรอบการวิจัย ซึ่งได้กล่าวถึงทฤษฎีเชิงระบบ (system theory) ว่าองค์กรที่เป็นระบบเปิด (Open system theory) ประกอบด้วยชุดขององค์ประกอบที่สัมพันธ์กันอย่างเป็นเอกภาพ เพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายขององค์การร่วมกัน ชุดขององค์ประกอบดังกล่าวมี 5 ประการ ดังนี้ 1) ปัจจัยป้อนเข้า (input) ในระบบการศึกษา คือ นโยบายหน่วยจากต้นสังกัด ได้แก่ นโยบาย บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ 2) กระบวนการเปลี่ยนแปลง (transformational process) เกี่ยวข้องกับการบริหาร ทักษะในศตวรรษที่ 21 การนิเทศ การจัดการเรียนการสอน ภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งเป็นองค์ประกอบในการบริหาร 3) ปัจจัยนำออก (output) เป็นผลลัพธ์ที่มาจากกระบวนการผลิต ประกอบด้วยคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความพึงพอใจของผู้ปกครอง ครู ชุมชนและสังคม 4) ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) และ 5) สภาพแวดล้อม (environment) ขององค์กร ได้แก่ สภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพทางเศรษฐกิจและ

สังคม ซึ่งไม่ใช่องค์ประกอบทางการศึกษาโดยตรง แต่สามารถส่งผลต่อการดำเนินงานขององค์กรในด้านการจัดการคุณภาพการศึกษา²⁰

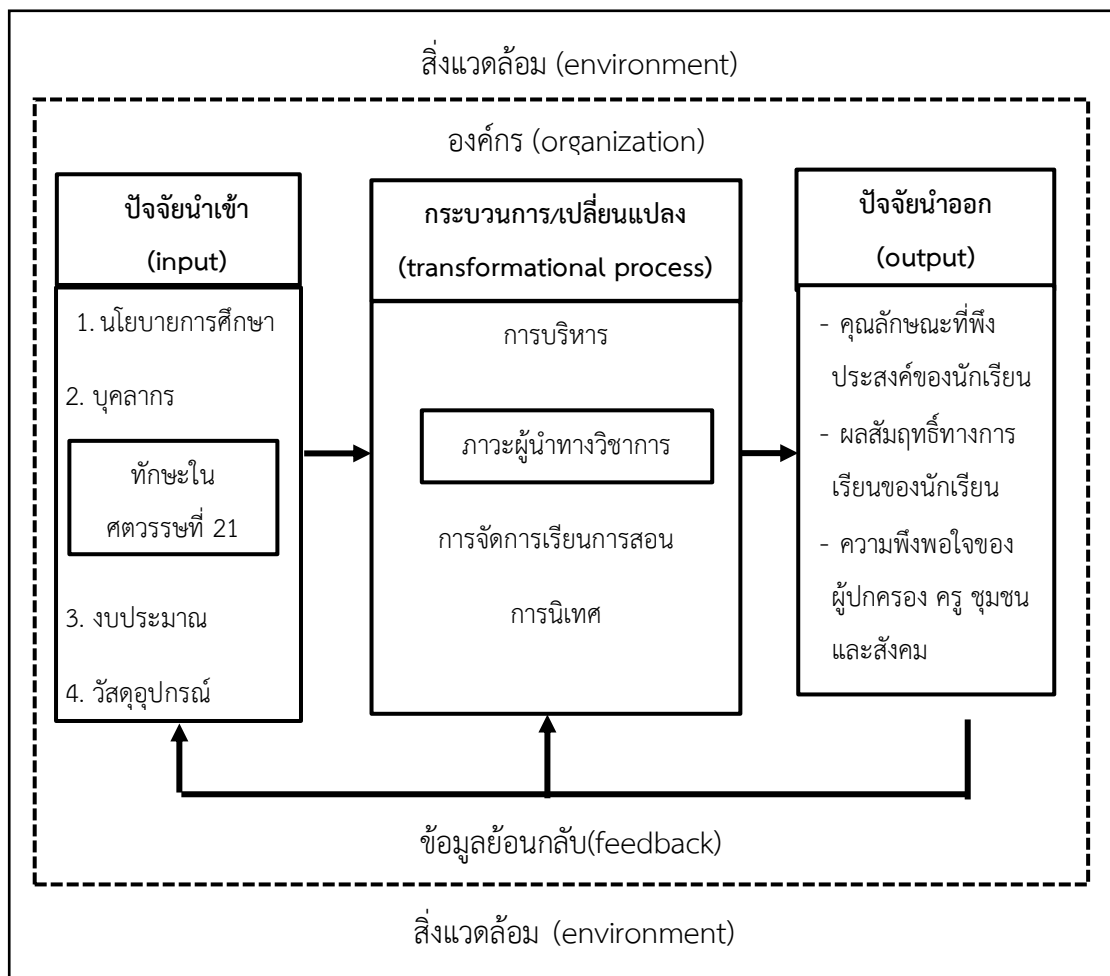
ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์และกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ สำหรับแนวคิดเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ทุกคนต้องเรียนรู้ตลอดชีวิต คือ การเรียนรู้ 3R x 7C ทักษะ 3R คือ 1) อ่านออก (Reading) 2) เขียนได้ (Writing) 3) คิดเลขเป็น (Arithmetic) ทักษะ 7C ได้แก่ 1) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ (Computing and ICT Literacy) 2) ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ (Curiosity and Imagination) 3) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) 4) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (Creativity and Innovation) 5) ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (Communication and Collaboration) 6) ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (Corporate and Entrepreneurial Spirit) 7) ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (Cross-cultural And Awareness)²¹

ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์แลเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy) ได้อธิบายไว้ คือ 1) การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา (framing school goals) 2) การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา (communicating school goals) 3) การนิเทศและการประเมินด้านการสอน (supervising and evaluation instruction) 4) การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร (coordinating curriculum) 5) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (monitoring student progress) 6) การควบคุมเวลาในการสอน protecting instructional time) 7) การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด (maintaining high visibility) 8) การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู (providing incentives for teacher) 9) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (promoting professional development) 10) การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้าน

²⁰ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, *คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู* (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553), 57-69.

²¹ James Bellanca and Ron Brandt, *21st Century Skills: Rethinking How Students Learn* (Indiana: Solution Tree Press, 2010).

วิชาการ (developing and enforcing academic standards) 11) การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (providing incentives for learning)²²

แผนภูมิที่ 1 ขอบข่ายเชิงทฤษฎีของการวิจัย

ที่มา : Lunenburg Fred C. and Ornstein, Allan C., **Education Administration: concept and Practice.** Belmont (wadsworth, 2012), 20-22

: James Bellanca and Ron Brandt. (eds), **21st Century Skills: Rethinking How Students learn** (Indiana: Solution Tree Press, 2010).

: Phillip Hallinger and Joseph Murphy, **Assessment the instructional management behavior of principals** (The elementary school journal, 1985, 221-224.

²² Phillip Hallinger and Joseph Murphy, "Assessment the Instructional Management Behavior of Principals," **The elementary school journal** (1985).

ขอบข่ายของการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษามุ่งทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยเลือกศึกษาแนวคิดทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของเบลลันกาและแบรนด์ (Bellanca and Brandt) ซึ่งประกอบด้วย 1) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (Computing and ICT Literacy) 2) ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ (Curiosity and Imagination) 3) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) 4) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (Creativity and Innovation) 5) ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (Communication and Collaboration) 6) ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (Corporate and Entrepreneurial Spirit) 7) ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (Cross-cultural And Awareness) เป็นตัวแปรต้น²³ และเลือกศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy) ซึ่งได้กล่าวถึงแนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย 3 ด้าน 11 องค์ประกอบ ดังนี้ด้านที่ 1 คือ การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา มี 2 องค์ประกอบ คือ 1.1) การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา (framing school goals) 1.2) การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา (communicating school goals) ด้านที่ 2 คือ การจัดการเรียนการสอน มี 3 องค์ประกอบ คือ 2.1) การนิเทศและการประเมินด้าน การสอน (supervising and evaluation instruction) 2.2) การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร (coordinating curriculum) 2.3) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (monitoring student progress) ด้านที่ 3 คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษามี 6 องค์ประกอบ คือ 3.1) การควบคุมเวลาในการสอน (protecting instructional time) 3.2) การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด (maintaining high visibility) 3.3) การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู (providing incentives for teacher) 3.4) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (promoting professional development) 3.5) การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ (developing and enforcing academic standards) 3.6) การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (providing incentives for learning) เป็นตัวแปรตามของการวิจัย²⁴ ตามแผนภูมิที่ 2

²³ James Bellanca and Ron Brandt, **21st Century Skills: Rethinking How Students Learn,**

²⁴ Phillip Hallinger and Murphy, **Assessment the Instructional Management Behavior of Principals.,**

ตัวแปรต้น ทักษะในศตวรรษที่ 21 (X_{tot})	ตัวแปรตาม ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Y_{tot})
<ol style="list-style-type: none"> 1. ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (Computing and ICT Literacy: X_1) 2. ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ (Curiosity and Imagination: X_2) 3. ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving: X_3) 4. ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (Creativity and Innovation: X_4) 5. ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (Communication and Collaboration: X_5) 6. ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (Corporate and Entrepreneurial Spirit: X_6) 7. ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (Cross-cultural And Awareness: X_7) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา (Y_1) <ol style="list-style-type: none"> 1.1) การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา (framing school goals: $Y_{1.1}$) 1.2) การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา (communicating school goals: $Y_{1.2}$) 2. การจัดการเรียนการสอน (Y_2) <ol style="list-style-type: none"> 2.1) การนิเทศและการประเมินด้านการสอน (supervising and evaluation instruction: $Y_{2.1}$) 2.2) การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร (coordinating curriculum: $Y_{2.2}$) 2.3) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (monitoring student progress: $Y_{2.3}$) 3. การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษา (Y_3) <ol style="list-style-type: none"> 3.1) การควบคุมเวลาในการสอน (protecting instructional time: $Y_{3.1}$) 3.2) การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด (maintaining high visibility: $Y_{3.2}$) 3.3) การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู (providing incentives for teacher: $Y_{3.3}$) 3.4) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (promoting professional development: $Y_{3.4}$) 3.5) การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ (developing and enforcing academic standards: $Y_{3.5}$) 3.6) การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (providing incentives for learning: $Y_{3.6}$)

แผนภูมิที่ 2 ขอบเขตของการวิจัย

ที่มา : James Bellanca and Ron Brandt, **21st Century Skills: Rethinking How Students Learn** (Indiana: Solution Tree Press, 2010).

: Phillip Hallinger and Joseph Murphy, **Assessment the instructional management behavior of principals** (The elementary school journal, 1985, 221-224.

นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจความหมายเฉพาะของคำที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ให้ตรงกัน ผู้วิจัยจึงได้นิยามความหมายของคำต่างๆ ไว้ดังนี้

ทักษะในศตวรรษที่ 21 หมายถึง ความสามารถที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยเน้นที่องค์ความรู้ ทักษะ ความเชี่ยวชาญและสมรรถนะที่เกิดขึ้นกับตัวผู้บริหาร เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมแห่ง ความเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันผสมผสานกับองค์ความรู้ ทักษะเฉพาะด้าน ความชำนาญและความรู้เท่าทันด้านต่างๆ เพื่อความสำเร็จของผู้บริหารทั้งด้านการทำงานและการดำเนินชีวิต ได้แก่ 1) ทักษะด้านเทคโนโลยี 2) ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ 3) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณการแก้ปัญหา 4) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม 5) ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ 6) ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ 7) ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมและบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียน นำพาครูหรือบุคลากรทางการศึกษารวมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงาน องค์กร ร่วมมือกันจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนรู้และส่งเสริมบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งประกอบด้วย 1) การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา 2) การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา 3) การนิเทศและการประเมินด้านการสอน 4) การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร 5) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน 6) การควบคุมเวลาในการสอน 7) การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด 8) การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู 9) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ 10) การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ 11) การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร หมายถึง หน่วยงานที่ตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 บริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในระดับปฐมวัยถึงระดับประถมศึกษาหรือระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ประกอบด้วย อำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกระทุ่มแบน อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร จำนวน 103 สถานศึกษา

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นหลักการ ทฤษฎี แนวคิดที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา คือ ทักษะในศตวรรษที่ 21 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและวิเคราะห์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 เป็นการเตรียมผู้เรียนให้พร้อมกับชีวิตในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญของกระแสการปรับเปลี่ยนทางสังคมที่จะเกิดขึ้น และส่งผลต่อวิถีการดำรงชีพของคนสังคม ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา จึงต้องเตรียมพร้อมในการจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีทักษะสำหรับการออกไปดำรงชีวิตในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ที่เปลี่ยนไปจากเดิม ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในการบริหารจัดการการศึกษาจะต้องมีความพร้อม มีทักษะต่าง ๆ รู้เท่าทันเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว

ความหมายของทักษะการบริหาร

ทักษะผู้บริหาร ประกอบด้วยคำสองคำ คือ ทักษะ กับ การบริหาร ซึ่งแต่ละคำมีความหมายตามแนวคิดของนักการศึกษา ดังนี้

ทักษะ (Skill) นักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

แคทซ์ (Katz) ได้ให้ความหมายของทักษะ (Skill) หมายถึง ความสามารถในการเปลี่ยนความรู้ ความเข้าใจออกมาเป็นรูปแบบของการกระทำ²⁵

ฮอลย์ อิงลิช และ สเตฟฟี (Hoyly, English and Steffy) กล่าวว่า ทักษะ (Skill) หมายถึง ความสามารถในการตัดสินใจการบริหารงานที่เกิดมาจากการสังเคราะห์ความรู้ด้วยตนเอง²⁶

²⁵ Robert L Katz, **Skills of an Effective Administrator** (Harvard Business Review Press, 2009), 33-42.

²⁶ John R Hoyle, Fenwick English, and Betty Steffy, **Skills for Successful 21st Century School Leaders** (R&L Education, 1998), 9.

แมคเคลแลนด์ (McClelland) ให้ความหมายของทักษะ (Skill) หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะที่เกิดได้นั้นมาจาก พื้นฐานทางความรู้และสามารถปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว²⁷

นิวแมน (Newman) ให้ความหมายของทักษะ (Skill) หมายถึง ความสามารถในการทำงานหรือกระทำใ้บรรลุเป้าหมายปลายทางขององค์กรอย่างรวดเร็ว²⁸

พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ให้ความหมายของทักษะ (Skill) หมายถึง ความชำนาญ ความสามารถ คล่องแคล่ว ชยัน แข็งแรงกับการบริหาร²⁹

สุณา อิศสาหุก ให้ความหมายของทักษะ (Skill) หมายถึง ความสามารถในการทำงานได้อย่างคล่องแคล่ว ว่องไว รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ และความชำนาญในการปฏิบัติจนเป็นที่เชื่อถือและยอมรับของบุคคลทั่วไป³⁰

กล่าวโดยสรุปว่า ทักษะ หมายถึง ความสามารถของบุคคลแต่ละบุคคลในการปฏิบัติงานนั้น ๆ ด้วยความรู้ ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญ และถูกต้องแม่นยำ ส่งผลให้งานนั้นบรรลุเป้าหมายอย่างถูกต้องรวดเร็ว มีประสิทธิภาพและประสพผลสำเร็จขององค์กร

ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21

มีนักวิชาการได้กล่าวถึงทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ไว้หลายท่าน ดังต่อไปนี้
ชยันต์ เพาพาน กล่าวว่ ผู้บริหารต้องมีคุณลักษณะโดดเด่นเหมาะสม มีความรู้เชิงทฤษฎี ทักษะ บทบาทหน้าที่ คุณธรรมและประสพการณ์ทางการบริหารการศึกษายุคใหม่ เพื่อนำพา

²⁷ David C McClelland, "Testing for Competencies Rather Than Intelligence American Psychologist," Internet][Consultado el 03 de diciembre del 2018. Disponible en: <https://rieoei.org/historico/deloslectores/Maura.PDF> (1973): 1-14.

²⁸William H. Newman, **Administrative Action: The Techniques of Organization and Management** (New Jersey Prentice-Hill, Inc, 1963), 5.

²⁹ ราชบัณฑิตยสถาน, **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542** (กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์, 2546), 146.

³⁰ สุณา อิศสาหุก, "ทักษะการบริหาร," เข้าถึงเมื่อ 1 พฤษภาคม 2561, เข้าถึงได้จาก <https://www.gotoknow.org/posts/126541>.

สถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ สามารถตอบสนองการแข่งขัน และทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก³¹

พิมพ์พร จารุจิตร ได้กล่าวว่า ในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงและสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษารวมถึงผู้บริหารหน่วยงานต่าง ๆ ไม่สามารถหยุดพัฒนาตนเองได้ หากแต่ต้องเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความพร้อมให้กับตนเองและองค์กรของตนที่จะรับมือกับความเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและรวดเร็ว ทั้งยังมีกระแสไหลเวียนของข้อมูลข่าวสาร อิทธิพลของเศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง นวัตกรรมและความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี รวมถึงกระแสวัฒนธรรมที่หลากหลาย ที่ล้วนส่งผลต่อการบริหารจัดการหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งสิ้น³²

ดรักเกอร์ ปีเตอร์ เอฟ (Drucker, Peter F.) กล่าวว่า โลกในศตวรรษที่ 21 โลกแห่งการเปลี่ยนแปลง การเปลี่ยนแปลง คือ ความเป็นจริงของสังคมใหม่ที่มีปัญหาที่ท้าทาย ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำ คือ กุญแจสำคัญไปสู่การปฏิรูปการศึกษาที่ยั่งยืน ซึ่งนักการศึกษาทั้งหลายต่างมีความเชื่อว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีทักษะการบริหาร เป็นผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความสามารถและมีความเป็นมืออาชีพ จึงจะเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพและบริหารงานให้เกิดประสิทธิผลต่อการพัฒนาองค์กรและสามารถสร้างบรรยากาศที่ก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรให้สามารถพัฒนางานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ทุกองค์กรมุ่งปฏิรูปการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับและเน้นในเรื่องความรับผิดชอบต่อในด้านต่าง ๆ ที่มีต่อผู้รับบริการ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องเป็นผู้นำยุคใหม่ที่สามารถมองภาพขององค์กรได้อย่างชัดเจน สามารถเชื่อมโยงสภาพปัจจุบันและภาพในอนาคตที่ต้องให้ความสำคัญและต้องเปลี่ยนแปลง รวมทั้งต้องเป็นผู้นำทีมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลอย่างยั่งยืน³³

³¹ ชัยยนต์ เพาพาน, "ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. การประชุมวิชาการระดับครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน : ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21," เข้าถึงเมื่อ 1 มีนาคม 2564, เข้าถึงได้จาก http://conference.edu.ksu.ac.th/file/20160809_2488101126.pdf.

³² พิมพ์พร จารุจิตร, ภาวะผู้นำกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21, (อุตรธานี: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี, 2559), 202.

³³ Peter Ferdinand Drucker, *Management Challenges for the 21st Century* (Routledge, 2007), 21-22.

สรุปได้ว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษา ในการปฏิบัติงานด้วยความรู้ ความชำนาญ เชี่ยวชาญ ริเริ่มสร้างสรรค์ บริหารจัดการทรัพยากรต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสนองต่อการแข่งขัน ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป และนำพาสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา

ความเปลี่ยนแปลงของสังคมเข้าสู่ยุคศตวรรษที่ 21

สจิวต (Stewart) ได้กล่าวถึง สภาพสังคมในศตวรรษที่ 21 ว่ามีความเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้าน ด้านที่เป็นผลจากการคิดค้นพัฒนาเทคโนโลยีด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะเทคโนโลยีการสื่อสาร ทำให้เกิดสังคมโลกไร้พรมแดนทั้งการติดต่อสื่อสาร การเคลื่อนย้ายที่อยู่อาศัย การดำเนินธุรกิจ และวิถีชีวิตของผู้คนที่ทั้งมืออิสระและพึ่งพากันมากขึ้น เกิดสังคมและเศรษฐกิจ ฐานความรู้ทำให้สังคมต้องการคนที่มีความรู้มากขึ้น ทั้งการคิดแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ การติดต่อสื่อสาร การทำงานเป็นทีม เป็นต้น เพื่อพร้อมรับมือกับการแข่งขันทางเศรษฐกิจแบบเน้นความรู้ (Knowledge based economies) แรงงานยุคใหม่ต้องเป็นแรงงานที่มีสมรรถนะสากลจึงจะสามารถนำตนเองไปสู่การจ้างงานในระดับนานาชาติ ดังนั้นการพัฒนาการศึกษาถือเป็นวิธีการหนึ่งที่ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ใช้เพื่อนำพาประชาชนของตนเองให้หลุดพ้นจากความยากจน และสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจ เนื่องจากงานด้านการบริหาร และงานที่เน้นวิชาชีพเฉพาะด้านเพิ่มมากขึ้น ความต้องการแรงงานที่สำเร็จการศึกษาในระดับสูง มีทักษะเฉพาะทางวิชาชีพ ทักษะการแก้ปัญหาและการสื่อสารเพิ่มมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและตลาดแรงงานเป็นอีกตัวแปรหนึ่งที่ทำให้ระบบการศึกษาทั่วโลก ใช้การขยายการศึกษาเป็นวิธีการหลักที่ทำให้ผู้คนมีความเป็นอยู่ที่ดี ลดภาระความยากจน และเพิ่มการเติบโตทางเศรษฐกิจ จุดมุ่งหมายหนึ่งของสหประชาชาติ ในปี ค.ศ. 2015 คือทุกประเทศต้องร่วมมือกัน เพื่อจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาที่เป็นสากลในทุกประเทศ โดยเฉพาะประเทศที่ยากจน ประเทศกำลังพัฒนา มีจุดมุ่งหมายที่จะเพิ่มประชากรที่จบการศึกษาระดับมัธยม และประเทศที่พัฒนาแล้วจะเพิ่มจำนวนของประชากรที่จะเข้าศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย และการศึกษาระดับมัธยมศึกษาถือเป็นมาตรฐานในประเทศอุตสาหกรรม³⁴

³⁴ Vivien Stewart, *A World-Class Education: Learning from International Models of Excellence and Innovation* (ASCD, 2012).

ทักษะและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของคนในศตวรรษที่ 21

ลอยมา (Loima) ได้กล่าวถึง ทักษะที่สำคัญสำหรับการศึกษาในศตวรรษที่ 21 คือ 1) การตระหนักถึงโลกาภิวัตน์ 2) การคิดอย่างมีวิจารณญาณ 3) การคิดสร้างสรรค์ 4) ความสามารถในการปรับตัว 5) ความร่วมมือ 6) ความใฝ่รู้ 7) นวัตกรรม 8) การเขียนอย่างมีประสิทธิภาพ 9) ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา 10) การแก้ปัญหา 11) การเรียนรู้สารสนเทศ 12) ทักษะการวิเคราะห์/สังเคราะห์ 13) การเป็นครูประกอบการ³⁵

เบอร์รี่ (Berry) กล่าวไว้ว่า ลักษณะของคนอเมริกาในปัจจุบันและอนาคตว่า 1) เด็กจะเป็นบุคคลที่คิดในสิ่งที่หลากหลายและแตกต่างกันไป เป็นนักเรียนรุ่น I Generation เด็กยุคปัจจุบันเป็นยุค cyberspace อาจก่อให้เกิดช่องว่างระหว่างวัย ซึ่งแต่ละยุคจะเป็นผลมาจากเครื่องมือทางเทคโนโลยีที่ใช้ในแต่ละรุ่น 2) อินเทอร์เน็ตและเครื่องมือสืบค้นจะยกระดับความสามารถทางสติปัญญา เนื่องจากคนจะจำน้อยลง คิดมากขึ้น โดยเฉพาะคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการคิดวิเคราะห์ ผู้คนจะมีเวลาเรียนรู้สิ่งใหม่มากขึ้นแทนใช้เวลาท่องจำ 3) ในยุคศตวรรษที่ 21 นักเรียนอเมริกัน ต้องมีความรู้และทักษะอย่างที่ไม่เคยมีมาก่อน ต้องเรียนรู้มากกว่า 3R'S นักเรียนต้องมีลักษณะนิสัย ทักษะการเรียนรู้และความรู้ที่ใช้เครื่องมือดิจิทัลที่จำเป็นต่อการจัดการกระทำ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดสิ่งที่เป็นประโยชน์และถูกต้อง มีนักเรียนและครอบครัวที่มองหาโอกาสในการเรียนรู้โดยไม่จำกัดเวลา สถานที่เพื่อความเข้าใจในอนาคตเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ³⁶

การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

สภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงไปส่งผลต่อการจัดการศึกษาและการพัฒนาผู้เรียน เนื่องจากกาจัดการศึกษาแบบเดิมไม่สามารถสร้างคนให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่เพียงพอต่อความต้องการของสังคม ทริลลิงและฟาเดล (trilling and Fadel) ได้นำเสนอการเปรียบเทียบการจัดการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมและในศตวรรษที่ 21 ดังตารางข้างล่างนี้

³⁵ Loima Jyrki, Curriculum development learning and 21st Century skills (ม.ป.ป., 2011).

³⁶ Barnett Berry, Teaching 2030: What We Must Do for Our Students and Our Public Schools: Now and in the Future (Teachers College Press, 2011).

ตารางที่ 4 การจัดการเรียนการสอนแบบเดิมและในศตวรรษที่ 21

การเรียนการสอนแบบเดิม	การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21
1. ครูเป็นศูนย์กลาง	1. ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง
2. การสอนโดยตรง	2. เน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
3. เน้นความรู้	3. เน้นทักษะ
4. เน้นเนื้อหาสาระ	4. เน้นกระบวนการ
5. เน้นทักษะพื้นฐาน	5. เน้นทักษะการประยุกต์
6. เน้นทฤษฎี	6. เน้นการฝึกปฏิบัติ
7. เน้นความจริงและศาสตร์	7. เน้นคำถามและปัญหา
8. เน้นหลักสูตร	8. เน้นโครงงาน
9. มีการกำหนดระยะเวลา	9. เรียนได้ตามสะดวก
10. หลักสูตรเดียวสำหรับทุกคน	10. เน้นรายบุคคล
11. เน้นการแข่งขัน	11. เน้นความร่วมมือ
12. เป็นการเรียนในห้องเรียน	12. เป็นการเรียนรู้ในชุมชน
13. เป็นการใช้ตำรา	13. เป็นการ ใช้ Web
14. เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์	14. เน้นการประเมินพัฒนาการ
15. เรียนรู้เพื่อการศึกษาเล่าเรียน	15. เรียนรู้เพื่อชีวิต

ที่มา : Trilling, B. and Fadel, C., 21st century skills (Printed in the United states America, 2009), 38.

จากตารางที่ 4 จะเห็นว่าแนวคิดและแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนสำหรับศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนไปจากเดิมแทบทุกมิติ การเตรียมครูและสถานศึกษาให้พร้อมที่จะจัดการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 นั้น จะเกี่ยวข้องกับหน่วยงานทางการศึกษา สถาบันการศึกษา/สถานศึกษา สถาบันการผลิตครูตลอดจนชุมชนและหน่วยงานทุกหน่วยงานจะต้องร่วมมือกันในการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในยุคศตวรรษที่ 21

กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

กรอบแนวคิดในการจัดการเรียนรู้แห่งศตวรรษที่ 21 แสดงผลลัพธ์ของนักเรียนและปัจจัยส่งเสริมสนับสนุนในการจัดการเรียนรู้เพื่อรองรับศตวรรษที่ 21

แผนภูมิที่ 3 กรอบแนวคิดเพื่อการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Framework)
ที่มา: 21st Century Learning Framework, accessed May 5, 2018, available
<http://www.qlf.or.th/>

กรอบแนวคิดเชิงมนทัศน์สำหรับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 เป็นที่ยอมรับในการสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (Model of 21st Century Outcomes and Support systems) เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางเนื่องด้วยเป็นกรอบแนวคิดที่เน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน (Student Outcomes) ทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลัก (Core Subjects) และทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเตรียมความพร้อมในหลากหลายด้าน รวมทั้งระบบสนับสนุนการเรียนรู้ ได้แก่ มาตรฐานและการประเมิน หลักสูตรและการเรียนการสอน การพัฒนาครู สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมต่อการเรียนในศตวรรษที่ 21 การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ต้องก้าวข้าม “สาระวิชา” ไปสู่การเรียนรู้ “ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21” (21st Century Skills) ซึ่งครูจะเป็นผู้สอนไม่ได้ นักเรียนจะต้องเป็นผู้เรียนรู้ด้วยตนเอง โดยครูจะออกแบบการเรียนรู้ ฝึกฝนให้ตัวเองเป็นโค้ช (Coach) และอำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการเรียนรู้แบบ BBL (Problem - Based Learning) ของนักเรียน ซึ่งสิ่งที่เป็นตัวช่วยของครูในการจัดการเรียนรู้ คือ ชุมชนการเรียนรู้ครูเพื่อศิษย์ (Professional Learning Communities: PCL) เกิดจากการรวมตัวกันของครูเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานที่ของครูแต่ละคน

ระบบส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกช่วยให้นักเรียนได้สืบค้นรวบรวมความรู้จากแหล่งอ้างอิงที่เชื่อถือได้ สร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับกลุ่มเพื่อน นำไปสู่การได้คำตอบที่มีทฤษฎีความรู้รองรับ เกิดจินตนาการสร้างกระบวนการพัฒนางานที่เป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของตน และคนในสังคม วางแผนการทำงาน

สืบค้น สร้างขั้นตอนและกระบวนการตามการอ้างอิงของทฤษฎีความรู้และพิสูจน์สมมติฐานคำตอบ สรุปลงเป็นข้อค้นพบใหม่ในรูปแบบผลงาน หรือนวัตกรรม เป็นกระบวนการที่นำไปสู่การพัฒนาทักษะพื้นฐาน การสร้างความรู้ ทักษะการดำรงชีวิต และพัฒนาคุณลักษณะของพลเมืองในศตวรรษที่ 21 ซึ่งต้องมีระบบมาใช้สนับสนุนการเรียนรู้ ดังต่อไปนี้

1. ระบบมาตรฐานการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Standards) จุดเน้น คือ

1.1 เน้นทักษะ ความรู้และความเชี่ยวชาญที่เกิดกับผู้เรียน การออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้จึงเน้นไปที่เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติ ต้องการสืบค้นหาคำตอบที่ถูกอ้างอิงด้วยทฤษฎี

1.2 สร้างความรู้ความเข้าใจในการเรียนที่มีการบูรณาการความเข้าใจเนื้อหาสาระเนื้อหา รายวิชาใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งในรายวิชา และข้ามรายวิชา รวมทั้งบูรณาการสาระเนื้อหา ความรู้ในศตวรรษที่ 21 เข้าไปด้วย

1.3 มุ่งเน้นการสร้างความรู้และเข้าใจในเชิงลึก

1.4 ยกระดับความสามารถผู้เรียนด้วยการให้ข้อมูลที่เป็นจริง การใช้สื่อหรือเครื่องมือที่มี คุณภาพจากการเรียนรู้ในสถานศึกษา

1.5 ใช้หลักการวัดประเมินผลที่มีคุณภาพระดับสูง การออกแบบและเลือกใช้เครื่องมือ วัดผลประเมินผลต้องสอดคล้องกับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ และตัวชี้วัดมาตรฐานรายวิชา

2. ระบบการประเมินทักษะในศตวรรษที่ 21 (Assessment of 21st Century Skills) จุดเน้น คือ

2.1 สร้างความสมดุลในการประเมินผลเชิงคุณภาพ โดยการใช้แบบทดสอบมาตรฐาน สำหรับการทดสอบย่อยและทดสอบรวมให้ใช้ในการประเมินผลในชั้นเรียน ส่วนแบบทดสอบ มาตรฐานนั้น จุดมุ่งหมายในการใช้ประโยชน์ จำแนกได้ 3 ประเภท คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ (Achievement Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัดปริมาณความรู้ความสามารถ ทักษะเกี่ยวกับด้าน วิชาการที่ได้เรียนรู้มา แบบทดสอบความถนัด (Aptitude Test) เป็นแบบทดสอบที่ใช้วัด ความสามารถที่เกิดจากการสะสมประสบการณ์ที่ได้เรียนรู้มาในอดีต ส่วนมากใช้ในการทำนาย สมรรถภาพของบุคคล เพื่อพยากรณ์อนาคตข้อเท็จจริงทั้งในปัจจุบัน และประสบการณ์ในอดีตใช้ นำมาเป็นรากฐานการทำนาย ใน 2 ลักษณะ คือ แบบทดสอบวัดความถนัดทางการเรียน (Scholastic Aptitude Test) ใช้วัดเพื่อทำนายว่า เด็กแต่ละคนสามารถเรียนต่อไปในแขนงใดจึงจะดีและจะเรียน ไปได้มากเพียงใด และแบบทดสอบความถนัดเฉพาะอย่างหรือความถนัดพิเศษ (Specific Aptitude Test) หมายถึง แบบทดสอบวัดความถนัดที่เกี่ยวกับอาชีพหรือความสามารถพิเศษ นอกเหนือจาก ความสามารถด้านวิชาการ

2.2 เน้นการนำประโยชน์ของผลสะท้อนจากการปฏิบัติของผู้เรียนมาปรับปรุงการแก้ไขตามความก้าวหน้าของระดับคุณภาพการปฏิบัติตามขั้นตอนในแต่ละกระบวนการ และวัดระดับคุณภาพของผลงาน

2.3 ใช้เทคโนโลยีเพื่อยกระดับการทดสอบวัดและประเมินผลให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด การติดตามความก้าวหน้าของทฤษฎีการรับรู้ และทฤษฎีการปฏิบัติ รวมถึงความรู้ความสามารถในศตวรรษที่ 21 เน้นการวัดผลประเมินผลพฤติกรรมการปฏิบัติ และเจตคติ

2.4 สร้างและพัฒนาระบบแฟ้มสะสมงาน (Portfolios) ของผู้เรียนให้เป็นมาตรฐานและมีคุณภาพ ผลจากการใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการติดตาม วิเคราะห์ จัดเก็บสารสนเทศเชิงคุณภาพของนักเรียนเป็นรายกลุ่ม และรายบุคคล รวมถึงการเก็บผลสัมฤทธิ์ภาพรวมทุกวิชา

3. ระบบหลักสูตรและการสอนในศตวรรษที่ 21 (21st Century Curriculum & Instruction) จุดเน้น

3.1 การสอนให้เกิดทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นเชิงสหวิทยาการของวิชาแกนหลัก โดยการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ร่วมมือกันค้นคว้า หรือศึกษาสิ่งที่สนใจ และผู้เรียนกับครูจะต้องร่วมมือกันออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ ครูมีบทบาทเป็นผู้แนะนำ ผู้จัดการ และผู้อำนวยความสะดวก

3.2 สร้างโอกาสที่จะประยุกต์ทักษะเชิงบูรณาการข้ามสาระเนื้อหา และสร้างระบบการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะเป็นฐาน (Competency-based) การนำทักษะพื้นฐานที่จำเป็นของแต่ละวิชาหลัก อันได้แก่ สาระความรู้ในศตวรรษที่ 21 และสาระความรู้ใน 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ กระตุ้นให้นักเรียนสร้างทักษะการปฏิบัติในสภาพแวดล้อมจริง เป็นการนำไปสู่ระบบการเรียนรู้ที่เน้นสมรรถนะเป็นฐาน ที่เน้นความสามารถในการปฏิบัติ (Performance) ภายใต้เงื่อนไข (Condition) การใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ที่ระบุไว้ ให้ได้มาตรฐาน (Standard) ตามเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) และมีหลักฐานการปฏิบัติ (Evidence) รวมไปถึงการประเมินผลและการตรวจสอบได้ที่สอดคล้องกับการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีการกำหนดเกณฑ์ความสามารถที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติได้ตามหลักสูตร ที่เรียกว่าเกณฑ์ความสามารถจัดทำขึ้นเพื่อความแน่ใจว่าผู้จบการศึกษาระดับหนึ่ง ๆ จะมีทักษะและความสามารถในด้านต่าง ๆ ตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

3.3 สร้างนวัตกรรมและวิธีการเรียนรู้ในเชิงบูรณาการที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวเกื้อหนุนการเรียนรู้แบบสืบค้น และวิธีการเรียนจากการใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based) เพื่อการสร้างทักษะขั้นสูงทางการคิด กระบวนการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เน้นไปที่การจัดการเรียนรู้แบบ Project-Based Learning: PBL ที่ใช้พื้นฐานการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-based) ที่ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความต้องการที่จะเฝ้าหาความรู้เพื่อแก้ปัญหา โดยเน้นผู้เรียน

เป็นผู้ตัดสินใจในสิ่งที่ต้องการแสวงหาความรู้ และรู้จักการทำงานร่วมกัน โดยผู้สอนมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

4. บุรณาการแหล่งเรียนรู้ (Learning Resources)

จากชุมชนเข้ามาใช้ในสถานศึกษา นอกเหนือจากแหล่งเรียนรู้ที่เป็นแหล่งข้อมูลข่าวสาร สารสนเทศ และประสบการณ์ ที่สนับสนุนส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียน ได้รู้ แสวงหาความรู้และเรียนรู้ ด้วยตนเองตามอัธยาศัย อย่างกว้างขวางและต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้

บทบาทของแหล่งเรียนรู้ในการให้การศึกษา ให้ความรู้ ความเข้าใจแก่ผู้เรียน ทั้งในระบบ นอกกระบบ และตามอัธยาศัย คือ แหล่งเรียนรู้ต้องสามารถตอบสนองการเรียนรู้ที่เป็นกระบวนการ (Process of Learning) การเรียนรู้โดยปฏิบัติจริง (Learning by doing) ทั้งการเรียนรู้ของคนในชุมชนที่มีแหล่งเรียนรู้ของตนเองอยู่แล้ว และการเรียนรู้ของคนอื่น ๆ ทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย เป็นแหล่งทำกิจกรรม แหล่งทัศนศึกษา แหล่งฝึกงาน และแหล่งประกอบอาชีพของผู้เรียน เป็นแหล่งสร้างกระบวนการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นโดยตนเอง เป็นห้องเรียนทางธรรมชาติ เป็นแหล่ง ศึกษา ค้นคว้า วิจัย และฝึกอบรม เป็นองค์กรเปิด ผู้สนใจสามารถเข้าถึงข้อมูลได้อย่างเต็มที่และทั่วถึงสามารถเผยแพร่ข้อมูลแก่ผู้เรียนในเชิงรุก เข้าสู่ทุกกลุ่มเป้าหมายอย่างทั่วถึง ประหยัด และสะดวกมีการเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน มีสื่อประเภทต่าง ๆ ประกอบด้วยสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเสริมกิจกรรมการเรียนการสอนและการพัฒนาอาชีพ

5. ระบบการพัฒนาทางวิชาชีพในศตวรรษที่ 21 (21st Century Professional Development)

ทักษะต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้เรียนมีการเรียนรู้ที่ยั่งยืน ซึ่งต้องตระหนักและเน้นทักษะ และพัฒนาครูในเรื่องต่อไปนี้

5.1 สร้างครูให้เป็นผู้ที่มีทักษะความรู้ความสามารถในเชิงบูรณาการ การใช้เครื่องมือ และกำหนดยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติในชั้นเรียน และสร้างให้ครูมีความสามารถในการวิเคราะห์และกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ได้เหมาะสม

5.2 สร้างความสมบูรณ์แบบในมิติของการสอนด้วยเทคนิควิธีการสอนที่หลากหลาย

5.3 สร้างให้ครูเป็นผู้มีทักษะความรู้ ความสามารถในการเชิงลึกเกี่ยวกับการแก้ปัญหา การคิดแบบวิจารณ์ญาณ และทักษะด้านอื่น ๆ ที่สำคัญต่อวิชาชีพ

5.4 สร้างสมรรถนะทางวิชาชีพให้เกิดขึ้นกับครู เพื่อเป็นตัวแทนแห่งการเรียนรู้ของ ชั้นเรียนที่จะนำไปสู่การสร้างทักษะการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ

5.5 สร้างให้ครูเป็นผู้ที่มีความสามารถวิเคราะห์ผู้เรียนได้ทั้งรูปแบบการเรียนสติปัญญา จุดอ่อน จุดแข็ง ในตัวผู้เรียน และสามารถวิจัยเชิงคุณภาพที่มุ่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน

5.6 ช่วยให้ครูได้เกิดการพัฒนาศักยภาพให้สูงขึ้น เพื่อนำไปใช้สำหรับการกำหนดกลยุทธ์ทางการสอน และจัดประสบการณ์ทางการเรียนได้เหมาะสมกับบริบททางการเรียนรู้

5.7 สนับสนุนให้เกิดการประเมินผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างทักษะและเกิดการพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้

5.8 แบ่งปันความรู้ระหว่างชุมชนทางการเรียนรู้โดยใช้ช่องทางหลากหลายในการสื่อสารให้เกิดขึ้น

5.9 สร้างให้เกิดตัวแบบที่มีการพัฒนาทางวิชาชีพได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

6. ระบบสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Learning Environment)

6.1 สร้างสรรค์แนวปฏิบัติทางการเรียน การรับการสนับสนุนจากบุคลากรและสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่เอื้อหนุน เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุผล

6.2 สนับสนุนทางวิชาชีพแก่ชุมชนทั้งในด้านการให้การศึกษา การมีส่วนร่วมการแบ่งปันสิ่งปฏิบัติที่เป็นเลิศระหว่างกันรวมทั้งการบูรณาการหลอมรวมทักษะหลากหลายสู่การปฏิบัติในชั้นเรียน

6.3 สร้างผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากสิ่งที่ปฏิบัติจริงตามบริบท โดยเฉพาะการเรียนแบบโครงการ

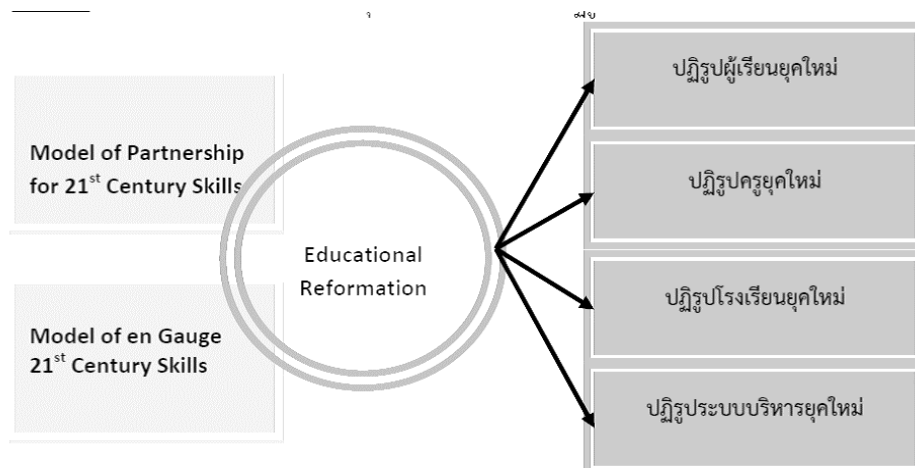
6.4 สร้างโอกาสในการเข้าถึงสื่อเทคโนโลยี เครื่องมือหรือแหล่งการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ

6.5 ออกแบบระบบการเรียนรู้ที่เหมาะสมทั้งการเรียนเป็นกลุ่มหรือการเรียนรายบุคคล นำไปสู่การพัฒนาและขยายผลสู่ชุมชนทั้งในรูปแบบการเผชิญหน้าหรือระบบออนไลน์³⁷

ที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้น เป็นการสร้างกรอบแนวคิดของการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่ผ่านกระบวนการวิจัยโดย Partnership for 21st Century Skills เป็นตัวแบบที่เสนอในรายละเอียดของตัวแปรหรือองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาศักยภาพทางการเรียนรู้ในสังคมยุคใหม่ที่ต้องคำนึงถึงและต้องสร้างให้เกิดขึ้นกับผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกฝ่ายทั้งครู นักเรียน ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ชุมชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย (Stakeholders)³⁸

³⁷ สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ., แนวทางจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills), เข้าถึงเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2561, เข้าถึงได้จาก https://webs.rmutl.ac.th/assets/upload/files/2016/09/20160908101755_51855.pdf.

³⁸ ศิริวรรณ ฉัตรณีนรุ่งเจริญ, "ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทายในอนาคต 21st Century Skills: The Challenges Ahead" (มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 2556), 5-9.

แผนภูมิที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในศตวรรษที่ 21

ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมเป็นหัวใจสำคัญสำหรับทักษะเพื่อการดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 แต่ทักษะนี้ยังต้องมีทักษะอื่นมาประกอบและส่งเสริมอีก 3 ด้าน ได้แก่ ด้านสารสนเทศ (information) ด้านสื่อ (media) และด้านดิจิทัล (digital literacy) ดังนี้

1. ทักษะด้านสารสนเทศ (Information Literacy) เป็นทักษะในการเข้าถึง (access) อย่างรวดเร็วและรู้แหล่ง ทักษะในการประเมินความน่าเชื่อถือ และทักษะการใช้สารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ ดังนั้น ครูต้องออกแบบการเรียนรู้โดยมีเป้าหมาย ดังนี้ 1) เข้าถึงและประเมินสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ (ใช้เวลาน้อย) และมีประสิทธิผล (เข้าถึงข้อมูลที่ต้องการเหมาะสม) ประเมินสารสนเทศอย่างลึกซึ้งครบถ้วนรอบด้านและอย่างรู้เท่าทัน 2) ใช้สารสนเทศได้อย่างแม่นยำและสร้างสรรค์ต่อกรณีหรือปัญหาที่เผชิญ และจัดการเชื่อมต่อสารสนเทศ (information flow) จากแหล่งที่หลากหลายได้ เข้าถึงและใช้สารสนเทศอย่างถูกต้องตามจริยธรรมและกฎหมาย

2. ทักษะด้านสื่อ (Media Literacy Skills) เป็นทักษะสองทาง คือ ด้านรับสารและด้านส่งสารไปยังผู้อื่นหรือสาธารณชนหรือโลกกว้าง ทักษะการสื่อสาร ประกอบด้วย ความสามารถในการเข้าถึง วิเคราะห์ ประเมิน และการสร้างสาร ดังนั้น ครูต้องออกแบบการเรียนรู้โดยมีเป้าหมาย ดังนี้ 1) วิเคราะห์สื่อ โดยเข้าใจวัตถุประสงค์ว่าทำไมจึงมีการสร้างสื่อและสร้างอย่างไร ทำความเข้าใจประเด็นเชิงจริยธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงสื่อและการสื่อสาร 2) สร้างผลิตภัณฑ์สื่อได้ โดยมีความสามารถใช้เครื่องมือที่เหมาะสมดำเนินการสร้างสื่อที่เหมาะสมกับการนำเสนอตามวัตถุประสงค์ที่หลากหลาย มีความเข้าใจ และสามารถนำเสนอในสภาพแวดล้อมที่แตกต่าง และหลากหลายวัฒนธรรม

3. ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT Literacy) ถึงแม้ว่าเด็กในยุคนี้เก่งกว่าครูและพ่อแม่ในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร แต่เด็กยังต้องการคำแนะนำจากครู

และพ่อแม่ในการใช้เครื่องมือนี้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้และสร้างสรรค์ และไม่ใช้ในทางที่ทำลายตนเองและอนาคตของตนเอง จุดที่สำคัญคือ ทั้งสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องมีกลไกช่วยเหลือครูอย่างเป็นระบบและครูต้องหมั่นเรียนรู้ และใช้ในการออกแบบการเรียนรู้โดยเป้าหมาย ดังนี้ 1) สามารถประยุกต์ใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีเพื่อการวิจัย จัดระบบ ประเมินและสื่อสารสารสนเทศใช้เครื่องมือสื่อสาร เชื่อมโยงเครือข่าย และ Social network อย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อเข้าถึง (access) การจัดการ (manage) ผสมผสาน (integrate) ประเมิน (evaluate) และสร้างสรรค์ (create) สารสนเทศเพื่อทำหน้าที่ในเศรษฐกิจฐานความรู้ ปฏิบัติตามคุณธรรมและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้าถึงและใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ³⁹

ทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของเบลลันกาและแบรนด์ต์ (Bellanca and Brandt)

เบลลันกาและแบรนด์ต์ (Bellanca and Brandt) ได้อธิบายเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ดังนี้

1. ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี เป็นความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ซึ่งผู้บริหารและคนยุคใหม่โดยเฉพาะยุคศตวรรษที่ 21 จะต้องเรียนรู้และสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะทักษะที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารเพราะการสื่อสารที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและอย่างกว้างขวาง
2. ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ ในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ความรู้และแหล่งความรู้จะมีมากมายมหาศาล ผู้บริหารในอนาคตจะต้องใฝ่รู้สนใจใคร่รู้ในสิ่งใหม่ ๆ อยู่ตลอดเวลาไม่เช่นนั้นจะไม่ทันการเปลี่ยนแปลงและมีจินตนาการต่อไปข้างหน้า จากความรู้ที่ได้รับมาความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-study) จึงเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการอยู่ในศตวรรษที่ 21
3. ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา เมื่อผู้บริหารสนใจใคร่รู้และมีทักษะในการหาความรู้ผ่านทางเทคโนโลยีแล้ว ทักษะที่จำเป็นและสำคัญอีกทักษะหนึ่งก็คือการวิเคราะห์ การสังเคราะห์ สิ่งที่ได้ศึกษามาท่าดี ไม่ดี สิ่งใดเป็นจริง เป็นเท็จ ซึ่งในศตวรรษที่ 21 จะต้องให้ความสำคัญควบคู่ไปกับทักษะในการแก้ปัญหามีเหตุผลและอย่างชาญฉลาด

³⁹ วิจารย์ พานิช, *วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21* (กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สกลณีวงศ์, 2555), 28-58.

4. ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนานวัตกรรม ทักษะในการคิดสิ่งใหม่ ๆ เป็นสิ่งที่จำเป็นมากในศตวรรษที่ 21 เพราะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา มีการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เกิดขึ้น ซึ่งนวัตกรรมนั้นถือเป็นผลผลิตทางความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

5. ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ศตวรรษที่ 21 เป็นศตวรรษที่มีนวัตกรรมและผลผลิตใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย ยุคของศตวรรษที่ 21 จึงเป็นยุคของเครือข่ายที่คนจะติดต่อถึงกันผ่านเทคโนโลยีและการสื่อสารในรูปแบบใหม่ ๆ

6. ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ ทักษะในเชิงของการดำเนินธุรกิจและการค้า ซึ่งลักษณะของโลกศตวรรษที่ 21 อย่างชัดเจน การพัฒนาทักษะนี้จะทำให้ผู้บริหารมีความพร้อมในการทำงานทางด้านเศรษฐกิจและการค้าเป็นสิ่งสำคัญ

7. ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลกหมายถึง เป็นทักษะที่สะท้อนเครือข่ายของโลกยุคใหม่ที่มากับแนวคิดโลกาภิวัตน์และเครื่องจักรที่คนในสังคมโลกต้องรู้จักคนอื่น ๆ โดยเฉพาะในโลกอื่นที่ไม่ใช่โลกของตนเอง การรู้จักโลกและวัฒนธรรมอื่นที่มีทั้งเป้าหมายเพื่อการอยู่ร่วมกันและเป้าหมายในเชิงเศรษฐกิจด้วยพร้อมกันไป⁴⁰

ภาวะผู้นำทางวิชาการ

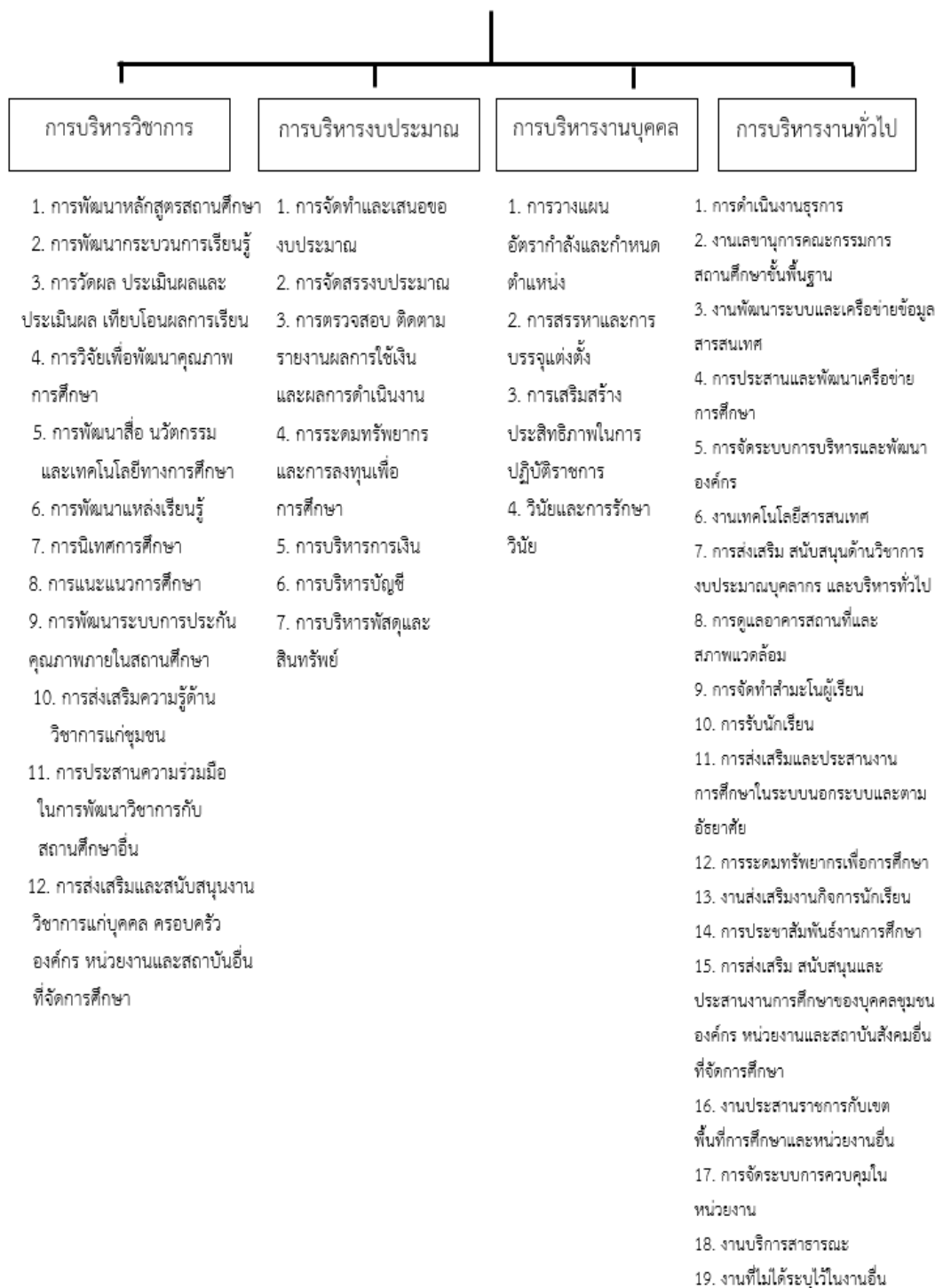
ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ทำหน้าที่บริหารงานฝ่ายต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา และเป็นผู้มีอิทธิพลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาทุกคน โดยเฉพาะการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการ ซึ่งเป็นงานที่มีความสำคัญอันดับแรก ๆ ของสถานศึกษา ดังนั้นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจึงส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการเกี่ยวข้องกับงานหลักสูตร การจัดโปรแกรมการศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เหล่านี้เป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของสถานศึกษา และเกี่ยวข้องกับผู้บริหารและบุคลากรทุกระดับของสถานศึกษา ทั้งนี้เกี่ยวข้องทั้งทางตรงและทางอ้อมขึ้นอยู่กับลักษณะของงานนั้น ๆ⁴¹ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นงานที่ต้องปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

⁴⁰ James Bellanca and Ron Brandt, **21st Century Skills: Rethinking How Students Learn** (Indiana: Solution Tree Press, 2010).

⁴¹ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, **การบริหารงานวิชาการ** (กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ, 2553), 1.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาในสังกัดได้ใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานของสถานศึกษาในสังกัด โดยแสดงเป็นแผนภูมิ ดังนี้

ขอบข่ายและภารกิจการบริหารและการจัดการสถานศึกษา

แผนภูมิที่ 5 ขอบข่ายและภารกิจการบริหารและจัดการสถานศึกษา

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ 2546, อ้างถึงใน สันติ บุญภิรมย์ , การบริหารงานวิชาการ (กรุงเทพฯ : บั๊ค พอยท์, 2553), 32.

ความหมายของภาวะผู้นำทางวิชาการ

ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า “ภาวะผู้นำทางวิชาการ” ไว้ดังนี้

ดักค์ (Duke) ให้ความหมายว่า ความตั้งใจที่จะจัดสรรเวลาในการปรับปรุงการเรียนการสอน มีความสามารถที่จะใช้เวลาให้มากกว่าปกติให้กับชั้นเรียนเป็นพิเศษ และยังมีมุ่งมั่นไปที่สวัสดิการของสถานศึกษาทั้งหมด และสร้างวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนตามธรรมชาติของการเรียนการสอนที่ดี⁴²

เดวิสและโทมัส (Davis and Thomas) ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นการกระทำอย่างตั้งใจ มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาสภาพการทำงานของครู และสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้เป็นที่น่าพอใจและมีประสิทธิภาพ⁴³

เดบีวอยส์ (DeBevoise) ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การกระทำต่างๆ ของผู้บริหารในการส่งเสริมความก้าวหน้าด้านการเรียนรู้ของนักเรียน⁴⁴

กรีนฟิลด์ (Greenfield) ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง การกระทำอย่างตั้งใจที่มีจุดมุ่งหมายที่จะพัฒนาสภาพการทำงานที่น่าพอใจ และมีประสิทธิภาพสำหรับครู รวมทั้งสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่น่าพอใจและมีประสิทธิภาพต่อนักเรียน⁴⁵

อัจฉรา นิยมภา กล่าวว่าภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีอิทธิพลต่อการเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียน โดยอาศัยกระบวนการเกี่ยวกับการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจการเรียนรู้ การจัดการหลักสูตรและการสอน การพัฒนานักเรียน การพัฒนาครู และส่งเสริมบรรยากาศสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมการเรียนรู้ โดยการโน้มน้าวใจ หรือชี้แนะให้

⁴² Daniel Linden Duke, **School Leadership and Instructional Improvement** (Random House, 1987), 6.

⁴³ Gary A. Davis and Margaret A. Thomas, **Effective Schools and Effective Teachers** (Boston London: Allyn & Bacon, 1989), 21.

⁴⁴ Wynn De Bevoise, "Synthesis of Research on the Principal as Instructional Leader," *Educational leadership* 41, no. 5 (1989): 21.

⁴⁵ Devid Greenfield, **Effective School and Effective Teachers** ((Boston: Allyn and Bacon, 1989), 21.

บุคลากรในสถานศึกษา เข้าใจ ตระหนัก รวมพลัง และสานสัมพันธ์กันเพื่อให้เกิดคุณภาพของการจัดการเรียนการสอน และคุณภาพของผู้เรียนอันเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา⁴⁶

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า กล่าวว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง พฤติกรรมการกระทำหน้าที่ตามบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างสร้างสรรค์ในการชี้แนะหรือโน้มน้าวใจข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายให้เข้าใจและเกิดความตระหนักในการรวมพลังและประสานสัมพันธ์เพื่อพัฒนางานวิชาการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งเสริมและพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ⁴⁷

สรุปได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง คุณลักษณะหรือพฤติกรรมที่แสดงออกของผู้บริหารสถานศึกษาในชี้แนะ ส่งเสริม สนับสนุน โน้มน้าวใจหรือการร่วมมือกับคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนางานวิชาการ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน รวมทั้งการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ของผู้เรียน และส่งผลให้การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนเกิดประสิทธิภาพ อันมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ให้ผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

บทบาทและความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่ทำหน้าที่บริหารงานภายในสถานศึกษา และเป็นผู้ซึ่งมีอิทธิพลต่อคุณภาพการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน โดยเฉพาะการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการ ดังนั้นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจึงส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษา ดังที่นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการ

อัจฉรา นิยมภา ได้กล่าวถึง บทบาทหน้าที่ภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนี้ การปฏิบัติงานตามภาระความรับผิดชอบของผู้บริหารสถานศึกษา ในการเป็นผู้นำทางวิชาการโดยมุ่งหมายให้เกิดคุณภาพกับผู้เรียนอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนี้

⁴⁶ อัจฉรา นิยมภา, ภาวะผู้นำทางวิชาการ ศักยภาพผู้บริหารยุคใหม่ (กรุงเทพฯ: วิสต์้า อินเทอร์เน็ตปริ้น, 2561), 40.

⁴⁷ สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า, ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ใหม่ (กรุงเทพฯ: เอส.พี.เอ็น. การพิมพ์, 2553), 188.

1. การบริหารจัดการโรงเรียน (School management) บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการวางแผนยุทธศาสตร์ วางแผนปฏิบัติการ จัดโครงสร้างองค์กรที่สนับสนุนการใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการ บริหารการเปลี่ยนแปลง ระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้และสร้างช่องทางการมีส่วนร่วมตัดสินใจของฝ่ายต่าง ๆ

2. การบริหารจัดการหลักสูตรและการสอน (Curriculum & Instruction Management) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเน้นความสามารถและคุณภาพในการสอนของครู มีความสามารถในการนิเทศการสอนของครู ประเมินผลการเรียนการสอนของครูและนักเรียน ออกแบบสร้างและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประสานงานหลักสูตรติดตามกำกับดูแลการใช้หลักสูตร กระตุ้นให้กำลังใจครูและนักเรียนในการเรียนการสอน สร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และบริหารเวลา พิชัย์เวลาการเรียนการสอนโดยทำตัวให้เห็นพบเห็นอยู่เป็นนิจในโรงเรียนและชุมชน

3. การบริหารตนเองทีมงานและชุมชน (Community Team & Personal Management) ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างทางคุณธรรม จริยธรรม ยอมรับความแตกต่างทางความคิดและการกระทำของผู้อื่น คิดนอกกรอบพัฒนาบุคลากรของโรงเรียน ให้มีความเป็นผู้นำความสามารถในการสื่อสารและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ร่วมงานและชุมชน⁴⁸

สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาได้ให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำทางวิชาการ โดยกล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการจะทำให้ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเชื่อถือ ยอมรับ ศรัทธาและร่วมมือปฏิบัติงานตามภารกิจจนบรรลุตามเป้าหมายของสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ชุมชนและสังคม เนื่องจากภารกิจหลักของสถานศึกษาคือ การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อพัฒนาเยาวชนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คู่คุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข โดยมีหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นแนวทางในการจัดการศึกษา⁴⁹

จากการศึกษาความสำคัญของภาวะผู้นำทางวิชาการที่นักวิชาการได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรโดยเฉพาะงานด้านวิชาการ ส่งผลถึงคุณภาพการสอนของครูซึ่งจะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีของผู้เรียน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการ

⁴⁸ อัจฉรา นิยามาภา, ภาวะผู้นำทางวิชาการ ศักยภาพผู้บริหารยุคใหม่, 46-47.

⁴⁹ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, การเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการ (กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543), 1.

ในการส่งเสริม สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาดำเนินงานตามภารกิจที่กำหนดไว้ให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

ผู้บริหารกับความเป็นผู้นำทางวิชาการ

ผู้บริหารในสถานศึกษาอาจจะเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา ซึ่งในการบริหารงานของผู้บริหารเหล่านี้จะต้องแสดงออกถึงภาวะผู้นำในด้านต่างๆ ของตนเองเพื่อให้ การทำงานสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์

แคมป์เบลล์และคณะ (Campbell and Others) ได้กล่าวถึงบทบาทของหัวหน้าสถานศึกษา ในฐานะผู้นำไว้ 4 ประการ คือ

1. ต้องเป็นผู้จัดรูปงาน
2. เป็นผู้สื่อความหมาย
3. เป็นผู้นำทางการศึกษา
4. เป็นบังคับบัญชา⁵⁰

นีเซวิช (Knezevich) ได้กำหนดบทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ไว้ 17 ประการ ดังนี้

1. เป็นผู้กำหนดทิศทาง
2. เป็นผู้กระตุ้นความเป็นผู้นำ
3. เป็นนักวางแผน
4. เป็นผู้ตัดสินใจ
5. เป็นนักจัดองค์การ
6. เป็นผู้จัดให้มีการเปลี่ยนแปลง
7. เป็นผู้ประสานงาน
8. เป็นผู้สื่อสาร
9. เป็นผู้แก้ความขัดแย้ง
10. เป็นผู้แก้ปัญหา
11. เป็นผู้จัดระบบงาน
12. เป็นผู้บริหารการเรียนการสอน
13. เป็นผู้บริหารงานบุคคล
14. เป็นผู้บริหารทรัพยากร

⁵⁰ Ronald F. Cambell and others, *Introduction to Educational Administration*, 5 ed. (Boston Allyn and Bacon, 1997), 225-7.

15. เป็นผู้ประเมินผล
16. เป็นประธานในพิธี
17. เป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน⁵¹

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ

ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นสิ่งที่แสดงออกถึงความสามารถในการบริหารจัดการงานด้านวิชาการ ซึ่งงานวิชาการนั้นเป็นงานที่มีความสำคัญเป็นอันดับแรกของสถานศึกษา และยังเป็นงานที่ส่งผลถึงการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาตนเอง โดยผู้นำทางวิชาการนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ในการพัฒนางานด้านวิชาการให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งผู้นำทางวิชาการนั้นต้องมีพฤติกรรมหรือการกระทำต่าง ๆ ที่จะทำให้งานประสบความสำเร็จ โดยมีนักวิชาการที่กล่าวถึงแนวคิดของภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ ดังนี้คือ

อับเบน และฮิวส์ (Ubben and Hughes) ได้กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ 7 ด้าน ดังนี้

1. การทำงานตามเวลาที่กำหนด
2. การจัดบรรยากาศที่ดีในสถานศึกษา
3. การมุ่งเน้นวิชาการ
4. มีความคาดหวังต่อคณะครูและผลการปฏิบัติงานของครู
5. การทำงานด้านหลักสูตร
6. การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ
7. การประเมินและการตรวจสอบความก้าวหน้านักเรียน⁵²

เฮคและคณะ (Heck and other) ได้เสนอแนะองค์ประกอบโครงสร้างการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ไว้ดังนี้

1. การกำหนดเป้าประสงค์ของสถานศึกษา
2. การสื่อสารให้ทุกคนทราบว่าสถานศึกษาคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง
3. การจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการสอนของครู

⁵¹ Stephen J Knezevich, "Administration of Public Education: A Sourcebook for the Leadership and Management of Educational Institutions," (1984): 17-18.

⁵² Gerald C Ubben, Larry W Hughes, and Cynthia J Norris, *The Principal: Creative Leadership for Effective Schools* (ERIC, 2001), 97-98.

4. การจัดหาแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นให้
5. การนิเทศผลการปฏิบัติงานของครู
6. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
7. การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และความเป็นระเบียบเรียบร้อย⁵³

แมกอีแวน (McEwan) กล่าวถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิผลว่า ประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายวิชาการที่ชัดเจน
2. การจัดทีมงาน
3. การสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
4. การสร้างวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา
5. การตั้งความหวังที่สูงเกี่ยวกับทีมงาน
6. การพัฒนาครูให้เป็นผู้นำ
7. การสร้างและรักษาเจตคติที่ดีของนักเรียน ทีมงานและผู้ปกครอง⁵⁴

เดวิสและโทมัส (Davis and Thomas) ได้กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ ไว้ 8 ประการคือ

1. การกระตุ้นให้ครูตระหนักและเห็นด้วยในการพัฒนาสถานศึกษาและคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
2. การมีบทบาทสำคัญในการใช้กลยุทธ์เพื่อปรับปรุงงานด้านวิชาการ
3. การสร้างแรงจูงใจให้ครูและใช้กระบวนการให้รางวัลที่สนับสนุนงานวิชาการ
4. การติดตามดูแลความก้าวหน้าด้านวิชาการ
5. การใช้ทรัพยากรบุคคลและวัสดุอย่างสร้างสรรค์
6. การสร้างสภาพแวดล้อมสถานศึกษาให้ปลอดภัยและเป็นระเบียบ
7. การติดตามดูแลการปฏิบัติงานของครู
8. การสังเกตการสอนของครูและให้ข้อมูลย้อนกลับ⁵⁵

⁵³ Ronald H Heck, Terry J Larsen, and George A Marcoulides, "Instructional Leadership and School Achievement: Validation of a Causal Model," Educational Administration Quarterly 26, no. 2 (1990): 95.

⁵⁴ Elaine K McEwan, *Seven Steps to Effective Instructional Leadership* (Corwin Press, 2002).

ฮอลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy) ได้กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการไว้ 3 องค์ประกอบใหญ่ ๆ คือ

1. การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา (defining the school goals)

การกำหนดภารกิจของสถานศึกษาเป็นการกำหนดกรอบขอบเขตของงานที่ต้องรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ และสร้างความเข้าใจภารกิจดังกล่าว ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ ซึ่งจำแนกภารกิจของสถานศึกษาออกเป็น 2 องค์ประกอบ คือ

1.1 การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา (framing school goals)

1.2 การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา (communicating school goals)

2. การจัดการเรียนการสอน (Managing the instructional program) มีความหมายหมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการดูแลส่งเสริม และสนับสนุนการสอนของครู การเรียนของนักเรียน และการประสานงานการเรียนการสอน ซึ่งจำแนกเป็น 3 องค์ประกอบ คือ

2.1 การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน (supervising and evaluation Instruction)

2.1 การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร (coordinating curriculum)

2.3 การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (monitoring student progress)

3. การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษา (promote school climate) เนื่องจากบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษาจะเกี่ยวข้องกับบรรทัดฐาน (norms) และเจตคติของบุคลากรและนักเรียนในสถานศึกษา ผู้บริหารจะมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษา ทั้งด้านตัวครู นักเรียนและการเรียนการสอน รวมทั้งมาตรฐานทางวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งจำแนกบทบาทในการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษาเป็น 6 บทบาท คือ

3.1 การควบคุมเวลาในการสอน (protecting instructional time)

3.2 การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด (maintaining high visibility)

3.3 การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู (providing incentive for teacher)

3.4 การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (promoting professional development)

3.5 การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ (developing and enforcing academic standards)

⁵⁵ Gary A. Davis and Margaret A. Thomas, **Effective Schools and Effective Teachers**, 21.

3.6 การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (providing incentive for learning)⁵⁶

สามารถสรุปแนวความคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา (framing school goals)

การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษานั้นจะต้องมีความชัดเจน โดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน โดยให้ทีมงานมีส่วนในการกำหนดเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษา ซึ่งจะต้องรวมถึงความรับผิดชอบของคณะครู เพื่อให้บรรลุเป้าหมายด้านการปฏิบัติงานจะต้องแสดงออกเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้ นอกจากนี้เป้าหมายของสถานศึกษาจะต้องมีลักษณะที่ง่ายต่อครูในการที่จะไปสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ในห้องเรียน

ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ที่จะต้องตัดสินใจเกี่ยวกับกำหนดเป้าหมาย ดังนี้

1. พิจารณาว่าในปีนั้นๆ บุคลากรของสถานศึกษาควรจะมีเป้าหมายที่มุ่งเน้นความสนใจและทุ่มเททรัพยากร ลงไปในกิจกรรมใด
2. กำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา โดยเน้นที่ผลลัพธ์ทางการเรียนของนักเรียน
3. กำหนดเป้าหมายที่ระบุวัตถุประสงค์ย่อย และขอบข่ายงานที่สามารถจัดการ
4. นำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนทั้งในอดีตและปัจจุบันเข้ามาใช้ในการกำหนดเป้าหมาย
5. จัดสรรหน้าที่ความรับผิดชอบให้กับครูและบุคลากรอย่างชัดเจน
6. ให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
7. ดำเนินการให้เป้าหมายในทางปฏิบัติสามารถวัดได้ด้วย เพื่อให้เกิดความเข้าใจเรื่อง

การกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจนขึ้น⁵⁷

สถานศึกษาและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาต้องมุ่งเน้นความสนใจและทุ่มเททรัพยากรในการกำหนดเป้าหมาย มีการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาพัฒนาด้านวิชาการ นำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนทั้งอดีตและปัจจุบันนำมาใช้กำหนดเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันพัฒนาเป้าหมายของสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีระบบ เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้การดำเนินงานบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีระบบ และช่วยให้บุคลากรภายในสถานศึกษา สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

⁵⁶ Philip Hallinger and Joseph Murphy, "Assessing the Instructional Management Behavior of Principals," *The Elementary School Journal* 86, no. 2 (1985).

⁵⁷ เรื่องเดียวกัน, 221.

การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา (communicate school goal)

การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษานั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดขึ้นเพื่อให้ครู ผู้ปกครองและนักเรียนได้รับทราบ ปรีกษาหารือกัน สร้างความสัมพันธ์ มีการสื่อสารกัน ทั้งในรูปแบบ การประชุมครู การชี้แจงในหนังสือคู่มือของสถานศึกษา การพูดคุยกับครู เพื่อสร้างความคุ้นเคย ความไว้วางใจ ความเข้าใจกันระหว่างสถานศึกษา ผู้บริหาร ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน

บาร์นาร์ด (Barnard) ได้กล่าวถึง การสื่อสารในหน้าที่ว่าผู้บริหารควรคำนึงถึงเงื่อนไขที่จำเป็น ในการสื่อสาร ซึ่งมี 4 ประการ ได้แก่

1. การสื่อสารนั้นจะต้องสร้างความเข้าใจหรือทำให้ผู้รับเกิดความเข้าใจ ในข่าวสารที่ส่งออกไป
2. การสื่อสารที่ส่งออกไปจะต้องสอดคล้องกับจุดประสงค์ขององค์
3. การสื่อสารนั้นควรจะต้องสอดคล้องกับความสนใจของผู้รับข่าวสารนั้น
4. บุคคลที่รับข่าวสารนั้นต้องสามารถที่จะปฏิบัติหรือยินยอมรับข่าวสารนั้นได้ทั้งด้านจิตใจ และร่างกายถ้าหากข่าวสารนั้นไม่เป็นที่ยอมรับ ข่าวสารนั้นก็จะถูกละเลยหรือขัดขึ้นได้⁵⁸

ลิเคิร์ต (Likert) กล่าวถึง สัมพันธภาพของการสื่อสารในองค์การที่มีความสำคัญมากที่สุด คือ การสื่อสารระหว่างผู้บังคับบัญชากับลูกน้อง การสื่อสารระหว่างบุคคลดังกล่าวเป็นจุดกลางของความสัมพันธ์ของสิ่งอื่น ๆ อีกมากมายตามมา ซึ่งผู้บริหาร มีความรับผิดชอบต่อการที่จะให้ได้มาซึ่งความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของจุดประสงค์ขององค์การ และทักษะการสื่อสารของผู้บริหารเหล่านี้จะมีผลกระทบต่อความสำเร็จต่อความสำเร็จดังกล่าวมาก ดังนั้นในการสื่อสารผู้บริหารจำเป็นต้องพิจารณาเป้าหมายของการติดต่อสื่อสารก่อน แล้วพิจารณาว่าเราจะต้องบรรลุเป้าหมายเหล่านี้ได้อย่างไร โดยทั่วไปแล้วลักษณะของการสื่อสารระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา จะเกิดขึ้นภายใต้ภาวะที่มีอยู่ในองค์การทั้งหมดในองค์การแต่ละองค์การนั้น ต่างก็มีพฤติกรรมเฉพาะของตนในการที่จะนำเอาทรัพยากรมนุษย์ที่มีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด⁵⁹

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดให้มีการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา มีการประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน เป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษา ให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบโดยทั่วกัน ใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการสื่อสาร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันให้กับบุคลากรในองค์การ มีการปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง กำกับติดตามการสื่อสารนำไปสู่

⁵⁸ Chester Irving Barnard, *The Functions of the Executive*, vol. 11 (Harvard university press, 1968), 165-66.

⁵⁹ Rensis Likert, *New Patterns of Management*, 3 ed. (New York: Garland Pub, 1987), 4.

การปฏิบัติงานที่สอดคล้องตามจุดประสงค์ เป้าหมายของสถานศึกษาและเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุดกับองค์การ

การนิเทศและการประเมินผลงานการสอน (Supervising and evaluation instruction)

การปฐมนิเทศและการประเมินผลด้านการสอนนั้น ผู้บริหารจะทำงานร่วมกับครูในด้านหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารจะต้องมั่นใจได้ว่าเป้าหมายของสถานศึกษาได้ถูกถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียน ให้การสนับสนุนครูด้านการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ ควบคุมการสอนในห้องเรียนโดยเยียมอย่างไม่เป็นทางการให้ผลย้อนกลับกับครู ทั้งทางด้านงานนิเทศและการประเมินผลโดยมีจุดประสงค์ที่ทำให้เป็นรูปธรรมและให้ครูเป็นผู้นำวิธีการสอนที่เฉพาะเจาะจงไปปฏิบัติ⁶⁰

เซอร์จิอวานนี (Sergiovanni) ได้กล่าวถึง ความมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษาโดยแบ่งเป็น 3 กลุ่มดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาเพื่อการควบคุมคุณภาพ (supervision for quality control) โดยผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นิเทศคนอื่น ๆ จะต้องมีความรับผิดชอบในการควบคุมการสอนและการเรียนในสถานศึกษาโดยการเยี่ยมชั้นเรียน การศึกษาดูงานที่สถานศึกษาอื่นพูดคุยกับผู้คนและพยายามที่จะรู้จักนักเรียน

2. การนิเทศการศึกษาเพื่อการพัฒนาวิชาชีพ (supervision for Professional Development) ตามทฤษฎีของเบอร์ตันและบรูคเนอร์ (Burton and Brueckner) ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้นิเทศจะช่วยครูให้สามารถพัฒนาการสอนในห้องเรียนได้ด้วยตนเอง มีการปรับปรุงทักษะขั้นพื้นฐานด้านการสอนและการถ่ายโอนความรู้

3. การนิเทศการศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจให้กับครู (supervision for teacher motivation) เป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดขึ้นกับครู และทำให้ครูมีความรับผิดชอบในการสอนอย่างจริงจัง ตามความมุ่งประสงค์ทั้งมวลของสถานศึกษารวมทั้งนโยบายทางการศึกษาด้วย⁶¹

นอกจากนี้ โลเวลล์ และไวลล์ (Lovell and Wiles) ได้กล่าวถึง ทักษะการประเมินผลว่าเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้

⁶⁰ Phillip Hallinger and Joseph Murphy, **Assessing the Instructional Management Behavior of Principals**, 222.

⁶¹ Thomas J. Sergiovanni and Robert J. Starratt, **Supervision Human Perspectives**, 4 ed. (New York: McGraw-Hill Book Company, 2001), 31-32.

1. การประเมินผลตามกระบวนการในการทำงาน
2. การเก็บรวบรวมหลักฐานต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
3. การประเมินตามจุดประสงค์
4. การช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานประเมินผลการทำงานของกลุ่มได้
5. การช่วยให้ผู้ปฏิบัติ ตัดสินใจในการปรับปรุงกระบวนการทำงานของกลุ่มได้ดีขึ้น
6. การช่วยสนับสนุนให้กำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติในการทำผลการประเมินที่ได้มาปรับปรุงการทำงานของตน
7. ส่งเสริมการประเมินตนเอง แบบการประเมินผลความสามารถของคนในกลุ่มเพื่อปรับปรุงวิธีการทำงานให้ดีขึ้น⁶²

จะเห็นได้ว่าการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอนนั้น ผู้บริหารมีการตรวจเยี่ยมและนิเทศชั้นเรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูผู้สอน มีการวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษา นำผลย้อนกลับมาพัฒนาหลักสูตรและปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนเพื่อให้ครูสามารถพัฒนาตนเองได้ รวมทั้งเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูเกิดแรงจูงใจ มีความรับผิดชอบต่อการจัดการเรียนการสอนซึ่งส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในที่สุด

การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร (coordinating curriculum)

พฤติกรรมประสานกับครูในด้านการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผล ซึ่งจุดประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษาจะต้องสัมพันธ์กับเนื้อหาที่สอนในห้องเรียน และคะแนนการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ต้องสร้างความเข้าใจกับครูในสถานศึกษาในด้านการนำเอาหลักสูตรไปปฏิบัติให้มากที่สุด⁶³

อาร์โนและเฮร์เบิร์ต (Arno and Herbert) กล่าวว่าหลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ได้วางแผนไว้อย่างดีและขึ้นอยู่กับการสอนเพราะประสบการณ์จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับสิ่งแวดล้อม⁶⁴

⁶² Kimball Wiles, *Supervision for Better School*, 5 ed. (New Jersey: Prentice Hall, 1983), 24-26.

⁶³ Phillip Hallinger and Joseph Murphy, *Assessing the Instructional Management Behavior of Principals*, 222.

⁶⁴ Arno A Bellack and Herbert M Kliebard, *Curriculum and Evaluation* (McCutchan Berkeley, Calif., 1977), 15.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา ได้กล่าวถึงการบริหารหลักสูตรระดับสถานศึกษา สถานศึกษามีภารกิจหลักในการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ สถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดทำหลักสูตรและดำเนินการหลักสูตรสู่การปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุผล นอกจากนั้นสถานศึกษาจะต้องพัฒนาหลักสูตรให้ครอบคลุม และบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพสถานศึกษา ต้องมีการวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ ผู้บริหารสถานศึกษาและคณะกรรมการสถานศึกษาจะต้องศึกษาและเข้าใจหลักสูตรใหม่และเตรียมพร้อมในการใช้หลักสูตรนอกจากนั้นสถานศึกษาต้องมีการติดตามดูแลคุณภาพการจัดทำหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องและครบวงจร มีการนำผลจากการติดตามกำกับดูแลคุณภาพนั้นมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น⁶⁵

ผู้บริหารมีความสำคัญมากในการบริหารการใช้หลักสูตร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง สามารถให้คำแนะนำหรือเป็นที่ปรึกษาแก่ครูผู้สอนด้านการสอน มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตรให้มากที่สุด ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนในการนำหลักสูตรไปใช้และการจัดทำหลักสูตร นำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับครูผู้สอนในการพัฒนาและประเมินหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการประสานงานและการกำกับดูแลให้ผู้สอนและประเมินผลให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (monitoring student progress)

การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ผู้บริหารควรจะใช้ผลจากคะแนนทดสอบในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา การประเมินหลักสูตร การประเมินด้านการสอน และการประเมินผลความก้าวหน้าของเป้าหมายของสถานศึกษา⁶⁶

⁶⁵ สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา, **แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551**, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, 2552), 26.

⁶⁶ Phillip Hallinger and Joseph Murphy, **Assessing the Instructional Management Behavior of Principals**, 221-24. .

การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนนี้สามารถช่วยให้ครูผู้สอนทราบข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียนเพื่อนำกลับมาพัฒนาการสอนให้เหมาะสมตามศักยภาพของนักเรียน โดยการตรวจสอบอย่างใกล้ชิดโดยดูจากคะแนนการทดสอบ รายงานระดับผลการเรียน การติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนสามารถสังเกตได้จาก

1. ให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย
2. กำกับดูแลการเรียนของนักเรียนโดยการสังเกตอย่างไม่เป็นทางการและติดตามดูแลนักเรียนโดยตรง
3. การพัฒนาและใช้วิธีการอย่างง่าย ๆ จากการทำงานประจำการรวบรวมการสรุปและการรายงานด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
4. สํารวจนักเรียนที่เรียนอ่อนทั้งเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มโดยดูจากคะแนนในห้องเรียนและระดับผลการเรียนเพื่อช่วยเหลือและให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านการเรียนการสอน
5. ใช้ผลที่ได้จากการประเมินความต้องการของครูในการประเมินวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพของครู

6. ให้ผู้ปกครองช่วยตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน⁶⁷

นอกจากนี้ การที่จะทราบความก้าวหน้าของนักเรียนนั้น ครูผู้สอน สามารถวัดและประเมินผลในชั้นเรียนโดยทำเป็นระยะในกระบวนการเรียนการสอน คือ

1. ประเมินเพื่อการวินิจฉัยเพื่อระบุปัญหาและกลุ่มของนักเรียนโดยใช้คำถามเกี่ยวกับความรู้พื้นฐานส่วนใหญ่จะทำก่อนที่จะทำการเรียนการสอน
2. ประเมินระหว่างเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนโดยใช้คำถามเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนเป็นการประเมินก่อนหรือระหว่างที่ทำการเรียนการสอน
3. ประเมินผลเพื่อให้ทราบว่านักเรียนมีความรู้ในระดับใดโดยใช้คำถามเกี่ยวกับความรู้เฉพาะและความรู้ทั่วไป เป็นการประเมินหลังจากทำการสอนเสร็จสิ้นแล้ว สำหรับวิธีการวัดประเมินมีทั้งการทำเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มการวัดและประเมินผล ควรใช้หลายวิธี เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงานโดยใช้แบบสอบถาม การทดสอบด้วยข้อเขียน⁶⁸

ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน มีการกำกับติดตามความก้าวหน้าจากครูผู้สอนเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายมีเกณฑ์การวัดที่ได้มาตรฐาน

⁶⁷ Gary A. Davis and Margaret A. Thomas, **Effective Schools and Effective Teachers**, 74.

⁶⁸ Kenneth D Moore, **Classroom Teaching Skills** (McGraw-Hill, 1992), 107.

แสดงถึงข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้ผู้บริหารได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อให้คำปรึกษาความก้าวหน้าด้านการเรียนและพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อช่วยในการช่วยเหลือและพัฒนาเด็กนักเรียนต่อไป นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังสามารถนำผลการทดสอบไปใช้ในการกำหนดเป้าหมาย ประเมินหลักสูตร ประเมินด้านการสอน ประเมินผลความก้าวหน้าเป้าหมายของสถานศึกษา

การควบคุมเวลาในการสอน (protecting instructional time)

เวลาที่ใช้ในการสอนของครูในห้องเรียนมักจะสูญเสียไปกับการแนะนำกฎเกณฑ์ในการเรียนให้กับเด็กที่เรียนช้า รวมทั้งคำขอร้องต่าง ๆ จากฝ่ายสำนักงานของสถานศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องหาทางควบคุมกิจกรรมเหล่านี้ให้เกิดขึ้นน้อยที่สุด โดยผลักดันให้เป็นนโยบายของสถานศึกษา ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จในการนำนโยบายนี้ไปใช้ โดยการกำจัดสิ่งต่าง ๆ ที่ทำให้การสอนในห้องเรียนหยุดชะงักลงได้ก็จะสามารถเพิ่มเวลาในการเรียนอย่างมีศักยภาพและนักเรียนจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น⁶⁹ และจากงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพโดยศึกษาจากลักษณะและพฤติกรรมการสอนของครูในห้องเรียนที่สัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโดย The Far West regional laboratory และสำนักทดสอบทางการศึกษา (Educational testing Service) พบว่าครูใช้เวลาในการสอน ดังนี้

1. ใช้เวลาส่วนมากในการสอนโดยกำหนดเวลาที่เหมาะสมให้กับนักเรียน
2. เนื้อหาวิชาตามเวลาที่กำหนดในหลักสูตร
3. ใช้เวลาทั้งหมดในห้องเรียนในด้านการสอนและการดูแลการทำงานของนักเรียน
4. ใช้เวลาส่วนน้อยในการว่ากล่าวและอบรมด้านระเบียบวินัยของนักเรียน
5. ให้นักเรียนใช้เวลาอย่างเหมาะสมในกาในด้านการเรียนหรือการประยุกต์ใช้ทักษะต่าง ๆ
6. ให้นักเรียนเอาใจใส่บทเรียนและทำการบ้านตามเวลาที่กำหนด
7. ให้นักเรียนทุกคนได้ฝึกออกเสียงและอภิปรายในห้องเรียน

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการควบคุมเวลาที่ใช้ในการสอนมิให้เสียไปโดยเหตุอันไม่จำเป็น เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง โดยสถานศึกษาจัดให้มีนิเทศการเรียนการสอน การตรวจเยี่ยมชั้นเรียน มีการจัดสอนแทนเมื่อครูผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้ และการควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้การเรียนการสอน

⁶⁹ Gary A. Davis and Margaret A. Thomas, **Effective Schools and Effective Teachers**, 149-53.

ในห้องเรียนหยุดชะงักลง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เวลาอย่างเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนและประยุกต์ใช้ทักษะด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาตามเวลาที่หลักสูตรกำหนด

การเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด (Main training high visibility)

การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด เป็นการช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร นักเรียนและครู ซึ่งปฏิสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการ แบบนี้ผู้บริหารจะได้รับข้อมูลมากมายในด้านความต้องการของนักเรียนและครู ผู้บริหารจะมีโอกาสในการสื่อสารกับครูใช้เวลาในการสื่อสารเป้าหมายระดับต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้กับนักเรียนและครูทราบ⁷⁰

ผู้บริหารที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานไม่ได้ขึ้นอยู่กับความสามารถของตนเพียงอย่างเดียว จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากบุคคลที่เกี่ยวข้องช่วยในดำเนินการ และวิธีการสร้างสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ใต้บังคับบัญชา คือ

1. มีความอดทนและรู้จักควบคุมอารมณ์ของตนเอง เช่น ไม่มโหฬารเดียว มีความอดทนต่อการวิพากษ์วิจารณ์
2. มีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
3. รู้จักการชมเชยและให้รางวัลแก่ผู้ทำความดี
4. รู้จักวิธีการวิพากษ์วิจารณ์ผู้ใต้บังคับบัญชาและไม่ตำหนิผู้ใต้บังคับบัญชาต่อหน้าคนอื่น ๆ หลีกเลี่ยงการตำหนิอันเกิดจากเหตุสุดวิสัย และวิจารณ์หรือตำหนิผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างสุภาพ
5. มีใจกว้างรับฟังความคิดเห็นของผู้ใต้บังคับบัญชา
6. มีความเสียสละและไม่ตระหนี่ต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
7. ให้ความสนใจต่อสวัสดิภาพ สวัสดิการและผลประโยชน์ต่าง ๆ ของผู้ใต้บังคับบัญชา
8. ส่งเสริมความก้าวหน้าในอาชีพแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
9. ใช้คนให้เหมาะกับงาน
10. ให้ความเป็นธรรมต่อผู้ใต้บังคับบัญชา
11. ให้ความสนิทสนมเป็นกันเองกับผู้ใต้บังคับบัญชา
12. รู้จักใช้เวลาและโอกาสที่เหมาะสมในการติดต่อทำความเข้าใจกับผู้ใต้บังคับบัญชา
13. ไม่โยนความผิดให้ผู้ใต้บังคับบัญชา

⁷⁰ Phillip Hallinger and Joseph Murphy, *Assessing the Instructional Management Behavior of Principals*, 221-24.

14. ไม่รู้จักกับผู้ใต้บังคับบัญชา⁷¹

ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสนใจในการสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนและนักเรียน ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร จัดให้มีการสอนเสริมและสอนซ่อมหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อสวัสดิภาพ สวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ ของครูผู้สอนและนักเรียน ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนและนักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถและเต็มศักยภาพ ดังนั้น จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษาและยังทำให้เกิดเจตคติที่ดี รวมทั้งพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้งครูผู้สอนและนักเรียนอีกด้วย

การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู (providing intensive for teachers)

การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู การสร้างบรรยากาศเชิงบวกด้านการเรียนรู้ รวมทั้งการให้รางวัลและการให้การยอมรับการทำงานของครู นับเป็นบทบาทที่สำคัญส่วนหนึ่งของผู้บริหารในการที่ทำให้โครงสร้างของการทำงานดีขึ้น รางวัลที่ผู้บริหารสามารถใช้สร้างจูงใจให้กับการทำงานให้กับครู อาจารย์ อาจไม่ใช่เงินเพียงอย่างเดียว อาจจะเป็นคำชมเชยทั้งโดยส่วนตัวและการสังคมยอมรับ โดยการมอบใบประกาศเกียรติคุณและการให้รางวัลอย่างเป็นทางการ⁷²

แนวคิดและทฤษฎีในการจูงใจให้คนทำงานนั้น มีหลายทฤษฎี เช่น ของมาสโลว์ (Maslow) ซึ่งได้รับความแพร่หลาย ได้แก่ ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ (Maslow the human needs Theory) ได้ตั้งสมมติฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ไว้ 3 ประการคือ 1) มนุษย์ทุกคนมีความต้องการและความต้องการนี้จะอยู่ในตัวมนุษย์ตลอดเวลาไม่มีสิ้นสุด 2) ความต้องการที่ได้รับการตอบสนองแล้วก็จะมิใช่แรงจูงใจอีกต่อไป 3) ความต้องการของคนมีลักษณะเป็นลำดับขั้นจากต่ำไปหาสูงตามลำดับของความสำเร็จ ส่วนทฤษฎีความต้องการ 5 ขั้นของมาสโลว์ (Maslow) มี 5 ประการ ดังนี้ ความต้องการทางด้านร่างกาย (physiology needs) ความต้องการการด้านความปลอดภัยหรือมั่นคง (Security for save needs) ความต้องการทางด้านสังคม (Social belonging needs) ความ

⁷¹ จุฑาทิพย์ อินนามเพ็ง, "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2" (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2552), 39.

⁷² Phillip Hallinger and Joseph Murphy, *Assessing the Instructional Management Behavior of Principals*, 221-22.

ต้องการความสำเร็จ (esteem or status needs) ความต้องการเป็นตัวของตัวเอง (self-actualization needs)⁷³

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจและเลือกสิ่งจูงใจให้เหมาะสมกับความต้องการ เช่น การให้การยอมรับ การชมเชย การให้เกียรติ การให้รางวัล การส่งเสริมครูผู้สอนที่มีสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้ก้าวหน้าในวิชาชีพ การเอาใจใส่ การสร้างขวัญกำลังใจ และการส่งเสริมด้านสุขอนามัยของครูผู้สอนและครอบครัว การกระทำดังกล่าวเป็นบทบาทสำคัญส่วนหนึ่งของผู้บริหารในการที่จะทำให้เกิดการพัฒนากระบวนการทำงานให้ดีขึ้น ตลอดจนก่อให้เกิดการสร้างบรรยากาศเชิงบวกในการเรียนการสอนในที่สุด

การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (promoting professional development)

การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารให้โอกาสแก่ครูในการพัฒนาวิชาชีพ โดยการจัดให้มีการฝึกอบรมขณะประจำการ รวมทั้งการช่วยให้ครูได้เรียนรู้ถึงการผสมผสานทักษะต่างๆ ตามโครงการพัฒนาบุคลากร และช่วยให้ครูสามารถนำไปใช้ในห้องเรียน⁷⁴

ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 ได้กำหนดไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมี 1) มาตรฐานความรู้และประสบการณ์วิชาชีพ ซึ่งมาตรฐานความรู้ ประกอบด้วย การพัฒนาวิชาชีพความเป็นผู้นำทางวิชาการ การบริหารสถานศึกษาหลักสูตรการสอน การวัดประเมินผลการเรียนรู้กิจการและกิจกรรมนักเรียน การประเมินประกันคุณภาพการศึกษา คุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณ 2) มาตรฐานประสบการณ์วิชาชีพ คือ ต้องมีประสบการณ์ด้านการสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีหรือ มีประสบการณ์ด้านปฏิบัติการสอนและต้องมีประสบการณ์ในตำแหน่งหัวหน้าหมวด หัวหน้าสาย หัวหน้างานหรือตำแหน่งบริหารอื่น ๆ ในสถานศึกษามาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี⁷⁵

การพัฒนาบุคลากรเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ควรให้ความสำคัญและส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนด้านการพัฒนาตนเอง เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การร่วมอบรมสัมมนา เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการแจ้งข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ มีการจัด อบรม สัมมนา เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับ

⁷³ Abraham H. Maslow, *Motivation and Personality*, 3 ed. (New York: Harper & Row, 1997), 55-56.

⁷⁴ Phillip Hallinger and Joseph Murphy, *Assessing the Instructional Management Behavior of Principals*, 221-22.

⁷⁵ "ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556," *ราชกิจจานุเบกษา* เล่ม 130, ตอน พิเศษ 130ง, (4 ตุลาคม 2556),

เทคนิควิธีการสอนตามโอกาส มีการติดตามผลการพัฒนาวิชาชีพของครูผู้สอน และจัดให้มีการขยายผลด้านการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพของครู

การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ (developing and enforcing academic Standards)

มาตรฐานทางวิชาการที่สูง และมีความชัดเจนเป็นสิ่งจำเป็นในการปรับปรุงการเรียนของนักเรียน มาตรฐานที่สูงขึ้นแสดงให้เห็นได้จากจำนวนนักเรียนที่เพิ่มขึ้นของสถานศึกษาในโอกาสต่อไป⁷⁶

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นหรือช่วงชั้นไว้อย่างชัดเจน มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านวิชาการเพื่อสร้างและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียน ประกาศเกณฑ์ต่าง ๆ ทางด้านวิชาการให้นักเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ สนับสนุนให้ครูนำเกณฑ์มาตรฐานวิชาการด้านการเรียนของนักเรียนมาใช้ให้เป็นไปตามเกณฑ์ ทำให้เกิดการริเริ่มความคาดหวังและสภาพใหม่ ๆ ที่จุดประสงค์สุดท้ายก็คือการปรับปรุงการเรียนการสอน

การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ providing incentive for Learning

การส่งเสริมบรรยากาศด้านการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการให้รางวัล และการให้การยอมรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการสูง และเมื่อนักเรียนมีการปรับปรุงผลการเรียนดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารต้องให้โอกาสนักเรียนในการที่จะเป็นที่ยอมรับของห้องเรียนและในสถานศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ทำหน้าที่ประสานระหว่างห้องเรียนและสถานศึกษาในด้านการให้รางวัล เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง

สถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีระบบการให้แรงเสริมอย่างเด่นชัดแก่ครูและนักเรียน ซึ่งการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ที่ดีนั้น จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลักหลายประการด้วยกันซึ่งบาร์ธ (Barth) ได้สรุปออกเป็น 6 ปัจจัยหลัก ดังนี้

1. ชุมชนของผู้รักการเรียน โดยเชื่อว่าผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่สุดในสถานศึกษาที่สามารถสร้างชุมชนของผู้รักการเรียนได้ นั่นคือ เป็นชุมชนที่พึงพาอาศัยกันเป็นชุมชนที่ยอมรับว่า ความรู้คืออำนาจ (knowledge is Power) เป็นชุมชนที่รักการเรียน และถือว่าการเรียนคือชีวิตของสังคมที่ใฝ่รู้ใฝ่เรียนตลอดเวลา ภาพของชุมชนในสถานศึกษาจึงน่าจะเป็นบรรยากาศของนักวิชาการ ครูอาจารย์ ผู้บริหารเป็นนักวิชาการที่ทุ่มเทเวลาให้กับการค้นหาความรู้ต่าง ๆ เพื่อ

⁷⁶ Phillip Hallinger and Joseph Murphy, *Assessing the Instructional Management Behavior of Principals*, " 221-24.

ถ่ายทอดความรู้ให้แก่แก่นักเรียนอย่างถูกต้องและตรงไปตรงมา ส่วนนักเรียนที่ได้รับอิทธิพลแม่แบบที่ดีก็จะพัฒนาเป็นนักวิชาการที่ดีด้วย

2. สภาพกัลยาณมิตรร่วมวิชาชีพ เป็นความสัมพันธ์อันดีเยี่ยมของครู และผู้บริหารสถานศึกษามีผลอย่างสำคัญในการสร้างความสำเร็จและคุณภาพในตัวผู้เรียน

3. กล้าเสี่ยงที่จะทำในสิ่งใหม่ มีงานวิจัยจำนวนมากยืนยันว่า การเสี่ยงที่กิจกรรมต่าง ๆ มีความสัมพันธ์อย่างมากกับการเรียนรู้ การเรียนรู้จะไม่เกิด หากบุคคลนั้นอยู่เฉย ๆ โดยไม่ทำอะไร ดังนั้น การศึกษาในสถานศึกษาควรเป็นการศึกษาโดยการสัมผัสความจริง ทำให้ความรู้จริง

4. เคารพในความแตกต่างของผู้อื่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้บริหารสถานศึกษา เกิดความรู้สึกที่ดีในบรรยากาศของสถานศึกษาที่ยอมรับ และเคารพในความแตกต่าง และยังส่งผลให้เรียนรู้ได้ดีอีกด้วย

5. เป็นสถานที่แห่งความสุข สถานศึกษาควรเป็นสถานที่ที่ทุกคนมีความสุขสมบุคลากรรู้จักสร้างอารมณ์ขัน

6. มีความกังวลน้อยเล็กน้อย แต่มีมาตรฐานสูง ในขณะเดียวกันสถานศึกษาที่ดีนั้นควรมีความคาดหวังในตัวนักเรียนสูง ต้องการให้นักเรียนทุกคนทำในสิ่งที่ดีที่สุด เพื่อความเป็นเลิศในเชิงวิชาการ แต่ในขณะเดียวกัน บรรยากาศของการเรียนควรผ่อนคลายไม่ตึงเครียดมากเกินไป เพราะสภาพความเครียด อาจมีผลต่อสภาพจิตใจและอารมณ์ของนักเรียน⁷⁷

ส่วนเซอร์จิโอวานี (Sergiovani) ได้สรุป ผลการศึกษา สถานศึกษาดีมีคุณลักษณะดังนี้

1. เน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลาง โดยพยายามบริการนักเรียน พยายามสร้างระบบสนับสนุนอย่างเป็นเครือข่าย เพื่อช่วยเหลือนักเรียน จัดให้นักเรียนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้ความสำคัญในการจัดสวัสดิการให้นักเรียน สถานศึกษาพยายามสร้างบรรยากาศของความร่วมมือและความเชื่อถือไว้วางใจซึ่งกันและกัน

2. สถานศึกษาเสนอโปรแกรมเรียนที่หลากหลาย เน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นคนรอบรู้ และการจัดโปรแกรมการเรียนที่ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกตามความต้องการและความสนใจ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่น่าสนใจ มีการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

3. สถานศึกษาจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน โดยจัดโครงการสร้างการบริหารที่มุ่งสนับสนุนการเรียนการสอน ครูและผู้บริหารมีความเชื่อว่า นักเรียนทุกคนมีความสามารถที่จะเปลี่ยนได้ ปรับปรุงการเรียนการสอนให้ตอบสนองความต้องการของนักเรียน

⁷⁷ Roland S Barth, *Improving Schools from Within: Teachers, Parents, and Principals Can Make the Difference* (ERIC, 1990), 161-72.

4. สถานศึกษาสร้างบรรยากาศที่ดีแก่นักเรียน กำหนดการจัดการอย่างชัดเจน นักเรียนได้รับการส่งเสริม สนับสนุนด้วยการให้คำชมและมอบรางวัล มีบรรยากาศที่เน้นการทำงาน และมีความเชื่อมั่นคาดหวังในความสำเร็จในการเรียนของนักเรียน พยายามสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มีบรรยากาศที่เปิดเพื่อรับข้อเสนอ และวิทยากรใหม่ ๆ สถานศึกษาอบอุ่นด้วยมิตรภาพ นำทรัพยากรทางการศึกษาในชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน สร้างวินัยนักเรียน ด้วยการให้กำลังใจและสร้างวินัยเชิงบวกให้กับนักเรียน

5. ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากร พยายามสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงาน บุคลากรได้รับเกียรติ ให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีเสรีภาพในการทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ตามความสามัคคี สร้างบรรยากาศที่นายกองให้เกียรติกัน⁷⁸

ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศวิชาการ มียกย่องชมเชยนักเรียนที่มีผลงานด้านวิชาการดีเด่นหรือมีพฤติกรรมดีเด่น โดยประกาศเกียรติคุณ หรือลงข่าวในวารสาร เว็บไซต์ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคคลภายในและบุคคลภายนอกสถานศึกษารับทราบอย่างต่อเนื่อง มีการมอบทุนการศึกษา จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้แก่เด็กนักเรียนโดยการให้รางวัล และการให้การยอมรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการสูง และเมื่อนักเรียนมีการปรับปรุงผลการเรียนดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ เน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นคนรอบรู้ และการจัดโปรแกรมการเรียนที่ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกตามความต้องการและความสนใจมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่น่าสนใจ มีการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ภาวะผู้นำทางวิชาการจากแนวคิดของฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy)

สามารถสรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา (framing school goals)

สถานศึกษาและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน โดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาต้องมุ่งเน้นความสนใจและทุ่มเททรัพยากรในการกำหนดเป้าหมาย มีการนำผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาพัฒนาด้านวิชาการ นำข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียนทั้งอดีตและปัจจุบันนำมาใช้กำหนดเป้าหมาย ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันพัฒนาเป้าหมายของสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีระบบ เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้การดำเนินงานบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีระบบ และช่วยให้บุคลากรภายในสถานศึกษา สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

⁷⁸ Thomas J. Sergiovanni and Reginald Leon Green, *The Principalsip: A Reflective Practice Perspective*, 7 ed. (Boston: Pearson, 2015).

2. การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา (communicate school goal)

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องจัดให้มีการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา มีการประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน เป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษา ให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบโดยทั่วกัน ใช้เครื่องมือที่หลากหลายในการสื่อสาร ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันให้กับบุคลากรในองค์การ มีการปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้อง กำกับติดตามการสื่อสารนำไปสู่ การปฏิบัติงานที่สอดคล้องตามจุดประสงค์ เป้าหมายของสถานศึกษาและเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล สูงสุดกับองค์การ

3. การนิเทศและการประเมินผลงานการสอน (Supervising and evaluation instruction)

นิเทศและการประเมินผลด้านการสอนนั้น ผู้บริหารมีการตรวจเยี่ยมและนิเทศชั้นเรียน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูผู้สอน มีการวัดผลประเมินผลการจัดการเรียนการสอนของ ครูผู้สอนให้สอดคล้องกับมาตรฐานตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษา นำผลย้อนกลับมาพัฒนาหลักสูตร และปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้สอนเพื่อให้ครูสามารถพัฒนาตนเองได้ รวมทั้ง เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูเกิดแรงจูงใจ มีความรับผิดชอบต่อการจัดการเรียนการสอนซึ่ง ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในที่สุด

4. การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร (coordinating curriculum)

ผู้บริหารมีความสำคัญมากในการบริหารการใช้หลักสูตร ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจะต้อง ศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง สามารถให้คำแนะนำหรือเป็นที่ปรึกษาแก่ครูผู้สอนด้าน การสอน มีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและเนื้อหา สาระของหลักสูตรให้มากที่สุด ส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนในการนำ หลักสูตรไปใช้และการจัดทำหลักสูตร นำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนไปประกอบการ ตัดสินใจในการพัฒนาหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับครูผู้สอนในการพัฒนาและประเมิน หลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดให้มี การประสานงานและการกำกับดูแลให้ผู้สอนและประเมินผลให้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเพื่อ พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

5. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (monitoring student progress)

ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน มีการกำกับติดตามความก้าวหน้าจากครูผู้สอนเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ โดยให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายมีเกณฑ์การวัดที่ได้มาตรฐาน แสดงถึงข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้ผู้บริหารได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อให้คำปรึกษาความก้าวหน้าด้านการเรียนและพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน เพื่อช่วยในการช่วยเหลือและพัฒนานักเรียนต่อไป นอกจากนี้ผู้บริหารสถานศึกษายังสามารถนำผลการทดสอบไปใช้ในการกำหนดเป้าหมาย ประเมินหลักสูตร ประเมินด้านการสอน ประเมินผลความก้าวหน้าเป้าหมายของสถานศึกษา

6. การควบคุมเวลาในการสอน (protecting instructional time)

ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการควบคุมเวลาที่ใช้ในการสอนมิให้เสียไปโดยเหตุอันไม่จำเป็น เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง โดยสถานศึกษาจัดให้มีนิเทศการเรียนการสอน การตรวจเยี่ยมชั้นเรียน มีการจัดสอนแทนเมื่อครูผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้ และการควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้การเรียนการสอนในห้องเรียนหยุดชะงักลง ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้เวลาอย่างเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนและประยุกต์ใช้ทักษะด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาตามเวลาที่หลักสูตรกำหนด

7. การเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด (Main training high visibility)

ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสนใจในการสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารกับครูผู้สอนและนักเรียน ให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่างๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร จัดให้มีการสอนเสริมและสอนซ่อมหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ ให้ความสำคัญต่อสวัสดิภาพ สวัสดิการ และผลประโยชน์ต่าง ๆ ของครูผู้สอนและนักเรียน ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนและนักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถและเต็มศักยภาพ ดังนั้น จะช่วยให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้ข้อมูลในการพัฒนาสถานศึกษาและยังทำให้เกิดเจตคติที่ดี รวมทั้งพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้งครูผู้สอนและนักเรียนอีกด้วย

8. การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู (providing intensive for teachers)

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความสามารถในการสร้างแรงจูงใจและเลือกสิ่งจูงใจให้เหมาะสมกับความต้องการ เช่น การให้การยอมรับ การชมเชย การให้เกียรติ การให้รางวัล การส่งเสริมครูผู้สอนที่มีสามารถในการปฏิบัติงานเพื่อให้ก้าวหน้าในวิชาชีพ การเอาใจใส่ การสร้างขวัญกำลังใจ และการส่งเสริมด้านสุขอนามัยของครูผู้สอนและครอบครัว การกระทำดังกล่าวเป็นบทบาทสำคัญส่วน

หนึ่งของผู้บริหารในการที่จะทำให้เกิดการพัฒนาระบบการทำงานให้ดีขึ้น ตลอดจนก่อให้เกิดการสร้างบรรยากาศเชิงบวกในการเรียนการสอนในที่สุด

9. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (promoting professional development)

การพัฒนาบุคลากรเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ควรให้ความสำคัญและส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนด้านการพัฒนาตนเอง เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การร่วมอบรมสัมมนา เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน มีการแจ้งข่าวสารที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพ มีการจัด อบรม สัมมนา เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนตามโอกาส มีการติดตามผลการพัฒนาวิชาชีพของครูผู้สอน และจัดให้มีการขยายผลด้านการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนนำไปสู่การพัฒนาวิชาชีพของครู

10. การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ (developing and enforcing academic Standards)

ผู้บริหารสถานศึกษาต้องกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียนในแต่ละระดับชั้นหรือช่วงชั้นไว้อย่างชัดเจน มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านวิชาการเพื่อสร้างและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียน ประกาศเกณฑ์ต่าง ๆ ทางด้านวิชาการให้นักเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ สนับสนุนให้ครูนำเกณฑ์มาตรฐานวิชาการด้านการเรียนของนักเรียนมาใช้ให้เป็นไปตามเกณฑ์ ทำให้เกิดการริเริ่มความคาดหวังและสภาพใหม่ ๆ ที่จุดประสงค์สุดท้ายก็คือการปรับปรุงการเรียนการสอน

11. การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (providing incentive for Learning)

ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศวิชาการ มียกย่องชมเชยนักเรียนที่มีผลงานด้านวิชาการดีเด่นหรือมีพฤติกรรมดีเด่น โดยประกาศเกียรติคุณ หรือลงข่าวในวารสาร เว็บไซต์ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคคลภายในและบุคคลภายนอกสถานศึกษารับทราบอย่างต่อเนื่อง มีการมอบทุนการศึกษา จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้นักเรียนโดยการให้รางวัล และการให้การยอมรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการสูง และเมื่อนักเรียนมีการปรับปรุงผลการเรียนดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ เน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นคนรอบรู้ และการจัดโปรแกรมการเรียนที่ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกตามความต้องการและความสนใจ มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่น่าสนใจ มีการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง

ข้อมูลพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ที่ตั้ง ขนาดและอาณาเขต

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 พระราชบัญญัติบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 และประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษา ประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2553 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตั้งอยู่เลขที่ 2/3 หมู่ 8 ถนนเศรษฐกิจ 1 ตำบลท่าทราย อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสาคร มีเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 103 สถานศึกษา ครอบคลุมเขตการปกครองทั้งจังหวัด ประกอบด้วย 3 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกระทุ่มแบน และอำเภอบ้านแพ้ว มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับกรุงเทพมหานครและจังหวัดสมุทรปราการ
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับจังหวัดสมุทรสงครามและจังหวัดราชบุรี
ทิศใต้	ติดต่อกับทะเลอ่าวไทย

เป็นจังหวัดปริมณฑลกรุงเทพมหานคร ห่างจากกรุงเทพฯ ตามระยะทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 35 (ถนนพระราม 2) ประมาณ 30 กิโลเมตร ดังภาพที่ 3

เขตบริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ภาพที่ 3 แสดงเขตบริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตารางที่ 5 รายชื่อสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

สถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาคร ประกอบด้วย 55 สถานศึกษา	
1. โรงเรียนวัดกาหลง (พิงสุนทรอุทิศ)	2. โรงเรียนวัดใหญ่จอมปราสาท
3. โรงเรียนวัดนาขวาง	4. โรงเรียนวัดศรีเมือง
5. โรงเรียนบ้านชายทะเลกาหลง	6. โรงเรียนบ้านยกกระบัตร
7. โรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์	8. โรงเรียนวัดคลองครุ
9. โรงเรียนวัดโสภณาราม(ปลั่งร่วมราษฎร์บำรุง)	10. โรงเรียนวัดปัจจันตาราม
11. โรงเรียนวัดโคกขาม (นรสิงห์อนุสรณ์)	12. โรงเรียนบ้านนาโคก (นาเกลือสัมพันธ์)
13. โรงเรียนบ้านชายทะเลโคกขามมิตรภาพ ที่ 95	14. โรงเรียนบ้านท่าทราย(พวงสำลีราษฎร์อนุสรณ์)
15. โรงเรียนบ้านสันตบา	16. โรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม
17. โรงเรียนสหกรณ์นิคมเกลือ	18. อนุบาลสมุทรสาคร
19. โรงเรียนวัดน่วมกานนท์	20. โรงเรียนบ้านบางปิ้ง
21. โรงเรียนวัดปากบ่อ (เหลืองราษฎร์บำรุง)	22. โรงเรียนเทพนรรัตน์
23. โรงเรียนวัดชีผ้าขาว (ประชาชนเคราะห์)	24. โรงเรียนวัดพันธุวงศ์
25. โรงเรียนหลวงแพทย์โกศลอุปถัมภ์	26. โรงเรียนวัดศิริมงคล
27. โรงเรียนวัดเจริญสุขาราม	28. โรงเรียนวัดเกาะ(สำลีราษฎร์อุปถัมภ์)
29. โรงเรียนวัดวิสุทธิธาราม	30. โรงเรียนสมุทรมณีรัตน์
31. โรงเรียนบ้านคลองซื่อ	32. โรงเรียนวัดไต้บ้านบ่อ
33. โรงเรียนเมืองสมุทรสาคร	34. โรงเรียนวัดบางซุด (อุ้นพิทยาการ)
35. โรงเรียนวัดบางพลี(หงษ์ร่วมราษฎร์รังสรรค์)	36. โรงเรียนวัดกระซำขาว
37. โรงเรียนวัดบางน้ำวน(รอดพิทยาคม)	38. โรงเรียนสหกรณ์กสิกรรมชายทะเล
39. โรงเรียนวัดเกตุมดีศรีวราราม	40. โรงเรียนบ้านโคก
41. โรงเรียนบ้านหนองหาดใหญ่	42. โรงเรียนวัดบ้านไร่(ประชาชนกุล)
43. โรงเรียนบ้านบางน้ำจืด	44. โรงเรียนเอกชัย
45. โรงเรียนวัดโพธิ์แจ้	46. โรงเรียนวัดป้อมวิเชียรโชติการาม
47. โรงเรียนวัดสามัคคีศรีธาราม	48. โรงเรียนบ้านชายทะเลบางกระเจ้า
49. โรงเรียนวัดศรีสุธาราม	50. โรงเรียนวัดบางกระเจ้า
51. โรงเรียนวัดบางหญ้าแพรก	52. โรงเรียนบ้านอ้อมโรงหีบ
53. โรงเรียนวัดบางปลา	54. โรงเรียนวัดบางปิ้ง
55. โรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ (บ้านบ่อราษฎร์บำรุง)	(บริษัทเกลือไทยสงเคราะห์)

สถานศึกษาในเขตอำเภอกระทุ่มแบน ประกอบด้วย 19 สถานศึกษา	
1. โรงเรียนบ้านคลองกระทุ่มแบน 3. โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง 5. โรงเรียนบ้านแครายเกษตรพันธุ์พิทยาคาร 7. โรงเรียนวัดสุวรรณรัตนาราม 9. โรงเรียนบ้านดอนไก่อ่ดี 11. โรงเรียนวัดใหม่หนองพะอง 13. โรงเรียนวัดหนองนกไข่ 15. โรงเรียนวังนกไข่ 17. โรงเรียนบ้านคลองแค 19. โรงเรียนวัดศรีสำราญราษฎร์บำรุง (เข้มประชาอุทิศ)	2. โรงเรียนบ้านสวนหลวง 4. โรงเรียนวัดนางสาว 6. โรงเรียนบ้านท้องคั่ง 8. โรงเรียนบ้านปลายคลองน้อย 10. โรงเรียนวัดท่าเสา (อาทรราษฎร์อุปถัมภ์) 12. โรงเรียนวัดอ่างทอง(อ่างทองพิทยาคาร) 14. โรงเรียนวัดท่ากระบือ(ท่ากระบือพิทยาคาร) 16. โรงเรียนวัดบางยาง(บางยางพิทยาคาร) 18. โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครุราษฎร์รังสรรค์)
สถานศึกษาในเขตอำเภอบ้านแพ้ว ประกอบด้วย 29 สถานศึกษา	
1. โรงเรียนวัดคลองตันราษฎร์บำรุง 3. โรงเรียนบ้านคลองตัน 5. โรงเรียนบ้านรางสายบัว 7. โรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว 9. โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์ศรีพิพัฒน์ 11. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 9 (วัดใหม่ราษฎร์นุกูล) 13. โรงเรียนวัดยกกระบัตร์ (ชบุราษฎร์นุสรณ์) 15. โรงเรียนทำนบแพ้ว 17. โรงเรียนวัดโรงเข้ 19. โรงเรียนหลวงสินธุ์ราษฎร์รังสฤษดิ์ 21. โรงเรียนวัดธรรมโชติ 23. โรงเรียนบ้านโรงเข้ 25. โรงเรียนวัดสวนส้ม(จีนสินอนุสรณ์) 27. โรงเรียนบ้านดำเนินสะดวก(กิมลิ้มฉนิฉาย) 29. โรงเรียนที่ปิงกรวิทยาพัฒนา (วัดสุนทรสถิต) ในพระราชูปถัมภ์ฯ	2. โรงเรียนวัดหนองบัว 4. โรงเรียนวัดชัยมงคล 6. โรงเรียนวัดหนองสองห้อง (สายชนูปถัมภ์) 8. โรงเรียนวัดกระโจมทอง 10. โรงเรียนวัดหลักสองราษฎร์บำรุง 12. โรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู2500) 14. โรงเรียนบ้านวังจรเข้ 16. โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธากะยาราม 18. โรงเรียนบ้านเจริญสุข 20. โรงเรียนบ้านคลองหลวง 22. โรงเรียนวัดดอนไผ่สิตาราม 24. โรงเรียนบ้านคลองสำโรง 26. โรงเรียนวัดธัญญารามราษฎร์บำรุง 28. โรงเรียนบ้านดอนไผ่ (อุดม-สอวงศ์อุ้นสุวรรณ)

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560, (สมุทรสาคร: กลุ่มนโยบายและแผน, 2560), 25-33.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ดำเนินการพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานในรูปแบบเครือข่ายการดำเนินงานภายใต้ชื่อสหวิทยาเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 11 สหวิทยาเขต ดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 รายชื่อโรงเรียนในสหวิทยาเขตสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ที่	ชื่อสถานศึกษา	ตำบล
1. สหวิทยาเขตมหาชัย (อำเภอเมืองสมุทรสาคร)		
1	อนุบาลสมุทรสาคร	มหาชัย
2	วัดคลองครุ (ขยายโอกาส)	ท่าทราย
3	บ้านท่าทราย	ท่าทราย
4	วัดศรีเมือง	ท่าทราย
5	บ้านยกกระบัตร์	ท่าทราย
6	วัดบางปิ้ง (บริษัทเกลือไทยสงเคราะห์) (ขยายโอกาส)	นาดี
7	เทพนรรัตน์	นาดี
8	บ้านบางปิ้ง	นาดี
2. สหวิทยาเขตท่าฉลอม (อำเภอเมืองสมุทรสาคร)		
1	เอกชัย	มหาชัย
2	วัดบางหญ้าแพรก (ขยายโอกาส)	บางหญ้าแพรก
3	วัดสามัคคีศรัทธาราม (ขยายโอกาส)	บางหญ้าแพรก
4	วัดศรีสุทธาราม (ขยายโอกาส)	บางหญ้าแพรก
5	สมุทรวีรรัตน์	บางหญ้าแพรก
6	วัดชีฟ้าขาว	ท่าจีน
7	วัดใหญ่จอมปราสาท	ท่าจีน
8	หลวงแพทยโกศลอุปถัมภ์	ท่าจีน
3. สหวิทยาเขตสาครบุรี (อำเภอเมืองสมุทรสาคร)		
1	วัดป้อมวิเชียรโชติการาม	มหาชัย
2	วัดบางปลา	บ้านเกาะ
3	บ้านอ้อมโรงหีบ (ขยายโอกาส)	บ้านเกาะ

ที่	ชื่อสถานศึกษา	ตำบล
4	วัดพันธุวงษ์	บ้านเกาะ
5	วัดศิริมงคล	บ้านเกาะ
6	วัดเกาะ (สำลีราษฎร์อุปถัมภ์)	บ้านเกาะ
7	บ้านบางน้ำจืด (ขยายโอกาส)	บางน้ำจืด
8	วัดโพธิ์แจ้	บางน้ำจืด
9	บ้านหนองหาดใหญ่	บางน้ำจืด
4. สหวิทยาเขตพันท้ายนรสิงห์ (อำเภอเมืองสมุทรสาคร)		
1	วัดราษฎร์รังสรรค์	คอกกระบือ
2	สหกรณ์กสิกรรมชายทะเล	พันท้ายนรสิงห์
3	บ้านโคก	พันท้ายนรสิงห์
4	วัดบ้านไร่ (ประชาชนกุล)	พันท้ายนรสิงห์
5	สหกรณ์นิคมนาเกลือ	โคกขาม
6	วัดโสภณาราม (ปลั่งร่วมราษฎร์บำรุง)	โคกขาม
7	บ้านสันตปา	โคกขาม
8	วัดโคกขาม (นรสิงห์อนุสรณ์)	โคกขาม
9	บ้านชายทะเลโคกขามมิตรภาพที่ 95	โคกขาม
5. สหวิทยาเขตบึงขจรสิงห์ (อำเภอเมืองสมุทรสาคร)		
1	วัดปัจจันตาราม (ขยายโอกาส)	นาโคก
2	วัดราษฎร์ธรรมาราม	นาโคก
3	บ้านโคก (นาเกลือสัมพันธ)	นาโคก
4	วัดบางพลี	บางไทรวัด
5	วัดเกตุมดีศรีวราราม	บางไทรวัด
6	เมืองสมุทรสาคร	บางไทรวัด
7	วัดบางน้ำวน (รอดพิทยาคม)	บางไทรวัด
8	บ้านคลองซื่อ	บางไทรวัด
9	วัดกาหลง (ฟังสุนทรอุทิศ) (ขยายโอกาส)	กาหลง
10	วัดนาขวาง	กาหลง
11	บ้านชายทะเลกาหลง	กาหลง

ที่	ชื่อสถานศึกษา	ตำบล
6. สหวิทยาเขตบ้านบ่อ (อำเภอเมืองสมุทรสาคร)		
1	บ้านชายทะเลบางกระเจ้า	บางกระเจ้า
2	วัดวิสุทธาราม	บางกระเจ้า
3	วัดบางกระเจ้า	บางกระเจ้า
4	วัดเจริญสุขาราม	บางกระเจ้า
5	วัดใหญ่บ้านบ่อ (บ้านบ่อราษฎร์บำรุง) (ขยายโอกาส)	บ้านบ่อ
6	วัดกระเช้าขาว (ขยายโอกาส)	บ้านบ่อ
7	วัดไต้บ้านบ่อ	บ้านบ่อ
8	วัดบางซุด	บ้านบ่อ
9	วัดปากบ่อ (เหลือราษฎร์บำรุง)	ชัยมงคล
10	วัดน่วมกานนท์	ชัยมงคล
7. สหวิทยาเขตพันท่าจีน (อำเภอกระทุ่มแบน)		
1	วัดนางสาว (ขยายโอกาส)	ท่าไม้
2	วัดท่าเสา (ขยายโอกาส)	ท่าไม้
3	บ้านท้องคุ้ง	ท่าไม้
4	บ้านปลายคลองน้อย	ท่าไม้
5	วัดอ่างทอง (อ่างทองพิทยาคาร)	บางยาง
6	วัดบางยาง (บางยางพิทยาคาร)	บางยาง
7	วัดท่ากระบือ (ท่ากระบือพิทยาคาร)	บางยาง
8	วัดหนองนกไข่	หนองนกไข่
9	วังนกไข่	หนองนกไข่
10	บ้านคลองแค	อ้อมน้อย
11	วัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์สังสรรค์)	อ้อมน้อย
8. สหวิทยาเขตพุทธสาคร (อำเภอกระทุ่มแบน)		
1	วัดศรีสำราญราษฎร์บำรุง	อ้อมน้อย
2	บ้านสวนหลวง (ขยายโอกาส)	สวนหลวง
3	วัดใหม่หนองพะอง	สวนหลวง
4	บ้านดอนไถ่ดี	ดอนไถ่ดี
5	บ้านแครายเกษตรพันธ์พิทยาคาร	แคราย

ที่	ชื่อสถานศึกษา	ตำบล
6	วัดสุวรรณรัตนาราม	แคทราย
7	วัดราษฎร์บำรุง (ขยายโอกาส)	คลองมะเดื่อ
8	บ้านคลองกระทุ่มแบน	คลองมะเดื่อ
9. สหวิทยาเขตส่งเสริมสามัคคี (อำเภอบ้านแพ้ว)		
1	บ้านดอนไผ่ (อุดม-สอางค์อุ้นสุวรรณ)	หนองสองห้อง
2	วัดหนองสองห้อง(สายชนูปถัมภ์)	หนองสองห้อง
3	วัดโรงเข้	โรงเข้
4	หลวงสินธุ์ราษฎร์รังสฤษดิ์	โรงเข้
5	วัดธรรมโชติ	โรงเข้
6	บ้านโรงเข้	โรงเข้
7	วัดหนองบัว	หนองบัว
8	วัดดอนโฆสิตาราม	หนองบัว
9	ทำนบแพ้ว	ยกกระบัตร
10	วัดยกกระบัตร	ยกกระบัตร
10. สหวิทยาเขตพัฒนาการศึกษา (อำเภอบ้านแพ้ว)		
1	วัดกระโจมทอง	หลักสอง
2	วัดหลักสองราษฎร์บำรุง	หลักสอง
3	วัดคลองตันราษฎร์บำรุง (ขยายโอกาส)	เกษตรพัฒนา
4	บ้านคลองตัน	เกษตรพัฒนา
5	ไทยรัฐวิทยา 9(วัดใหม่ราษฎร์นุกูล)	บ้านแพ้ว
6	วัดธรรมเจดีย์ศรีพิพัฒน์	บ้านแพ้ว
7	วัดเจ็ดริ้ว (ขยายโอกาส)	เจ็ดริ้ว
8	บ้านรางสายบัว	คลองตัน
11. สหวิทยาเขตบึงจูลิ่ง (อำเภอบ้านแพ้ว)		
1	อนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู2500)	หลักสาม
2	วัดชัยมงคล	หลักสาม
3	บ้านวังจรเข้	หลักสาม
4	วัดราษฎร์ศรัทธากะยาราม (ขยายโอกาส)	หลักสาม
5	วัดสวนส้ม (ชื่อสินอนุสรณ์)	สวนส้ม

ที่	ชื่อสถานศึกษา	ตำบล
6	บ้านดำเนินสะดวก (กิมลิ้มณีนาย)	สวนส้ม
12. สหวิทยาเขตหลักสามดำเนิน (อำเภอบ้านแพ้ว)		
1	บ้านคลองสำโรง	สวนส้ม
2	ที่ปึงกรวิทยาพัฒนา (วัดสุนทรสถิต)	อำแพง
3	วัดธัญญารามราษฎร์บำรุง	อำแพง
4	บ้านคลองหลวง	อำแพง
5	บ้านเจริญสุข	อำแพง

ที่มา: <http://www.home.skn.go.th/main/images/document/SchoolGroup.pdf>

วิสัยทัศน์ (Vision)

การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีคุณภาพและมาตรฐานสากล ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมสร้างสรรค์
เป็นคนศรัทธา 4.0 บนพื้นฐานความเป็นไทย

พันธกิจ (Mission)

- ส่งเสริมการจัดการศึกษาให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามหลักสูตร ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาสู่สากล บนพื้นฐานความเป็นไทย
- ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรและค่านิยมของคนไทย 12 ประการ
- เสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนวัยเรียนทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง
- พัฒนาการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพ เน้นการมีส่วนร่วม การบูรณาการการจัดการศึกษาและเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา

กลยุทธ์

- กลยุทธ์ที่ 1 จัดการศึกษาเพื่อความมั่นคง
- กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพนักเรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อสร้างขีด
ความสามารถในการแข่งขัน
- กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา
- กลยุทธ์ที่ 4 ด้านโอกาส ความเสมอภาคและความเท่าเทียมการเข้าถึงบริการทาง
การศึกษา
- กลยุทธ์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในการบริหารจัดการศึกษา

- กลยุทธ์ที่ 6 พัฒนาระบบการจัดการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษา
 กลยุทธ์ที่ 7 การพัฒนาทักษะกระบวนการเรียนรู้สู่การสร้างสรรค์นวัตกรรม

จุดเน้นการดำเนินการ

1. ด้านความสะอาด (Clean)
2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม (Morality and Ethics)
3. ด้านการอ่าน (Read)⁷⁹

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่ามีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

งานวิจัยในประเทศ

แพรวดาว สอนองผัน ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 11 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษย์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านการบริหาร ทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้านการประเมิน ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ และทักษะด้านการสร้างทีมงาน โดยทักษะที่มีแนวโน้มเป็นไปได้มากที่สุดและมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นอันดับแรก คือ ทักษะด้านการสร้างทีมงาน ส่วนแนวโน้มเป็นไปได้มากและมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นอันดับสุดท้าย คือ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ⁸⁰

⁷⁹ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 (สมุทรสาคร: กลุ่มนโยบายและแผน, 2561), 34-35.

⁸⁰ แพรวดาว สอนองผัน, "ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2557), ก.

ศศิตา เพลินจิต ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ รองลงมา คือ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบต่อเชื่อถือได้ และด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง 2) การเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน⁸¹

เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช ได้ศึกษาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทายในการพัฒนา นักศึกษา พบว่า ความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ทุกภูมิภาคของโลกสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว เชื่อมต่อกันอย่างไร้พรมแดน ส่งผลต่อการใช้ชีวิตของ นักศึกษาภายใต้สังคมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดความท้าทายในการพัฒนานักศึกษาที่เน้นทักษะการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และคุณลักษณะที่สำคัญสำหรับอนาคต การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับ พ.ศ. 2557 ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ใน ศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญสำหรับนักศึกษาในยุคนี้ ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านการ เรียนรู้นวัตกรรม 2) ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ นอกจากทักษะ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แล้วนั้น การพัฒนานักศึกษาให้สามารถดำรงชีวิตและยืนหยัดในโลก อนาคตได้อย่างมีความสุขทั้งด้านการดำเนินชีวิตและด้านการทำงาน สามารถปรับตัวให้รู้เท่าทันการ เปลี่ยนแปลงที่จำเป็นในศตวรรษนี้ สามารถเอาตัวรอด และประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้อง เสริมสร้างให้นักศึกษามีคุณลักษณะ ทักษะแห่งอนาคตใหม่ พัฒนาจิตสำนึกต่อธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม จิตสำนึกต่อการเป็นพลเมืองและจรรยาบรรณให้สังคมในอนาคตน่าอยู่มากยิ่งขึ้น⁸²

⁸¹ ศศิตา เพลินจิต, "ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1" (สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2558), บทคัดย่อ.

⁸² เบญจวรรณ ถนอมชยธวัช, " ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21ความท้าทายในการพัฒนานักศึกษา " (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2559), บทคัดย่อ.

วิรวรรณ จิตต์ปราณี ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ การกระตุ้นการใช้ปัญญา การสร้างแรงบันดาลใจ และคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล 2) ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกัน ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะความสนใจใคร่รู้และจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะการประกอบการ 3) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01⁸³

บุญส่ง กรุงชาติ ได้ศึกษา ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะด้านการตัดสินใจสัมฤทธิ์ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน⁸⁴

⁸³ วิรวรรณ จิตต์ปราณี, "ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, , 2559), ง.

⁸⁴ บุญส่ง กรุงชาติ, "ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2561), บทคัดย่อ.

ปัทมพร พงษ์เพชร ได้ศึกษา ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือ ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ส่วนทักษะที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทักษะเทคโนโลยี นวัตกรรม ดิจิทัล 2) ระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ การวัดผล การประเมินผลการเรียน รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การส่งเสริมความรู้ และประสานงานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับมากที่สุด ($r_{xy} = .835$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะเทคโนโลยี นวัตกรรม ดิจิทัล และทักษะความเป็นผู้นำทางวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ร่วมกับการทำนุบำรุงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้ร้อยละ 73.30 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ $Z = .351X_4 + .397X_5 + .222X_1$ ⁸⁵

มณฑาทิพย์ นามนุ ได้ศึกษา ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะทางด้านการบริหารจัดการองค์กร ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านการสื่อสาร ทักษะทางด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

⁸⁵ ปัทมพร พงษ์เพชร, "ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนครินทร์, 2561), บทคัดย่อ.

ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ทำงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁸⁶

ปัทมา ประทุมสุวรรณ ได้ศึกษา ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร และทักษะการกระตุ้นใจ 2) ประสิทธิภาพโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานีเขต 2 โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในโรงเรียนความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาโรงเรียน และความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น 3) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ (X_4) ทักษะการแก้ปัญหา (X_3) ทักษะการใช้เทคโนโลยี (X_1) และทักษะการทำงานเป็นทีม (X_2) ตามลำดับ โดยร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน ได้ร้อยละ 66.20อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁸⁷

สมถวิล ศิลปคนธรรพ์ ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานลดจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ด้านการจัดให้มีการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ด้าน

⁸⁶ มณฑาทิพย์ นามนุ, "ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารสถานศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2561), บทคัดย่อ.

⁸⁷ ปัทมา ประทุมสุวรรณ. "ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2." (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 2562), ข.

การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน และการควบคุมเวลาในการสอน ⁸⁸

อังคณา ฉางข้าวคำ ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ การพัฒนาและเสริมสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การควบคุมการใช้เวลาในการสอน การเอาใจใส่ดูแลครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมการเรียนรู้ 2) บทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ด้าน คือ จัดและส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่ม และเตรียมความพร้อมของคนพิการ และอยู่ในระดับมาก 7 ด้าน เรียงลำดับดังนี้ ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการทางการศึกษา พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลคนพิการ บุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ จัดระบบและส่งเสริม สนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วม และประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด จัดระบบบริการช่วงเชื่อมต่อสำหรับคนพิการ เป็นศูนย์ข้อมูลรวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ ภาระหน้าที่อื่นตามที่กฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05⁸⁹

⁸⁸ สมถวิล ศิลปคนธรรพ์, "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556), 122-23.

⁸⁹ อังคณา ฉางข้าวคำ, "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557), ง.

อุษา แซ่เตี่ยว ได้ศึกษา ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การจัดการเรียนรู้ค่านิยมและจริยธรรมของการเป็นผู้นำ การสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนการประเมินผลงานและการบริหารบุคลากร การวางแผนและการพัฒนาหลักสูตร การบริหารจัดการองค์กร การบริหารจัดการจัดการบุคลากร การกำหนดนโยบายและการปกครองผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ การวิจัยทางการศึกษา การประเมินผลและการวางแผน 2) การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายด้านพบดังนี้ (1) อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ด้าน คือ การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา และการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา (2) อยู่ในระดับมาก 15 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การวัดผลประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 3) ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01⁹⁰

ธัญญาภัทร์ เลาธนัง ได้ศึกษา ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดบรรยากาศในโรงเรียน ($X = 3.81$, $S.D. = 0.65$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($X = 3.68$, $S.D. = 0.56$) และ

⁹⁰ อุษา แซ่เตี่ยว, "ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559), ง.

ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ($X = 3.58, S.D. = 0.52$) 2) ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านการยกย่องเชิดชูครูทำวิจัยในชั้นเรียน ($X = 3.73, S.D. = 0.46$) ด้านการส่งเสริมให้ความรู้ครูผู้ทำวิจัยในชั้นเรียน ($X = 3.68, S.D. = 0.41$) ด้านการส่งเสริมให้ครูนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ($X = 3.64, S.D. = 0.35$) ด้านการส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน ($X = 3.57, S.D. = 0.38$) และด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงานของครูผู้วิจัยในชั้นเรียน ($X = 3.56, S.D. = 0.35$) 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก และมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05^{91}

จริยาภรณ์ พรหมมิ ได้ศึกษา ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 จำแนกตามเพศ และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ และมีความสามารถในการพยากรณ์ร้อยละ 62.10 โดยมีสมการพยากรณ์ในรูปแบบการคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Y / = .384 + .222 (X1) + .202 (X11) + .150 (X4) + .140 (X9) + .123 (X5)$$

⁹¹ รัญญาภัทร์ เลาธนัง, "ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ 2558), บทคัดย่อ.

$$Z/Y = .250 (Z \times 1) + .236 (Z \times 11) + .174 (Z \times 4) + .157 (Z \times 9) + .141 (Z \times 5)^{92}$$

บุญพา พรหมณะ ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน รองลงมา คือ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการจัดสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ตามประเภทของโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และตามประสบการณ์ในการทำงานพบว่าไม่แตกต่างกัน⁹³

เธียรพัฒน์ ชูปวา ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการในภาพรวมผู้บริหารมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของโรงเรียน ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการฝึกอบรม ด้านการพัฒนาและการประกันคุณภาพ ด้านการบริหาร ด้านเสริมสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และด้านการจัดการระบบเครือข่าย 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ สำหรับพฤติกรรมที่มีการปฏิบัติน้อยกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือด้านเสริมสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องเริ่มจากการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจูงใจบุคลากร สำหรับพฤติกรรมด้านการจัดการระบบเครือข่าย ต้องเริ่มจากการศึกษาความรู้ในเรื่องการสร้างและการใช้

⁹² จริญญาภรณ์ พรหมมิ, "ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 " (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, 2559), ง.

⁹³ บุญพา พรหมณะ, "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 " (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2559), บทคัดย่อ.

เครือข่ายอย่างเป็นระบบ ส่วนแนวทางพัฒนาพฤติกรรมอื่นๆ นั้น มีวิธีการพัฒนาเป็นเรื่อง ๆ ไป โดยต้องอาศัยการปรับทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการเป็นหลัก⁹⁴

ไพฑูรย์ บุญปิ่น ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัย 1) ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นกัน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนและการจัดการด้านการเรียนการสอนตามลำดับ 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมแตกต่างกันโดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ควรให้ครูกำหนดเป้าหมายร่วมกัน และให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ กำหนดโครงการร่วมกันในการพัฒนางานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีนิเทศติดตามโดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดปฏิทินการนิเทศ หรือมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ดำเนินการนิเทศ แล้วรายงานผลต่อผู้บริหารสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ควรจัดกิจกรรมทัศนศึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาประสบการณ์และวิชาชีพ⁹⁵

มานพ ศรีตะโกเพชร ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาด

⁹⁴ เรียงพัฒน์ ชูปวา, "การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559), ง.

⁹⁵ ไพฑูรย์ บุญปิ่น, "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2" (ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2559), ข.

เล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียนรองลงมา คือ ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน 2) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก จำแนกตามสถานภาพตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียนและด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน แตกต่างกัน ส่วนด้านส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน 3) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็ก จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านปรากฏว่าด้านการจัดการเรียนการสอนและการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านการกำหนดภารกิจไม่แตกต่างกัน⁹⁶

สมพร เทพสีดา ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตีประจำตำบล ตามความเห็นของครูโดยรวม อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้าน ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความรู้ความเข้าใจในวิธีการสอน รองลงมาคือ ด้านนิเทศและกำกับติดตาม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการสนับสนุนให้ครูใช้นวัตกรรม 2) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตีประจำตำบล ตามความคิดเห็น ของครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านไม่แตกต่างกัน 3) การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตีประจำตำบล ตามความคิดเห็นของครูที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกัน พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน⁹⁷

⁹⁶ มานพ ศรีโกตะเพชร, "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1" (ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2559), ข.

⁹⁷ สมพร เทพสีดา, "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนตีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3" (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2560), บทคัดย่อ.

งานวิจัยต่างประเทศ

คริสตัล เทิร์นเนอร์ (Crystal Turner) ได้ศึกษาผู้อำนวยการเขตการศึกษาของรัฐแคลิฟอร์เนียกับการไปใช้นำทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาวิชาชีพและการฝึกอบรมครูจำเป็นต่อการปฏิรูปทั้งเขต หากไม่มีการฝึกอบรมและการสนับสนุนที่เหมาะสมกับครู การปฏิรูปอย่างยั่งยืนไม่น่าเป็นไปได้ 2) ความเป็นผู้นำของครู มีความจำเป็นต้องทำงานร่วมกับอาจารย์ใหญ่เพื่อสร้างโรงเรียน ผู้นำสามารถสร้างการปฏิรูปที่ยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพ 3) หัวหน้าต้องระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลงทักษะในศตวรรษที่ 21 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องรับผิดชอบต่อการเปลี่ยนแปลง หากปราศจากความรับผิดชอบก็ยากที่จะปฏิรูปทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้ยั่งยืน⁹⁸

เกรกอรี พี. อีเนอร์ (Egnor, Gregory P.) ได้ศึกษารณศึกษาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ประสบความสำเร็จสูงในเพนซิลเวเนีย ผลการวิจัยพบว่า สามารถนำผลการวิเคราะห์ไปให้คำแนะนำเพื่อช่วยจัดการกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนประถมศึกษา การศึกษานี้เป็นการเสนอวิธีให้รัฐเพนซิลเวเนีย ช่วยอำนวยความสะดวกในการนำทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาได้⁹⁹

อแมนดา คริสเวลล์ โจนส์ (Amanda Criswell Jones) ได้ศึกษาผู้นำในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการเป็นผู้นำ ผลการศึกษาวิจัย คือผู้บริหารและครูระบุความจำเป็นของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน มีแนวทางปฏิบัติในเชิงคุณภาพเพื่อให้ครูรับรู้เกี่ยวกับการนำทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้: ในการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์และการรับรู้ของครูเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารของครู โดยรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์ครู 5 คน และวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินเชิงปริมาณโดยใช้การทดสอบ t แบบคู่ เพื่อตรวจสอบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นหรือลดลง การวิจัยในโรงเรียนที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมและการเรียนการสอน การปฏิบัติที่สะท้อนถึงวิธีการเรียนรู้ในยุคสารสนเทศ ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ วิเคราะห์จากคะแนนเกรด 3 ถึง 5 ใน ACT Aspire

⁹⁸ Crystal Turner, "A Study of California Public School District Superintendents and Their Implementation of 21 St Century Skills" (University of Southern California, 2013), abstract.

⁹⁹ Gregory P Egnor, A Case Study of 21st Century Skills in High Achieving Elementary Schools in Pennsylvania (Indiana University of Pennsylvania, 2013), abstract.

โดยมีนักเรียนจำนวน 200 คน เข้าร่วมการประเมินตามที่โรงเรียนกำหนด โรงเรียนที่ทำการวิจัย ผลสัมฤทธิ์จะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ¹⁰⁰

เอสเทอร์ แวน ลาร์ (Ester van Laar) ได้ศึกษา ตัวกำหนดทักษะในศตวรรษที่ 21 และทักษะดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 สำหรับคนทำงาน: การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ ผลการวิจัย การศึกษานี้ให้ความสำคัญกับปัจจัยกำหนดของทักษะในศตวรรษที่ 21 และทักษะดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 มีการตรวจสอบทักษะต่อไปนี้: เทคนิคข้อมูลการสื่อสารการทำงานร่วมกับการคิดเชิงวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์และทักษะการแก้ปัญหา เพื่อให้เข้าใจถึงความแตกต่างในระดับทักษะเหล่านี้ของ คนงานเราจำเป็นต้องทราบปัจจัยที่กำหนดระดับทักษะของแต่ละคน มีการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อให้ภาพรวมที่ครอบคลุมของการศึกษาเชิงประจักษ์ในการวัดตัวกำหนดทักษะ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ามีความต้องการอย่างมากในการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยกำหนดทักษะการสื่อสาร และการทำงานร่วมกัน ในบริบทดิจิทัลแทบจะไม่มีการศึกษาปัจจัยกำหนดความคิดสร้างสรรค์และการคิดเชิงวิพากษ์ นอกจากนี้ปัจจัยกำหนดที่ระบุไว้ของการศึกษาทักษะในศตวรรษที่ 21 ยัง จำกัด อยู่ที่ปัจจัยกำหนดบุคลิกภาพและจิตใจโดยละเอียดอย่างเช่นปัจจัยกำหนดทางสังคม เช่น การสนับสนุนทางสังคม แม้ว่าการศึกษาทักษะดิจิทัลจะมีความหลากหลายมากกว่า แต่ส่วนใหญ่ ครอบคลุมปัจจัยทางประชากรและเศรษฐกิจและสังคม¹⁰¹

ดับเบิลยู แวน เดอ กริฟท์ (W. van de Grift) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางการศึกษาและ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ความเป็นผู้นำด้านการศึกษาของ ครูใหญ่ชาวดัตช์ 275 คน ในระดับประถมศึกษาได้รับการตรวจสอบโดยอาศัยการประเมินของครู ภาวะผู้นำทางการศึกษาคือความสามารถหรือความสามารถของครูใหญ่ในการกระตุ้นสนับสนุนและ ดูแลครูเพื่อให้ครูเหล่านั้นสามารถปฏิบัติงานได้ดีและมีประสิทธิผลมากที่สุด การทดสอบมาตรฐาน ได้รับการจัดการให้กับนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 10 ถึง 12 ปีการทดสอบนี้ซึ่งประกอบด้วยทดสอบย่อยเกี่ยวกับภาษาเลขคณิตและการจัดการข้อมูลถูกใช้เป็นหลักในการวัดผลของความเป็นผู้นำทาง

¹⁰⁰ Amanda Criswell Jones, "Leading the Charge in Changing Times: 21 St Century Learning and Leading" (University of South Alabama, 2016), abstract.

¹⁰¹ Ester van Laar et al., "Determinants of 21st-Century Digital Skills: A Large-Scale Survey among Working Professionals," *Computers in human behavior* 100 (2019): abstract.

การศึกษา การทดสอบไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างภาวะผู้นำทางการศึกษาของครูใหญ่และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของนักเรียน¹⁰²

โคลแมน (Coleman) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความรู้และกระบวนการปรับปรุงสถานศึกษา ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้มีความสำคัญต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในความท้าทายของการปรับปรุงสถานศึกษา เป้าหมายของการปรับปรุง คือ การปรับปรุงการเรียนการสอนและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การใช้ประโยชน์จากข้อมูลและความรู้ที่เข้าร่วมกันผ่านการจัดการความรู้และกลายเป็นเครื่องมือในการจัดการประสิทธิภาพการทำงาน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาวิชาชีพที่เหมาะสมและทั่วถึงในการจัดการความรู้และกลยุทธ์จะตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่ลึกซึ้งซึ่งมีความสามารถที่ดีที่สุดในการปรับปรุงข้อมูลสถานศึกษา การปฏิรูปกระบวนการ และผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้กลยุทธ์การจัดการความรู้ในการตัดสินใจ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น¹⁰³

แมคคาร์ธี (McCarthy) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการกับความก้าวหน้าประจำปี ตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา ของสถานศึกษามัธยมทางตะวันออกเฉียงใต้ รัฐเพนซิลเวเนีย โดยศึกษาจากพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการใน 3 มิติ คือ การกำหนดภารกิจของสถานศึกษาการจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ พบว่าพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการกับความก้าวหน้าประจำปีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อกันอย่างมีนัยสำคัญ¹⁰⁴

¹⁰² W. van de Grift, "Educational Leadership and Academic Achievement in Elementary Education," *School Effectiveness and School Improvement* 1, no. 1 (1990).

¹⁰³ Lennette Alyce Coleman, *The Role of School Administrator as Knowledge Manager: A Process for School Improvement* (ProQuest, 2008), abstract.

¹⁰⁴ Melanie-Jo McCarthy, *Teachers' Perceptions of High School Principals' Leadership Behaviors Using the Principal Instructional Management Rating Scale (Pimrs) and the Relationship to the Ayp (Adequate Yearly Progress) Status in High Poverty Suburban School Districts Located in Southeastern Pennsylvania* (Saint Joseph's University, 2009), abstract.

สรุป

จากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ดังที่กล่าวมาแล้ว จึงอาจกล่าวได้ว่าทักษะในศตวรรษที่ 21 เป็นทักษะในยุคปัจจุบันที่มีความสำคัญต่อกระบวนการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาโดยเฉพาะงานบริหารงานวิชาการที่ผู้บริหารต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนและสถานศึกษา ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทักษะในศตวรรษที่ 21 ของเบลลันกาและแบรนด์ (Bellanca and Brandt) ซึ่งกล่าวถึงทักษะ 7C ดังนี้ 1) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (Computing and ICT Literacy) 2) ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ (Curiosity and Imagination) 3) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) 4) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (Creativity and Innovation) 5) ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (Communication and Collaboration) 6) ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (Corporate and Entrepreneurial Spirit) และ 7) ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (Cross-cultural And Awareness) ส่วนแนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy) ซึ่งได้กล่าวถึงแนวคิดภาวะผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย 3 ด้าน 11 องค์ประกอบ ดังนี้ ด้านที่ 1 คือ การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา มี 2 องค์ประกอบ คือ 1.1) การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา (framing school goals) 1.2) การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา (communicating school goals) ด้านที่ 2 คือ การจัดการเรียนการสอน มี 3 องค์ประกอบ คือ 2.1) การนิเทศและการประเมินด้านการสอน (supervising and evaluation instruction) 2.2) การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร (coordinating curriculum) 2.3) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (monitoring student progress) ด้านที่ 3 คือ การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษา มี 6 องค์ประกอบ คือ 3.1) การควบคุมเวลาในการสอน (protecting instructional time) 3.2) การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด (maintaining high visibility) 3.3) การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู (providing incentives for teacher) 3.4) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (promoting professional development) 3.5) การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ (developing and enforcing academic standards) 3.6) การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (providing incentives for learning)

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการ

การวิจัยเรื่องทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ ดังนี้ 1) เพื่อทราบทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) เพื่อทราบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 3) เพื่อทราบทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ประชากร คือ สถานศึกษา จำนวน 103 แห่ง กลุ่มตัวอย่าง คือ สถานศึกษา จำนวน 86 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่ง จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 1 คน รวมจำนวน 172 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดทฤษฎีของเบลลังกาและแบรนด์ต์ (Bellanca and Brandt) และภาวะผู้นำทางวิชาการตามแนวคิดทฤษฎีของฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy)

ดังนั้นเพื่อให้การวิจัยเป็นระบบและบรรลุตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยเป็นไปอย่างมีระบบ บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการทำวิจัยให้แล้วเสร็จตามกำหนด งานมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมโครงการวิจัย

ขั้นตอนนี้เป็นการเตรียมโครงการ ตามระบบของการดำเนินการตามโครงการ เพื่อให้เกิดเป็นกระบวนการของการดำเนินการตามโครงร่างวิจัย โดยการศึกษาปัญหา ศึกษาเอกสาร ตำรา ข้อมูล สถิติ วรรณกรรม งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารทางวิชาการ วารสาร ข้อมูลสารสนเทศ และรายงานของหน่วยงานต่างๆ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้สมบูรณ์ จัดทำโครงร่างวิจัย เพื่อเสนอต่อภาควิชาเพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินงานตามโครงการวิจัย

เป็นขั้นตอนที่ผู้วิจัยศึกษารายละเอียดของทฤษฎีวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดสร้างเครื่องมือตามขอบเขตของการวิจัยสำหรับการเก็บข้อมูล และพัฒนา ทดสอบเครื่องมือ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้มีคุณภาพ รวมทั้งเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยขอหนังสือรับรองจากบัณฑิตวิทยาลัยเพื่อติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูล โดยขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลและส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง แล้วนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาทดสอบความสมบูรณ์ วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย

เป็นขั้นตอนการนำเสนอร่างรายงานผลการวิจัยต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบแก้ไขให้ถูกต้องตรงตามหลักวิชาการ และปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ จากนั้นจัดพิมพ์รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อขออนุมัติเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรและขอจบการศึกษาต่อไป

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย จึงได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยประกอบด้วย แผนแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูล ตัวแปรที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและการพัฒนาเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

แผนแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัยโดยใช้กลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาวะการณ์ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study) ซึ่งแสดงด้วยแผนผัง (diagram) ดังนี้

เมื่อ	R	หมายถึง	ตัวอย่างที่ได้จากการสุ่ม
	X	หมายถึง	ตัวแปรที่ศึกษา
	O	หมายถึง	ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 103 แห่ง ประกอบด้วย สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ ประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 55 แห่ง สถานศึกษาที่ตั้งอยู่ ในอำเภอกระทุ่มแบน จำนวน 19 แห่ง และสถานศึกษาที่ตั้งในอำเภอบ้านแพ้ว จำนวน 29 แห่ง¹⁰⁵

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางประมาณค่าของเครซีและ มอร์แกน (Krejcie and Morgan)¹⁰⁶ ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 86 แห่ง ซึ่งการแบ่งกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งประเภท (Stratified random sampling) ตามรายอำเภอ

ผู้ให้ข้อมูล

จากสถานศึกษาที่สุ่มได้กำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ สถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่ง จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 172 คน ดังรายละเอียดในตาราง

¹⁰⁵ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร, "แผนปฏิบัติการประจำปี งบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร" (สมุทรสาคร: กลุ่มนโยบายและแผน, 2560).

¹⁰⁶ Robert V Krejcie and Daryle W Morgan, "Determining Sample Size for Research Activities," *Educational and psychological measurement* 30, no. 3 (1970).

ตารางที่ 7 จำนวนประชากร กลุ่มตัวอย่าง และผู้ให้ข้อมูล

ที่	อำเภอ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ผู้ให้ข้อมูล (คน)		รวม
				ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการหรือรักษาการในตำแหน่ง	ครูผู้สอน	
1.	เมือง	55	46	46	46	92
2.	กระทุ่มแบน	19	16	16	16	32
3.	บ้านแพ้ว	29	24	24	24	48
รวม		103	86	86	86	172

ตัวแปรศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ตัวแปรพื้นฐาน ตัวแปรต้น และตัวแปรตาม ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน

2. ตัวแปรต้น เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 (X_{tot}) ตามแนวคิดทฤษฎีของ Беллінกาและแบรนต์ (Bellanca and Brandt) โดยได้เสนอแนวคิดว่าทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 7 ตัวแปรย่อย รายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (Computing and ICT Literacy: X_1) หมายถึง ความสามารถเกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ซึ่งผู้บริหารและคนยุคใหม่ โดยเฉพาะยุคศตวรรษที่ 21 จะต้องเรียนรู้และสามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยเฉพาะทักษะที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลข่าวสารเพราะการสื่อสารที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วและอย่างกว้างขวาง

2.2 ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ (Curiosity and Imagination: X_2) หมายถึง ในโลกแห่งศตวรรษที่ 21 ความรู้และแหล่งความรู้จะมีมากมายมหาศาล ผู้บริหารในอนาคตจะต้องใฝ่รู้สนใจใคร่รู้ในสิ่งใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา ไม่เช่นนั้นจะไม่ทันการเปลี่ยนแปลงและมีจินตนาการต่อไปข้างหน้า จากความรู้ที่ได้รับมา ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-study) จึงเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการอยู่ในศตวรรษที่ 21

2.3 ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving: X_3) หมายถึง ผู้บริหารจะต้องมีความสนใจใคร่รู้และมีความสามารถในการหาความรู้ผ่านทางเทคโนโลยีแล้ว ทักษะที่จำเป็นและสำคัญอีกทักษะหนึ่งก็คือ การวิเคราะห์ การ

สังเคราะห์ สิ่งที่ได้อศึกษามาว่าดี ไม่ดี สิ่งใดเป็นจริง เป็นเท็จ ซึ่งในศตวรรษที่ 21 จะต้องให้ความสำคัญ ควบคู่ไปกับทักษะในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและอย่างชาญฉลาด

2.4 ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนานวัตกรรม (Creativity and Innovation: X_4) หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารในการคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นมากในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากโลกมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา การคิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อรองรับความต้องการของผู้เรียน นวัตกรรมนั้นถือเป็นผลผลิตทางความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน

2.5 ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (Communication and Collaboration: X_5) หมายถึง ความสามารถในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นในช่องทางต่าง ๆ เนื่องจากศตวรรษที่ 21 เป็นศตวรรษที่มีนวัตกรรมและผลผลิตใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย ยุคของศตวรรษที่ 21 จึงเป็นยุคของเครือข่ายที่คนจะติดต่อถึงกันผ่านเทคโนโลยีและการสื่อสารในรูปแบบใหม่ ๆ ผู้บริหารจึงต้องมีการติดต่อสื่อสารสร้างเครือข่ายการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้อง

2.6 ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (Corporate and Entrepreneurial Spirit: X_6) หมายถึง ความสามารถในการดำเนินธุรกิจและการค้า ซึ่งลักษณะของโลกศตวรรษที่ 21 อย่างชัดเจน การพัฒนาทักษะนี้จะทำให้ผู้บริหารมีความพร้อมในการทำงานทางด้านเศรษฐกิจและการค้าเป็นสิ่งสำคัญ ตลอดจนการสร้างและพัฒนาทักษะการคิดเชิงธุรกิจและเศรษฐกิจให้แก่ผู้เรียนได้ฝึกประสบการณ์

2.7 ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (Cross-cultural and Awareness: X_7) หมายถึง ความสามารถที่สะท้อนเครือข่ายของโลกยุคใหม่ที่มากับแนวคิดเกี่ยวกับโลกาภิวัตน์และเครื่องจักรที่คนในสังคมโลกจะต้องรู้จักคนอื่น ๆ โดยเฉพาะในโลกอื่นที่ไม่ใช่โลกของตนเอง การรู้จักโลกและวัฒนธรรมอื่นที่มีทั้งเป้าหมายเพื่อการอยู่ร่วมกันและเป้าหมายในเชิงเศรษฐกิจด้วยพร้อมกัน

3. ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ (Y_{tot}) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการ ตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy) ดังนี้

3.1 การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา (Y_1)

3.1.1 การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา (framing school goals: $Y_{1.1}$) คือ การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากเป็นการกำหนดสิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการหรือปฏิบัติเพื่อให้ถึงเป้าหมายที่ต้องการ โดยเป้าหมายต้องมีความชัดเจน และเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีระบบ และช่วยให้บุคลากรภายในสถานศึกษาสามารถดำเนินงานได้อย่างมีเป้าหมายและมีประสิทธิภาพ

3.1.2 การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา (communicating school goals: Y_{1.2}) คือ การชี้แจงทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รู้จักใช้เครื่องมือในการสื่อสาร อย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้บุคลากรในองค์กรมีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน เพื่อช่วยในการสื่อสารนำไปสู่การปฏิบัติงานที่สอดคล้องตามจุดประสงค์ และเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดกับองค์กร

3.2 การจัดการเรียนการสอน (Y₂)

3.2.1 การนิเทศและการประเมินด้านการสอน (supervising and evaluation instruction: Y_{2.1}) ผู้บริหารต้องทำงานร่วมกับครูในด้านหลักสูตรและการสอน ผู้บริหารต้องมั่นใจว่าเป้าหมายของสถานศึกษาถูกถ่ายทอดไปสู่การปฏิบัติในห้องเรียน ผู้บริหารต้องให้การสนับสนุนครูด้านการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ ควบคุมการสอนในห้องเรียนโดยเยี่ยมอย่างไม่เป็นทางการการให้ผลย้อนกลับกับครู ทั้งทางด้านกานิเทศและการประเมินผลโดยมีจุดประสงค์ที่ทำให้เป็นรูปธรรมและให้ครูเป็นผู้นำวิธีการสอนที่เฉพาะเจาะจงไปปฏิบัติ จะเห็นได้ว่าการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอนนั้นผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเพื่อนำผลกลับมาพัฒนาหลักสูตร ปรับปรุงการเรียนการสอน เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาตนเองได้และประเมินผลการเรียนการสอนรวมทั้งการสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูเกิดแรงจูงใจ มีความรับผิดชอบ การเรียนการสอนซึ่งจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในที่สุด

3.2.2 การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร (coordinating curriculum: Y_{2.2}) ผู้บริหารมีความสำคัญมากในการบริหารการใช้หลักสูตร ดังนั้นผู้บริหารจะต้องศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง สามารถให้คำแนะนำหรือเป็นที่ปรึกษาแก่ครูด้านการสอนในสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจกับครูในสถานศึกษาด้านการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผล ตลอดจนให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ครูในการจัดทำหลักสูตร โดยสามารถทำการสอนให้ได้ผลตามความมุ่งหมายและเนื้อหาสาระในหลักสูตรให้มากที่สุด นอกจากนี้ ผู้บริหารจะต้องจัดให้มีการประสานงานและการกำกับดูแลให้ผู้สอนและประเมินผลได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3.2.3 การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน (monitoring student progress: Y_{2.3}) ผู้บริหารมีความสำคัญในการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายมีเกณฑ์การวัดที่ได้มาตรฐาน แสดงถึงข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ เพราะจะช่วยให้ผู้บริหารได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อช่วยในการช่วยเหลือและพัฒนา นักเรียนต่อไป

3.3 การเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษา (Y₃)

3.3.1 การควบคุมเวลาในการสอน (protecting instructional time: Y_{3.1}) ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการควบคุมเวลาที่ใช้ในการสอนมิให้เสียไปโดยเหตุอันไม่จำเป็น เพราะ

เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มี นิเทศการเรียนการสอน การตรวจเยี่ยมชั้นเรียน และการควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้การเรียน การสอนในห้องเรียนอยู่ชะงักงันได้

3.3.2 การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด (maintaining high visibility: Y_{3.2}) การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด เป็นการช่วยเพิ่มปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ผู้บริหารนักเรียนและครู ซึ่งปฏิสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการแบบนี้ ผู้บริหารจะได้รับข้อมูลมากมายใน ด้านความต้องการของนักเรียนและครู ผู้บริหารจะมีโอกาสในการสื่อสารกับครูใช้เวลาในการสื่อสาร เป้าหมายระดับต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้กับนักเรียนและครูทราบ ดังนั้น ผู้บริหารจะต้องให้ความสนใจในการสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้บริหารกับครูและนักเรียน ดังนั้น จะช่วยให้ได้ข้อมูลในการ พัฒนาสถานศึกษาและยังทำให้เกิดเจตคติที่ดี รวมทั้งพฤติกรรมที่พึงประสงค์ทั้งครูและนักเรียนอีก ด้วย

3.3.3 การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู (providing incentives for teacher: Y_{3.3}) การสร้างแรงจูงใจในการทำงานของครู ให้มีประสิทธิภาพนั้น ผู้บริหารในฐานะเป็นผู้จูงใจจะต้องมี ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจและเลือกสิ่งจูงใจให้เหมาะสมกับความต้องการ เช่น การให้การ ยอมรับ การชมเชย การให้เกียรติ และการให้รางวัล การกระทำดังกล่าวเป็นบทบาทสำคัญส่วนหนึ่ง ของผู้บริหารในการที่จะทำให้เกิดการพัฒนากระบวนการทำงานให้ดีขึ้น ตลอดจนก่อให้เกิดการสร้าง บรรยากาศเชิงบวกในการเรียนการสอนในที่สุด

3.3.4 การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ (promoting professional development: Y_{3.4}) การพัฒนาบุคลากรเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร ที่ควรให้ความสำคัญและไม่ว่าจะใช้ วิธีการใด ๆ ก็ตามแต่เมื่อได้ดำเนินการไปแล้วผู้บริหารก็ต้องติดตาม เพื่อให้ทราบถึงความ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเพื่อนำมา ทบทวนปรับปรุงและเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกว่าต่อไปเพื่อนำไปสู่ การพัฒนาวิชาชีพของครู

3.3.5 การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ (developing and enforcing academic standards: Y_{3.5}) ผู้บริหารมีผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ที่จะพัฒนาและดำรง ไว้ซึ่งบรรยากาศในทางบวกในที่นี้ซึ่งครูทำหน้าที่ซึ่งนักเรียนมีหน้าที่เรียนการสร้างมั่นการปรับปรุง บรรยากาศจำเป็นต้องอาศัยทักษะในการตอบสนองของผู้ที่เกี่ยวข้องทำให้เกิดการริเริ่มความคาดหวัง และสภาพใหม่ ๆ ที่จุดประสงค์สุดท้ายก็คือการปรับปรุงการเรียนการสอน

3.3.6 การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (providing incentives for learning: Y_{3.6}) การส่งเสริมบรรยากาศด้านการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการให้รางวัล และการให้การ ยอมรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการสูง และเมื่อนักเรียนมีการปรับปรุงผลการเรียนดีขึ้นอย่าง สม่าเสมอ ผู้บริหารต้องให้โอกาสนักเรียนในการที่จะเป็นที่ยอมรับของห้องเรียนและในสถานศึกษา

โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ทำหน้าที่ประสานระหว่างห้องเรียนและสถานศึกษาในด้านการให้รางวัล เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบันมีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบให้ (forced choice)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 (X_{tot}) ตามแนวคิดของ Белันกาและแบรนด์ (Bellanca and Brandt)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการ (Y_{tot}) ตามแนวคิดของ ฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy)

ในการตอบแบบสอบถามตอนที่ 2 และตอนที่ 3 ของแบบสอบถามความคิดเห็น มีลักษณะเป็นแบบจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert's rating scale¹⁰⁷ โดยผู้วิจัยกำหนดค่าระดับคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ซึ่งมีความหมาย ดังต่อไปนี้

ระดับ 5 หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21 /ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5

ระดับ 4 หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21 /ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4

ระดับ 3 หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21 /ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3

ระดับ 2 หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21 /ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2

ระดับ 1 หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21 /ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด ให้ค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

¹⁰⁷ R. Likert, *New Pattern of management* (New York: Mcgraw – Hill,1961),74.

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถามขึ้น ตามกรอบแนวความคิดการวิจัยที่กำหนดไว้เพื่อให้ได้คำตอบครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีขั้นตอนการดำเนินงาน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะในศตวรรษที่ 21 และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในและต่างประเทศ และนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการสร้าง ปรับปรุง และพัฒนาเป็นเครื่องมือโดยการปรึกษาและรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม โดยนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งเป็นผู้มีความเชี่ยวชาญและมีประสบการณ์ด้านการศึกษาดังรายชื่อที่แนบท้ายในภาคผนวกเพื่อพิจารณาตรวจสอบ ข้อความ สำนวน ภาษา ความถูกต้อง ความเที่ยงตรงของเนื้อหา และโครงสร้างของแบบสอบถามด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของข้อคำถามรายข้อกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะวัด โดยใช้เทคนิค IOC (Index of Item Objective Congruence) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้ง ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 ซึ่งถือว่าเป็นเครื่องมือที่ใช้ได้ โดยในการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาของแบบสอบถามฉบับนี้ มีข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 79 ข้อ สามารถใช้ได้จำนวน 76 ข้อ

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้ (try out) กับสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ที่ไม่ใช่สถานศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 15 แห่ง ๆ ละ 2 ฉบับ ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่ง จำนวน 1 คน และครูผู้สอน จำนวน 1 คน รวมทั้งสิ้น 30 คน เป็นผู้ให้ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น (reliability) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)¹⁰⁸ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ปรากฏว่าได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.985

ขั้นตอนที่ 5 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

¹⁰⁸ Cronbach Lee, *Essentials of Psychological Testing*, 3 ed. (New York: Harper and Row Publisher, 1974), 161.

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้รับความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม และได้รับข้อมูลตามความเป็นจริง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ผ่านหัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อออกหนังสือขอความอนุเคราะห์จากผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่ง และครูผู้สอนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

2. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง สำหรับสถานศึกษาที่สามารถดำเนินการได้ ส่วนสถานศึกษาที่ติดขัดด้วยข้อจำกัดด้านความพร้อม ด้านเวลาของผู้วิจัยหรือเป็นสถานศึกษาที่คมนาคมไม่สะดวก ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามในกล่องเอกสารของแต่ละสถานศึกษาที่อยู่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พร้อมแนบของเปล่าที่เจ้าหน้าที่ส่งถึงผู้วิจัย และผู้ให้ข้อมูลสามารถส่งแบบสอบถามกลับคืนในกล่องเอกสารของโรงเรียนวัดศรีสำราญราษฎร์บำรุง (เข้มประชาอุทิศ) ที่ตั้งอยู่ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามทั้งหมดกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยพิจารณาตรวจสอบแบบสอบถามทั้งหมด เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา
2. จัดระเบียบข้อมูล ลงรหัสแบบสอบถาม
3. ตรวจสอบให้คะแนนตามเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับแบบสอบถามแต่ละฉบับ
4. นำข้อมูลดังกล่าวไปคำนวณค่าทางสถิติ เพื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ศึกษา ผู้วิจัยใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามในด้าน 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษาสูงสุด 4) ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน 5) ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (frequency: f) และร้อยละ (percentage: %)

2. การวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ใช้มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) โดยนำค่ามัชฌิม เลขคณิตที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (Best)¹⁰⁹ ดังนี้

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 4.50 ถึง 5.00 หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21/ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 ถึง 4.49 หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21/ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 ถึง 3.49 หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21/ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.50 ถึง 2.49 หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21/ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 ถึง 1.49 หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21/ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. การค่าวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะในศตวรรษที่ 21 กับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ของเพียร์สัน (Person) ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

รูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Y = \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_k X_k$$

C = ค่าคงที่

b = ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวแปรอิสระแต่ละตัว (β)

β = ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรอิสระแต่ละตัว ซึ่งเป็นค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยในรูปแบบของคะแนนมาตรฐาน¹¹⁰

¹⁰⁹ John W. Best and James V. Kahn., **Research in Education** 10 ed. (Boston A & B: Pearson, 2006).

¹¹⁰ ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, **การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย Spss และ Amos**, ed. 18 (นนทบุรี: บริษัท เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด, 2563).

สรุป

การวิจัยเรื่องทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อทราบทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) เพื่อทราบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 3) เพื่อทราบทักษะในศตวรรษที่ 21 ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of analysis) ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 103 แห่ง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครจำนวน 86 แห่ง ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) จำแนกตามอำเภอ ผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการหรือรักษาการในตำแหน่งและครูผู้สอน จำนวน 2 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 172 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ตามแนวคิดของเบลลันกาและ แบรินต์ (Bellanca and Brandt) และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของฮอลลิเกอร์และเมอร์ฟี (Halliger and Murphy) สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (frequency: f) ร้อยละ (percentage: %) มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 3) ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยใช้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครเป็นหน่วยวิเคราะห์ จำนวน 86 แห่ง กำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่ง จำนวน 1 คน และครูผู้สอนจำนวน 1 คน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาจำนวน 86 แห่ง สถานศึกษาละ 2 ฉบับ รวมทั้งสิ้นจำนวน 172 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา จำนวน 72 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 144 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.72 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) ระดับการศึกษาสูงสุด 4) ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน 5) ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน ผู้วิจัยใช้ความถี่ (frequency: f) และร้อยละ (percentage: %) ในการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	48	33.33
หญิง	96	66.67
รวม	144	100.00
2. อายุ		
ไม่เกิน 30 ปี	32	22.22
31-40 ปี	39	27.08
41-50 ปี	24	16.67
51 ปีขึ้นไป	49	34.03
รวม	144	100
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	53	36.81
ปริญญาโท	86	59.72
ปริญญาเอก	5	3.47
รวม	144	100.00
4. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน		
ผู้อำนวยการสถานศึกษา	68	47.22
รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง	4	2.78
ครู	72	50.00
รวม	144	100
5. ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน		
ไม่เกิน 10 ปี	86	59.72
11-20 ปี	26	18.06
21-30 ปี	15	10.41
31 ปีขึ้นไป	17	11.81
รวม	144	100

จากตารางที่ 8 พบว่า สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 66.67 เป็นเพศชาย 48 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33

อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า มีอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ 34.03 อายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 27.08 อายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 22.22 อายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 16.67

ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ระดับปริญญาโท จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 59.72 ระดับปริญญาตรี จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 36.81 ระดับปริญญาเอก จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.47

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า เป็นครู จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 เป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 47.22 เป็นรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 2.78

ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน พบว่า มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันไม่เกิน 10 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 59.72 มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันระหว่าง 11 - 20 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 18.06 มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน 31 ปีขึ้นไป จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 11.81 มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบันระหว่าง 21 - 30 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 10.41

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ในการวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 1 ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับใด ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) ของทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ทั้งในภาพรวมและจำแนกตามรายด้านของทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 72 แห่ง และนำค่ามัธยฐานเลขคณิตที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ที่กำหนดไว้ในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม

(n= 72)

ด้าน	ทักษะในศตวรรษที่ 21 (X_{tot})	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (X_1)	4.48	0.48	มาก
2	ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ (X_2)	4.65	0.40	มากที่สุด
3	ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณการแก้ปัญหา (X_3)	4.52	0.42	มากที่สุด
4	ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X_4)	4.63	0.40	มากที่สุด
5	ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X_5)	4.38	0.46	มาก
6	ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (X_6)	4.23	0.71	มาก
7	ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X_7)	4.58	0.42	มากที่สุด
	รวม (X_{tot})	4.50	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ (X_2) (\bar{X} = 4.65, S.D. = 0.40) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X_4) (\bar{X} = 4.63, S.D. = 0.40) ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X_7) (\bar{X} = 4.58, S.D. = 0.42) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณการแก้ปัญหา (X_3) (\bar{X} = 4.52, S.D. = 0.42) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (X_1) (\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.48) ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X_5) (\bar{X} = 4.38, S.D. = 0.46) ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (X_6) (\bar{X} = 4.23, S.D. = 0.71) ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครเป็นรายข้อ ผลการวิเคราะห์ มีรายละเอียดตามตารางที่ 10 -16 ดังนี้

ตารางที่ 10 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะด้านเทคโนโลยี (X_1)

(n= 72)

ข้อ	ทักษะในศตวรรษที่ 21	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ทักษะด้านเทคโนโลยี (X_1)				
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถและทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ในการพัฒนาการบริหารจัดการและการให้บริการ	4.31	0.69	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงานและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ	4.65	0.56	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้ ICT ผ่านสังคมออนไลน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน	4.47	0.60	มาก
	รวม	4.48	0.48	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะด้านเทคโนโลยี (X_1) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.48, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 1 ข้อ และระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงานและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ (\bar{X} = 4.65, S.D. = 0.56) ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้ ICT ผ่านสังคมออนไลน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน (\bar{X} = 4.47, S.D. = 0.60) ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถและทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ในการพัฒนาการบริหารจัดการและการให้บริการ (\bar{X} = 4.31, S.D. = 0.69)

ตารางที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะความสนใจใฝ่รู้มีจินตนาการ (X_2)

(n=72)

ข้อ	ทักษะในศตวรรษที่ 21	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2. ทักษะความสนใจใฝ่รู้มีจินตนาการ (X_2)				
1	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนให้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	4.75	0.44	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมจินตนาการของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพและสามารถนำผลงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	4.61	0.52	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนในการพัฒนานักเรียนให้สามารถสร้างผลงานจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	4.67	0.53	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษารู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและมีจินตนาการที่ล้ำหน้า	4.56	0.55	มากที่สุด
	รวม	4.65	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะความสนใจใฝ่รู้มีจินตนาการ (X_2) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D.= 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนให้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.75$, S.D.=0.44) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนในการพัฒนานักเรียนให้สามารถสร้างผลงานจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ($\bar{X} = 4.67$, S.D. =0.53) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมจินตนาการของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพและสามารถนำผลงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 4.61$, S.D. =0.52) ผู้บริหารสถานศึกษารู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและมีจินตนาการที่ล้ำหน้า ($\bar{X} = 4.56$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ

ตารางที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา (X_3)

(n= 72)

ข้อ	ทักษะในศตวรรษที่ 21	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3. ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา (X_3)				
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์สิ่งที่ศึกษามาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและทักษะในการแก้ปัญหามีเหตุผลและอย่างชาญฉลาด	4.40	0.60	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนงาน/ โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแก้ปัญหา	4.53	0.53	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนงาน/ โครงการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะสำคัญเพื่อการเรียนรู้ 3R 7C โดยเน้นการอ่านออก การเขียนได้ การคิดเลขได้ รวมทั้งทักษะอื่น ๆ อย่างรอบด้าน	4.54	0.58	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและมีทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันแก่ผู้เรียน	4.60	0.49	มากที่สุด
	รวม	4.52	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 12 พบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณการแก้ปัญหา (X_3) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.52, S.D.= 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ระดับมาก 1 ข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและมีทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันแก่ผู้เรียน (\bar{X} = 4.60, S.D.=0.49) ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนงาน/ โครงการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะสำคัญเพื่อการเรียนรู้ 3R 7C โดยเน้นการอ่านออก การเขียนได้ การคิดเลขได้ รวมทั้งทักษะอื่น ๆ อย่างรอบด้าน (\bar{X} = 4.54, S.D.=0.58) ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนงาน/ โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้

นักเรียนมีทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณ์ญาณและทักษะการแก้ปัญหา (\bar{X} = 4.53, S.D.=0.53) ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์สิ่งที่ศึกษามาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและทักษะในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและอย่างชาญฉลาด (\bar{X} = 4.40, S.D.= 0.60) ตามลำดับ

ตารางที่ 13 คำชี้แจงลักษณะข้อคิด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X_4)

(n = 72)

ข้อ	ทักษะในศตวรรษที่ 21	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4. ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X_4)				
1	ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน	4.67	0.48	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างในการนำแนวคิดใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการบริหารการศึกษา	4.54	0.56	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้และคิดค้นนวัตกรรมเทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนการสอน	4.63	0.49	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้ผลิตสื่อหรือสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.69	0.46	มากที่สุด
	รวม	4.63	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 13 พบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X_4) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.63, S.D.= 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงคำชี้แจงเลขข้อคิดจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้ผลิตสื่อหรือสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อใช้ในการจัดการเรียน การสอน (\bar{X} = 4.69, S.D.= 0.46) ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน (\bar{X} = 4.67, S.D. = 0.48) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้และคิดค้นนวัตกรรมเทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนการสอน (\bar{X} = 4.63, S.D. = 0.49) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างในการนำแนวคิดใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการบริหารการศึกษา (\bar{X} = 4.54, S.D. = 0.56) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X_5)

(n= 72)

ข้อ	ทักษะในศตวรรษที่ 21	\bar{X}	S.D.	ระดับ
5. ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X_5)				
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนงานในการพัฒนาทักษะทางด้านสารสนเทศการสื่อสารและด้านเทคโนโลยีแก่นักเรียนในการแสวงหาความรู้ได้อย่างเหมาะสม	4.51	0.53	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร อย่างน้อย 2 ภาษา	4.33	0.73	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน	3.90	0.86	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนและสังคม	4.67	0.53	มากที่สุด
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีศักยภาพในการประสานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือจัดการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากล	4.50	0.65	มาก
	รวม	4.38	0.46	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X_5) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก (\bar{X} = 4.38, S.D. = 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนและสังคม (\bar{X} = 4.67, S.D. = 0.53) ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนงานในการพัฒนาทักษะทางด้านสารสนเทศการสื่อสารและด้านเทคโนโลยีแก่นักเรียนในการแสวงหาความรู้ได้อย่างเหมาะสม (\bar{X} = 4.51, S.D. = 0.53) ผู้บริหารสถานศึกษามีศักยภาพในการประสานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือจัดการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากล (\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.65) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร อย่างน้อย 2 ภาษา (\bar{X} = 4.33, S.D. = 0.73) ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน (\bar{X} = 3.90, S.D. = 0.86)

ตารางที่ 15 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (X_6)

(n= 72)

ข้อ	ทักษะในศตวรรษที่ 21	\bar{X}	S.D.	ระดับ
6. ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (X_6)				
1	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีหลักสูตรที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเชิงธุรกิจ	4.13	0.77	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนในการพัฒนานักเรียนให้มีความคิดในเชิงธุรกิจและมีทักษะในการประกอบอาชีพ	4.28	0.77	มาก
3	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงด้านการประกอบอาชีพตามความสนใจและความถนัดของนักเรียน	4.28	0.77	มาก
	รวม	4.23	0.71	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (X_6) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}= 4.23$, S.D.= 0.71) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนในการพัฒนานักเรียนให้มีความคิดในเชิงธุรกิจและมีทักษะในการประกอบอาชีพ ($\bar{X}= 4.28$, S.D.= 0.77) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงด้านการประกอบอาชีพตามความสนใจและความถนัดของนักเรียน ($\bar{X}= 4.28$, S.D.= 0.77) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีหลักสูตรที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเชิงธุรกิจ ($\bar{X}= 4.13$, S.D.= 0.77) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X_7)

(n=72)

ข้อ	ทักษะในศตวรรษที่ 21	(\bar{X})	S.D.	ระดับ
7. ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X_7)				
1	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับและเห็นคุณค่าของความแตกต่างด้านวัฒนธรรมการทำงานของคุณบุคลากรในองค์กร แต่คงไว้ซึ่งความสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวกัน	4.61	0.49	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลรู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์	4.62	0.52	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมองค์กรกับหน่วยงานอื่น	4.67	0.50	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเป้าหมายการอยู่ร่วมกันในเชิงเศรษฐกิจ	4.42	0.62	มาก
	รวม	4.58	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 16 พบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X_7) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.58, S.D. = 0.42) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ระดับมาก 1 ข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมองค์กรกับหน่วยงานอื่น (\bar{X} = 4.67, S.D. = 0.50) ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลรู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์ (\bar{X} = 4.62, S.D. = 0.52) ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับและเห็นคุณค่าของความแตกต่างด้านวัฒนธรรมการทำงานของคุณบุคลากรในองค์กร แต่คงไว้ซึ่งความสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวกัน (\bar{X} = 4.61, S.D. = 0.49) ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อเป้าหมายการอยู่ร่วมกันในเชิงเศรษฐกิจ (\bar{X} = 4.42, S.D. = 0.62) ตามลำดับ

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อตอบคำถามการวิจัยข้อที่ 2 ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับใด ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (arithmetic mean: \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) ทั้งในภาพรวมและจำแนกรายด้านของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวนทั้งสิ้น 72 แห่ง แล้วนำค่ามัธยฐานเลขคณิตที่ได้มาเปรียบเทียบกับเกณฑ์คะแนนเฉลี่ยตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ที่กำหนดไว้ในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (n=72)

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการ(Y_{tot})	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1	การกำหนดภารกิจของโรงเรียน (Y_1)	4.66	0.51	มากที่สุด
	1.1 การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ($Y_{1.1}$)	4.72	0.46	มากที่สุด
	1.2 การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ($Y_{1.2}$)	4.60	0.56	มากที่สุด
2	การจัดการเรียนการสอน (Y_2)	4.57	0.56	มากที่สุด
	2.1 การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ($Y_{2.1}$)	4.53	0.59	มากที่สุด
	2.2 การประสานงานด้านหลักสูตร ($Y_{2.2}$)	4.62	0.52	มากที่สุด
	2.3 การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ($Y_{2.3}$)	4.55	0.56	มากที่สุด
3	การส่งเสริมบรรยากาศด้านวิชาการ (Y_3)	4.57	0.59	มากที่สุด
	3.1 การควบคุมเวลาในการสอน ($Y_{3.1}$)	4.58	0.58	มากที่สุด
	3.2 การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ($Y_{3.2}$)	4.68	0.49	มากที่สุด
	3.3การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ($Y_{3.3}$)	4.68	0.49	มากที่สุด
	3.4 การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ($Y_{3.4}$)	4.48	0.59	มาก
	3.5 การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ($Y_{3.5}$)	4.50	0.59	มากที่สุด
	3.6 การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ($Y_{3.6}$)	4.51	0.61	มากที่สุด
	รวม (Y_{tot})	4.60	0.55	มากที่สุด

จากตารางที่ 17 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.60, S.D.= 0.55) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน (Y_1) (\bar{X} = 4.66, S.D.=0.51) 2) การจัดการเรียนการสอน (Y_2) (\bar{X} =4.57, S.D.=0.56) 3) การส่งเสริมบรรยากาศด้านวิชาการ (Y_3) (\bar{X} =4.51, S.D.= 0.59) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ($Y_{1.1}$) (\bar{X} =4.72, S.D.=0.46) การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ($Y_{3.2}$) (\bar{X} =4.68, S.D.=0.49) การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ($Y_{3.3}$) (\bar{X} =4.68, S.D.=0.49) การประสานงานด้านหลักสูตร ($Y_{2.2}$) (\bar{X} =4.62, S.D.=0.52) การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ($Y_{1.2}$) (\bar{X} =4.60, S.D.=0.56) การควบคุมเวลาในการสอน ($Y_{3.1}$) (\bar{X} =4.58, S.D.=0.58) การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ($Y_{2.3}$) (\bar{X} =4.55, S.D.=0.56) การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ($Y_{2.1}$) (\bar{X} =4.53, S.D.=0.59) การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ($Y_{3.6}$) (\bar{X} =4.51, S.D.=0.61) การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ($Y_{3.5}$) (\bar{X} =4.50, S.D.= 0.59) การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ($Y_{3.4}$) (\bar{X} =4.48, S.D.= 0.59) ตามลำดับ

เมื่อวิเคราะห์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เป็นรายข้อ ผลการวิเคราะห์ ดังตารางที่ 18 – 28

ตารางที่ 18 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน (Y_1)

(n= 72)

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การกำหนดภารกิจของโรงเรียน (Y_1)	4.66	0.51	มากที่สุด
1.1	การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ($Y_{1.1}$)			
1	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับครูผู้สอนใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากำหนดเป้าหมายการพัฒนาด้านวิชาการของสถานศึกษา	4.71	0.49	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับทุกฝ่ายกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน	4.72	0.45	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศในอดีตและปัจจุบันเข้านำมาใช้ในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา	4.75	0.44	มากที่สุด

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
4	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันดำเนินงานบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีระบบ เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา	4.69	0.46	มากที่สุด
รวม		4.72	0.46	มากที่สุด

จากตารางที่ 18 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน ($Y_{1.1}$) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D.= 0.46) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศในอดีตและปัจจุบันเข้านำมาใช้ในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.75$, S.D.= 0.44) ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับทุกฝ่ายกำหนดเป้าหมาย ด้านวิชาการของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X}=4.72$, S.D.= 0.45) ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับครูผู้สอนใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากำหนดเป้าหมายการพัฒนา ด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.71$, S.D.=0.49) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันดำเนินงานบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีระบบ เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.69$, S.D.= 0.46) ตามลำดับ

ตารางที่ 19 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ($Y_{1.2}$)

(n= 72)

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.	การกำหนดภารกิจของโรงเรียน (Y_1)	4.66	0.51	มากที่สุด
1.2	การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ($Y_{1.2}$)			
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน เป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษา ให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบโดยทั่วกัน	4.72	0.48	มากที่สุด
2	สถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา จัดทำโปสเตอร์ ป้ายประกาศ หรือแผ่นพับประชาสัมพันธ์ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของงานด้านวิชาการ	4.49	0.67	มาก

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาสถานศึกษาทุกด้าน	4.62	0.57	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามผลอย่างไม่เป็นทางการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบแนวปฏิบัติและเป้าหมายด้านวิชาการ	4.63	0.52	มากที่สุด
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารถึงผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจตรงตามเป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษา	4.53	0.58	มากที่สุด
รวม		4.60	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 19 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ($Y_{1,2}$) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ ระดับมากที่สุด 1 ข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงและทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน เป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษา ให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบโดยทั่วกัน ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.48) ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามผลอย่างไม่เป็นทางการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบแนวปฏิบัติและเป้าหมายด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.52) ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาสถานศึกษาทุกด้าน ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.57) ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารถึงผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจตรงตามเป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.58) สถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา จัดทำโปสเตอร์ ป้ายประกาศ หรือแผ่นพับประชาสัมพันธ์ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของงานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

ตารางที่ 20 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ($Y_{2,1}$)

(n=72)

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.	การจัดการเรียนการสอน (Y_2)	4.57	0.56	มากที่สุด
2.1	การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ($Y_{2,1}$)			
1	ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศชั้นเรียน สังเกตการสอนของครูผู้สอนอยู่ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การเยี่ยม	4.51	0.67	มากที่สุด

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
	ชั้นเรียน โดยใช้เวลาสั้นๆ และไม่มีการกำหนดล่วงหน้า โดยไม่มีการบันทึก			
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูผู้สอนเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษา	4.54	0.58	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศชั้นเรียนเพื่อกำกับดูแลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลด้านการสอนของครูผู้สอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษาและมาตรฐานตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษา	4.54	0.56	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ข้อมูลย้อนกลับโดยการชี้แจงถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในการสอนของครูหลังสังเกตการสอน	4.54	0.53	มากที่สุด
	รวม	4.53	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 20 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ($Y_{2.1}$) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูผู้สอนเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.58) ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศชั้นเรียนเพื่อกำกับดูแลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลด้านการสอนของครูผู้สอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษาและมาตรฐานตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.56) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ข้อมูลย้อนกลับโดยการชี้แจงถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในการสอนของครูหลังสังเกตการสอน ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.53) ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศชั้นเรียน สังเกตการสอนของครูผู้สอนอยู่ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การเยี่ยมชั้นเรียน โดยใช้เวลาสั้นๆ และไม่มีการกำหนดล่วงหน้า โดยไม่มีการบันทึก ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.67) ตามลำดับ

ตารางที่ 21 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการประสานงานด้านหลักสูตร (Y_{2.2})

(n=72)

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.	การจัดการเรียนการสอน (Y ₂)	4.57	0.56	มากที่สุด
2.2	การประสานงานด้านหลักสูตร (Y _{2.2})			
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง สามารถควบคุม ดูแลให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาแก่ครูผู้สอนได้	4.51	0.53	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตร	4.68	0.47	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนในการนำหลักสูตรไปใช้และการจัดทำหลักสูตร เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ	4.67	0.50	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาหลักสูตร	4.64	0.54	มากที่สุด
5	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมกับครูผู้สอนในการพัฒนาและประเมินหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา	4.61	0.55	มากที่สุด
	รวม	4.62	0.52	มากที่สุด

จากตารางที่ 21 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาชั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการประสานงานด้านหลักสูตร (Y_{2.2}) อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.62, S.D.= 0.52) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตร (\bar{X} = 4.68, S.D.= 0.47) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนในการนำหลักสูตรไปใช้และการจัดทำหลักสูตร เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ (\bar{X} = 4.67, S.D.= 0.50) ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาหลักสูตร (\bar{X} = 4.64, S.D.= 0.54) ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมกับครูผู้สอนในการพัฒนาและประเมินหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา (\bar{X} = 4.61, S.D.= 0.55) ผู้บริหาร

สถานศึกษามีความเข้าใจในหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง สามารถควบคุม ดูแลให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษาแก่ครูผู้สอนได้ (\bar{X} = 4.51, S.D. = 0.53) ตามลำดับ

ตารางที่ 22 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ($Y_{2.3}$)

(n=72)

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.	การจัดการเรียนการสอน (Y_2)	4.57	0.56	มากที่สุด
2.3	การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ($Y_{2.3}$)			
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลจากครูผู้สอน เพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความก้าวหน้าด้านการเรียนของนักเรียน	4.51	0.53	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนนำผลการประเมินผู้เรียนรายบุคคล โดยวิธีการที่หลากหลาย มีเกณฑ์การวัดที่ได้มาตรฐาน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาผู้เรียนรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ	4.51	0.56	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลคะแนนการทดสอบมาใช้ในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน, การประเมินหลักสูตร, การประเมินด้านการสอน, และการประเมินผลความก้าวหน้าของเป้าหมายของโรงเรียน	4.62	0.59	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน	4.54	0.56	มากที่สุด
รวม		4.55	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 22 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ($Y_{2.3}$) อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.55, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษานำผลคะแนน การทดสอบมาใช้ในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน, การประเมินหลักสูตร, การประเมินด้านการสอน, และการประเมินผลความก้าวหน้าของเป้าหมายของโรงเรียน (\bar{X} = 4.62, S.D. = 0.59) ผู้บริหารสถานศึกษา

ทักษะด้านต่าง ๆ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและเวลาที่หลักสูตรกำหนด (\bar{X} =4.71, S.D.= 0.52) ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุม ดูแลเกี่ยวกับการจัดครูสอนแทน เมื่อครูผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้ (\bar{X} = 4.65, S.D.= 0.53) ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อกำกับ ติดตามการใช้เวลาในการสอนของครูผู้สอน เพื่อประโยชน์แก่นักเรียนอย่างสูงสุด (\bar{X} = 4.57, S.D.= 0.53) ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุมเวลาในการจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนมีประสิทธิภาพลดลง (\bar{X} =4.39, S.D.= 0.72) ตามลำดับ

ตารางที่ 24 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ($Y_{3.2}$)

(n=72)

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.	การส่งเสริมบรรยากาศด้านวิชาการ (Y_3)	4.57	0.59	มากที่สุด
3.2	การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ($Y_{3.2}$)			
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีกับครูผู้สอน และนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูผู้สอนและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ	4.64	0.51	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตรอย่างใกล้ชิด	4.61	0.49	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการสอนเสริมและการสอนซ่อมหรือจัดกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูผู้สอนและนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ	4.71	0.46	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อสวัสดิภาพ สวัสดิการต่าง ๆ ของครูผู้สอนและนักเรียน	4.71	0.49	มากที่สุด
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนและนักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถและศักยภาพของตน	4.71	0.49	มากที่สุด
	รวม	4.68	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 24 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ($Y_{3.2}$) อยู่

ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.68$, S.D.= 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนและนักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถและศักยภาพของตน ($\bar{X} = 4.71$, S.D.= 0.49) ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อสวัสดิภาพ สวัสดิการ ต่าง ๆ ของครูผู้สอนและนักเรียน ($\bar{X} = 4.71$, S.D.= 0.49) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการสอนเสริมและการสอนซ่อมหรือจัดกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูผู้สอนและนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ ($\bar{X} = 4.71$, S.D.= 0.46) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีกับครูผู้สอน และนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูผู้สอนและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.64$, S.D.= 0.51) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตรอย่างใกล้ชิด ($\bar{X} = 4.61$, S.D.= 0.49) ตามลำดับ

ตารางที่ 25 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ($Y_{3.3}$)

(n=72)

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.	การส่งเสริมบรรยากาศด้านวิชาการ (Y_3)	4.57	0.59	มากที่สุด
3.3	การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ($Y_{3.3}$)			
1	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูผู้สอนโดยสร้างบรรยากาศเชิงบวกด้านการจัดการเรียนการสอน	4.58	0.52	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องชมเชยครูผู้สอนในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น กล่าวชมเชยในวันที่ประชุมมอบเกียรติบัตร เสนอข่าววารสาร เผยแพร่ในเว็บไซต์ของสถานศึกษา	4.71	0.49	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความสามารถแก่ครูผู้สอนให้ปฏิบัติงานจนเกิดทักษะในวิชาชีพ	4.72	0.48	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้สอนทั้งทางตรงและทางอ้อม	4.69	0.46	มากที่สุด
	รวม	4.68	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 25 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ($Y_{3.3}$) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}= 4.68$, S.D.= 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความสามารถแก่ครูผู้สอนให้ปฏิบัติงานจนเกิดทักษะในวิชาชีพ ($\bar{X}=4.72$, S.D.= 0.48) ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องชมเชยครูผู้สอนในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น กล่าวชมเชยในวันที่ประชุมมอบเกียรติบัตร เสนอข่าววารสาร เผยแพร่ในเว็บไซต์ของสถานศึกษา ($\bar{X}=4.71$, S.D.= 0.49) ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้สอนทั้งทางตรงและทางอ้อม ($\bar{X}= 4.69$, S.D.= 0.46) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูผู้สอนโดยสร้างบรรยากาศเชิงบวกด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X}= 4.58$, S.D.= 0.52) ตามลำดับ

ตารางที่ 26 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ($Y_{3.4}$)

(n=72)

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.	การส่งเสริมบรรยากาศด้านวิชาการ (Y_3)	4.57	0.59	มากที่สุด
3.4	การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ($Y_{3.4}$)			
1	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนด้านการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การร่วมอบรมสัมมนา เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน	4.75	0.44	มากที่สุด
2	ผู้บริหารสถานศึกษาแจ้งข่าวสารหรือเผยแพร่บทความที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพให้ครูผู้สอนได้ทราบอยู่เสมอ	4.61	0.49	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษาจัด อบรม สัมมนา เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอน	4.24	0.78	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามผลการพัฒนาวิชาชีพของครูผู้สอน เพื่อนำมาทบทวนปรับปรุงวิธีการให้เหมาะสมในการพัฒนาวิชาชีพครู	4.40	0.60	มาก

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
5	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการขยายผลด้านการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอน	4.39	0.62	มาก
รวม		4.48	0.59	มาก

จากตารางที่ 26 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ($Y_{3.4}$) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.48$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 2 ข้อ ระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนครูผู้สอนด้านการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การร่วมอบรมสัมมนา เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.44) ผู้บริหารสถานศึกษาแจ้งข่าวสารหรือเผยแพร่บทความที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพให้ครูผู้สอนได้ทราบอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.61$, S.D. = 0.49) ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามผลการพัฒนาวิชาชีพของครูผู้สอน เพื่อนำมาทบทวนปรับปรุงวิธีการให้เหมาะสมในการพัฒนาวิชาชีพครู ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.60) ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการขยายผลด้านการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.62) ผู้บริหารสถานศึกษาจัด อบรม สัมมนา เชิญวิทยากรจากภายนอก มาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอน ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.78) ตามลำดับ

ตารางที่ 27 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ($Y_{3.5}$)

(n=72)

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.	การส่งเสริมบรรยากาศด้านวิชาการ (Y_3)	4.57	0.59	มากที่สุด
3.5	การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ($Y_{3.5}$)			
1	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านวิชาการในการพัฒนานักเรียนในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน	4.44	0.58	มาก
2	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานด้านวิชาการเพื่อสร้างและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียน	4.54	0.58	มากที่สุด

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3	ผู้บริหารสถานศึกษาประกาศเกณฑ์ต่างๆ ทางด้านวิชาการให้นักเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ	4.51	0.60	มากที่สุด
4	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูนำเกณฑ์มาตรฐานวิชาการมาพัฒนานักเรียนมาใช้ให้เป็นไปตามเกณฑ์	4.50	0.61	มากที่สุด
รวม		4.50	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 27 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ (Y_{3.5}) อยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ระดับมาก 1 ข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ด้านวิชาการเพื่อสร้างและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียน (\bar{X} = 4.54, S.D. = 0.58) ผู้บริหารสถานศึกษาประกาศเกณฑ์ต่างๆ ทางด้านวิชาการให้นักเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ (\bar{X} = 4.51, S.D. = 0.60) ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูนำเกณฑ์มาตรฐานวิชาการมาพัฒนานักเรียนมาใช้ให้เป็นไปตามเกณฑ์ (\bar{X} = 4.50, S.D. = 0.61) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านวิชาการในการพัฒนานักเรียนในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน (\bar{X} = 4.44, S.D. = 0.58) ตามลำดับ

ตารางที่ 28 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (Y_{3.6})

(n=72)

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.	การส่งเสริมบรรยากาศด้านวิชาการ (Y ₃)	4.57	0.59	มากที่สุด
3.6	การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ (Y _{3.6})			
1	ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องชมเชยประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่มีผลงานด้านวิชาการดีเด่นหรือมีพฤติกรรมดีเด่น โดยลงข่าวในวารสาร เว็บไซต์ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคคลภายในและบุคคลภายนอกสถานศึกษารับทราบอย่างต่อเนื่อง	4.60	0.62	มากที่สุด

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้นักเรียน	4.69	0.46	มากที่สุด
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดนิทรรศการและประชาสัมพันธ์แสดงผลงานของสถานศึกษาและของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	4.35	0.70	มาก
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ทุนการศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจและสร้างขวัญกำลังใจแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนดี	4.65	0.51	มากที่สุด
5	สถานศึกษาจัดโปรแกรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกตามความต้องการและความสนใจจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่น่าสนใจและมีการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	4.24	0.76	มาก
รวม		4.51	0.61	มากที่สุด

จากตารางที่ 28 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ($Y_{3,6}$) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.61) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 3 ข้อ ระดับมาก 2 ข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้นักเรียน ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.46) ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ทุนการศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจและสร้างขวัญกำลังใจแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนดี ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.51) ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องชมเชยประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่มีผลงานด้านวิชาการดีเด่นหรือมีพฤติกรรมดีเด่น โดยลงข่าวในวารสาร เว็บไซต์ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคคลภายในและบุคคลภายนอกสถานศึกษารับทราบอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.62) ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดนิทรรศการและประชาสัมพันธ์แสดงผลงานของสถานศึกษาและของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.70) สถานศึกษาจัดโปรแกรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกตามความต้องการและความสนใจจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่น่าสนใจและมีการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.76) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

ผู้วิจัยวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้าน และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ดังแสดงรายละเอียดตามตารางที่ 29 ดังนี้

ในตารางที่ 29 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมและรายด้าน กับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

(n=144)

	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X _{tot}	Y _{tot}
X ₁	1								
X ₂	.580**	1							
X ₃	.657**	.639**	1						
X ₄	.550**	.638**	.656**	1					
X ₅	.520**	.600**	.649**	.686**	1				
X ₆	.409**	.393**	.413**	.506**	.546**	1			
X ₇	.543**	.580**	.647**	.718**	.757**	.597**	1		
X _{tot}	.750**	.774**	.815**	.839**	.843**	.727**	.861**	1	
Y _{tot}	.675**	.683**	.711**	.726**	.746**	.543**	.769**	.859**	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 29 พบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (Y_{tot}) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) เท่ากับ 0.859 เป็นค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เชิงบวก และมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ตามตัวแปรทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า มีความสัมพันธ์กัน ($r=0.393 - 0.757$) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เพื่อตอบข้อคำถามการวิจัยข้อที่ 3 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) ดังรายละเอียดตามตารางที่ 30 - 34

ตารางที่ 30 การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม (X_{tot}) ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (Y_{tot})

(N=144)

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
การถดถอย (Regression)	18.868	1	18.868	398.291	0.000
ความคลาดเคลื่อน (Residual)	6.727	142	0.047		
รวม (Total)	25.594	143			
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01					
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R)				0.859	
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square: R^2)				0.737	
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square: R^2)				0.735	
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error)				0.218	
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ					
ตัวพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	β	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	0.465	0.207		2.243	0.026
ทักษะในศตวรรษที่ 21 (X_{tot})	0.915	0.046	0.859	19.957	0.000

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 30 พบว่าตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าสมการ คือ ทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม (X_{tot}) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณในการทำนายภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (Y_{tot}) เท่ากับ 0.859 ค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square: R^2) เท่ากับ 0.737 หมายความว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม (X_{tot}) สามารถทำนายภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (Y_{tot}) ได้ ร้อยละ 73.70 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjust R Square: R^2) เท่ากับ 0.735 มีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ 0.218 แสดงว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวม (X_{tot}) ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอยได้ ดังนี้

$$(Y_{tot}) = 0.465 + 0.915(X_{tot})$$

และการวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร เป็นรายด้าน ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) ตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่นำเข้าสมการดังแสดงในตารางที่ 31 - 34 ดังนี้

1. การวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (Y_{tot}) รายละเอียดตามตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (Y_{tot})

(N=144)

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
การถดถอย (Regression)	19.214	5	3.843	83.117	0.000
ความคลาดเคลื่อน (Residual)	6.380	138	0.046		
รวม (Total)	25.594	143			
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01					

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R)					0.866
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square: R ²)					0.751
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square: R ²)					0.742
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error)					0.215
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ					
ตัวพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	β	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	0.365	0.211		1.731	0.086
ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X ₇)	0.254	0.066	0.280	3.858	0.000
ทักษะด้านเทคโนโลยี (X ₁)	0.209	0.049	0.239	4.295	0.000
ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X ₅)	0.190	0.062	0.214	3.052	0.003
ทักษะความสนใจใครู้มีจินตนาการ (X ₂)	0.150	0.056	0.162	2.664	0.009
ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X ₄)	0.128	0.061	0.144	2.096	0.038

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 31 พบว่าตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าสมการ คือ ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X₇) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (X₁) ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X₅) ทักษะความสนใจใครู้มีจินตนาการ (X₂) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X₄) ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.866 ประสิทธิภาพในการทำนาย (R²) เท่ากับ 0.751 หมายความว่า ตัวแปรเหล่านี้ สามารถทำนายภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (Y_{tot}) ได้ร้อยละ 75.10 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R²) เท่ากับ 0.742 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ 0.215 แสดงว่าทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X₇) ทักษะด้านเทคโนโลยี (X₁) ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X₅) ทักษะความสนใจใครู้มีจินตนาการ (X₂) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X₄) ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยสำหรับการทำนาย ได้ดังนี้

$$(Y_{tot}) = 0.365 + 0.254 (X_7) + 0.209 (X_1) + 0.190 (X_5) + 0.150 (X_2) + 0.128 (X_4)$$

2. การวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (Y_1) รายละเอียดตามตารางที่ 32

ตารางที่ 32 ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (Y_1)

(N=144)

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
การถดถอย (Regression)	19.573	4	4.893	67.389	0.000
ความคลาดเคลื่อน (Residual)	10.093	139	0.073		
รวม (Total)	29.666	143			
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01					
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R)				0.812	
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square: R^2)				0.660	
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square: R^2)				0.650	
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error)				0.269	
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ					
ตัวพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	β	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	0.320	0.256		1.209	0.229
ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X_7)	0.320	0.067	0.351	5.142	0.000
ทักษะด้านเทคโนโลยี (X_1)	0.343	0.065	0.240	3.486	0.001

ทักษะความสนใจใคร่รู้มี จินตนาการ (X_2)	0.226	0.009	0.206	2.991	0.003
ทักษะด้านการคิดอย่างมี วิจารณญาณ การแก้ปัญหา (X_3)	0.170	0.078	0.169	2.182	0.031

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 32 พบว่าตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าสมการ คือ ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X_7) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (X_1) ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ (X_2) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา (X_3) ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.812 ประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.660 หมายความว่า ตัวแปรเหล่านี้ สามารถทำนายภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการกำหนดภารกิจของสถานศึกษา (Y_1) ได้ร้อยละ 66.00 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R^2) เท่ากับ 0.650 มีค่า ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ 0.269 แสดงว่า ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X_7) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (X_1) ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ (X_2) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา (X_3) ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (Y_1) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยสำหรับการทำนาย ได้ดังนี้

$$(Y_1) = 0.320 + 0.320 (X_7) + 0.343 (X_1) + 0.226 (X_2) + 0.170 (X_3)$$

3. การวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการจัดการเรียนการสอน (Y_2) รายละเอียดตามตารางที่ 33

ตารางที่ 33 ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการจัดการเรียนการสอน (Y_2)
(N=144)

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
การถดถอย (Regression)	20.725	5	4.145	58.546	0.000
ความคลาดเคลื่อน (Residual)	9.770	138	0.071		
รวม (Total)	30.495	143			
**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01					
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R)				0.824	
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square: R^2)				0.680	
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square: R^2)				0.668	
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error)				0.266	
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ					
ตัวพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	β	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	0.362	0.251		1.439	0.152
ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X_7)	0.194	0.084	0.196	2.301	0.023
ทักษะด้านเทคโนโลยี (X_1)	0.229	0.057	0.241	3.989	0.000
ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ(X_5)	0.249	0.077	0.256	3.243	0.001
ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X_4)	0.180	0.073	0.185	2.463	0.015
ตัวพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	β	Std. Error	Beta		
ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (X_6)	0.085	0.042	0.124	2.016	0.046

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 33 พบว่าตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าสมการ คือ ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X_7) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (X_1) ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X_5) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X_4) ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (X_6) ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.824 ประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.680 หมายความว่า ตัวแปรเหล่านี้ สามารถทำนายภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการจัดการเรียนการสอน (Y_2) ได้ร้อยละ 68.00 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R^2) เท่ากับ 0.668 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ 0.266 แสดงว่าทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X_7) ทักษะด้านเทคโนโลยี (X_1) ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X_5) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X_4) ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (X_6) ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการจัดการเรียนการสอน (Y_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยสำหรับการทำนาย ได้ดังนี้

$$(Y_2) = 0.362 + 0.194 (X_7) + 0.229 (X_1) + 0.249 (X_5) + 0.180 (X_4) + 0.085 (X_6)$$

4. การวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน (Y_3) รายละเอียดตามตารางที่ 34

ตารางที่ 34 ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน (Y_3)

(N=144)

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
การถดถอย (Regression)	18.275	5	3.655	65.237	0.000
ความคลาดเคลื่อน (Residual)	7.731	138	3.056		
รวม (Total)	26.006	143			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01					
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R)	0.838				
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R Square: R ²)	0.703				
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square: R ²)	0.692				
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error)	0.237				
ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ					
ตัวพยากรณ์	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	β	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่ (Constant)	0.477	0.232		2.056	0.042
ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X ₇)	0.210	0.072	0.230	2.907	0.004
ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X ₄)	0.187	0.067	0.208	2.782	0.006
ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X ₅)	0.220	0.069	0.245	3.202	0.002
ทักษะด้านเทคโนโลยี (X ₁)	0.144	0.053	0.163	2.691	0.008
ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ (X ₂)	0.140	0.063	0.150	2.262	0.025

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 34 พบว่าตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าสมการ คือ ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X₇) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X₄) ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X₅) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (X₁) ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ (X₂) ตามลำดับ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.838 ประสิทธิภาพในการทำนาย (R²) เท่ากับ 0.703 หมายความว่า ตัวแปรเหล่านี้ สามารถทำนายภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษา (Y₃) ได้ร้อยละ 70.03 ค่าประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R²) เท่ากับ 0.692 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error) เท่ากับ 0.237 แสดงว่าทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

และการสนใจต่อโลก (X_7) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X_4) ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X_5) ทักษะด้านเทคโนโลยี (X_1) ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ (X_2) ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของสถานศึกษา (Y_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยสำหรับการทำนาย ได้ดังนี้

$$(Y_3) = 0.477 + 0.210 (X_7) + 0.187 (X_4) + 0.220 (X_5) + 0.144 (X_1) + 0.140 (X_2)$$

การวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis) สรุปได้ ดังนี้

1. ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม (Y_{tot}) คือ ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X_7) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (X_1) ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X_5) ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ (X_2) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X_4) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยสำหรับการทำนาย ได้ดังนี้

$$(Y_{tot}) = 0.365 + 0.254 (X_7) + 0.209 (X_1) + 0.190 (X_5) + 0.150 (X_2) + 0.128 (X_4)$$

2. ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน (Y_1) สมการ คือ ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X_7) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (X_1) ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ (X_2) ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณการแก้ปัญหา (X_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยสำหรับการทำนาย ได้ดังนี้

$$(Y_1) = 0.320 + 0.320 (X_7) + 0.343 (X_1) + 0.226 (X_2) + 0.170 (X_3)$$

3. ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการจัดการเรียนการสอน (Y_2) คือ ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X_7) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (X_1) ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X_5) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม

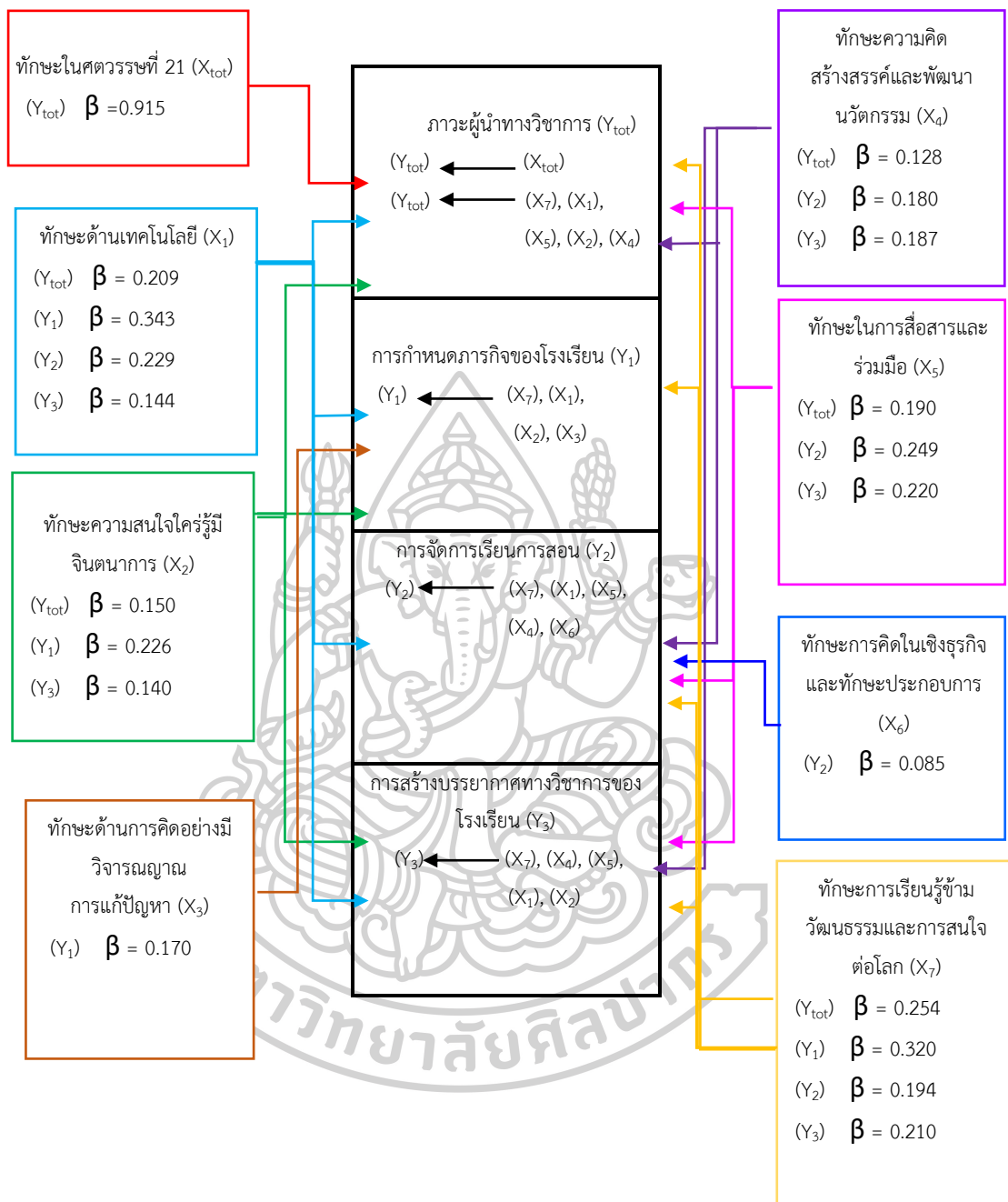
(X_4) ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (X_6) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยสำหรับการทำนาย ได้ดังนี้

$$(Y_2) = 0.362 + 0.194 (X_7) + 0.229 (X_1) + 0.249 (X_5) + 0.180 (X_4) + 0.085 (X_6)$$

4. ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการเสริมสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน (Y_3) คือ ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X_7) ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X_4) ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X_5) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (X_1) ทักษะความสนใจใฝ่รู้มีจินตนาการ (X_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยสำหรับการทำนาย ได้ดังนี้

$$(Y_3) = 0.477 + 0.210 (X_7) + 0.187 (X_4) + 0.220 (X_5) + 0.144 (X_1) + 0.140 (X_2)$$

\longrightarrow หมายถึง ตัวแปรที่เข้าสมการทำนาย
 β หมายถึง สัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐาน

แผนภูมิที่ 6 สรุปผลการวิเคราะห์ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 2) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร 3) ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยคือ สถานศึกษาจำนวน 86 แห่ง ผู้ให้ข้อมูลแต่ละ 2 คน คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง จำนวน 1 คน และครูผู้สอนจำนวน 1 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้นจำนวน 172 ฉบับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ในเรื่องเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน และประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามแนวคิดของเบลลันคาและแบรนด์ท์ (Bellanca and Brandt) ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ตามแนวคิดของฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy) โดยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 72 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 144 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.72 ซึ่งนำมาใช้วิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยในครั้งนี้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ ความถี่ (frequency: f) และร้อยละ (percentage: %) ค่ามัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean: \bar{X}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation: S.D.) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่อง “ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร” ผลปรากฏดังนี้

1. ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด 4 ข้อ และระดับมาก 3 ข้อ โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะ

ความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณการแก้ปัญหา ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ ตามลำดับ

2. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ 1) การกำหนดภารกิจของโรงเรียน 2) การจัดการเรียนการสอน 3) การส่งเสริมบรรยากาศด้านวิชาการ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู การประสานงานด้านหลักสูตร การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน การควบคุมเวลาในการสอน การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ และการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ตามลำดับ

3. ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม ส่งผลต่อภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา ส่งผลต่อภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ ส่งผลต่อภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการจัดการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนานวัตกรรม ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ ส่งผลต่อภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ มีหลายประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อให้ทราบสภาพที่แท้จริงของทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลกระทบต่อภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนแนะแนวทางในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ผลของการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัย พบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร อยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจาก สำนักงาน ก.ค.ศ. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกบุคคลเพื่อบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองผู้อำนวยการ/ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไว้ว่า ผู้ที่จะเข้าดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา ต้องเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา มีวุฒิไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีทางการศึกษา และดำรงตำแหน่งครูไม่น้อยกว่า 4 ปีสำหรับปริญญาตรี และ 2 ปีสำหรับปริญญาโทขึ้นไป และมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา จึงจะมีคุณสมบัติในการสมัครเข้าสอบแข่งขันผู้บริหารสถานศึกษาได้ และเมื่อผ่านการสอบแข่งขันแล้ว จะต้องผ่านการอบรมหลักสูตรผู้บริหารสถานศึกษาก่อนปฏิบัติราชการในสถานศึกษา อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาในปัจจุบันต้องมีการพัฒนาตนเองอยู่เสมอทั้งศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จบการศึกษาในระดับปริญญาโท ร้อยละ 59.70 และในระดับปริญญาเอก ร้อยละ 3.50 นอกจากนี้ ยังทำผลงานเพื่อเพิ่มวิทยฐานะให้สูงขึ้น มีการศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศ มีการเสริมสร้างความรู้และประสบการณ์ โดยการฝึกอบรมพัฒนาความรู้ ทักษะ เทคนิคการบริหารและการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ซึ่งผู้บริหาร

สถานศึกษาจะต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องตระหนักถึงความสำคัญของทักษะในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน ยุคที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านการศึกษา โทรคมนาคม วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศ ดังนั้นผู้บริหารยุคใหม่จึงต้องมีทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะความสนใจใฝ่รู้มีจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะการคิดเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก เพื่อเป็นผู้ช่วยในการบริหารจัดการองค์กร ช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ในการทำงาน ส่งเสริมให้การศึกษาสามารถพัฒนาได้อย่างมีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปีทมพร พงษ์เพชร ได้ศึกษา ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือ ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ส่วนทักษะที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทักษะเทคโนโลยี นวัตกรรม ดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญส่ง กรุงเทพฯ ได้ศึกษา ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของจิตรพรานจิ ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของเกรกอรี พี. อีเนอร์ (Egnor, Gregory P.) ได้ศึกษากรณีศึกษาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ประสบความสำเร็จสูงในเพนซิลเวเนีย ผลการวิจัยพบว่า สามารถนำผลการวิเคราะห์ไปให้คำแนะนำเพื่อช่วยจัดการกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ในโรงเรียนประถมศึกษา การศึกษานี้เป็นการเสนอวิธีให้รัฐเพนซิลเวเนีย ช่วยอำนวยความสะดวกในการนำทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ไปใช้ในโรงเรียนประถมศึกษาได้

เมื่อแยกพิจารณาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีนครินทร์ เป็นรายด้าน พบว่า

1.1 ทักษะความสนใจใฝ่รู้มีจินตนาการ (X_2) พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเป็นอันดับ 1 อาจเป็นเพราะทักษะความสนใจใฝ่รู้มีจินตนาการเป็นทักษะที่จำเป็น

ของผู้บริหาร เพราะผู้บริหารต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและมีจินตนาการที่ล้ำหน้า จะต้องมีทักษะในการส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนให้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ให้สามารถสร้างผลงานจากการศึกษาค้นคว้าด้วย และส่งเสริมให้ครูผู้สอน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมจินตนาการของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพและสามารถนำผลงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิวรรธน์ จิตต์ปราณี ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกัน ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะความสนใจใคร่รู้และจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะการประกอบกร

1.2 ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม (X_d) พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเป็นอันดับ 2 อาจเป็นเพราะทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม เป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นแบบอย่างในการนำแนวคิดใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการบริหารการศึกษา มีทักษะในกระตุ้นให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้ผลิตสื่อหรือสร้างนวัตกรรมใหม่ ๆ สามารถนำไปใช้และคิดค้นนวัตกรรมเทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญส่ง กรุงชาติ ได้ศึกษา ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้าน การแก้ปัญหา ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลทักษะด้านการตัดสินใจ ผลสัมฤทธิ์ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิตา เพลินจิต ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบต่อเชื่อถือได้ และด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง

สอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑลทิพย์ นามนุ ได้ศึกษา ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามณฑลทิพย์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามณฑลทิพย์ เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะทางด้านการบริหารจัดการองค์กร ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านการสื่อสาร ทักษะทางด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของวิวรรณ จิตต์ปราณี ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกัน ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะความสนใจใคร่รู้และจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะการประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของอแมนดา คริสเวลล์ โจนส์ (Amanda Criswell Jones) ได้ศึกษา ผู้นำในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการเป็นผู้นำ ผลการศึกษาค้นคว้าวิจัย คือผู้บริหารและครูระบุความจำเป็นของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน มีแนวทางปฏิบัติในเชิงคุณภาพเพื่อให้ครูรับรู้เกี่ยวกับการนำทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้: ในการสื่อสารการทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์และการรับรู้ของครูเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารของครู โดยรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์ครู 5 คน และวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินเชิงปริมาณโดยใช้การทดสอบ t แบบคู่ เพื่อตรวจสอบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นหรือลดลง การวิจัยในโรงเรียนที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมและการเรียนการสอนการปฏิบัติที่สะท้อนถึงวิธีการเรียนรู้ในยุคสารสนเทศ ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ วิเคราะห์จากคะแนนเกรด 3 ถึง 5 ใน ACT Aspire โดยมีนักเรียนจำนวน 200 คน เข้าร่วมการประเมินตามที่โรงเรียนกำหนด โรงเรียนที่ทำการวิจัยผลสัมฤทธิ์จะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

1.3 ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก (X₇) พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเป็นอันดับ 3 อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันได้เล็งเห็นความสำคัญทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก เนื่องจากยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ ยุคไร้พรมแดน ผู้บริหารจะต้องมีวิสัยทัศน์กว้างไกลรู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์ มีการสร้างเครือข่ายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมองค์กรกับหน่วยงานอื่น เพื่อเป้าหมายการอยู่ร่วมกันในเชิงเศรษฐกิจ ตลอดจนยอมรับและเห็นคุณค่าของความแตกต่างด้านวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากรในองค์กร แต่คงไว้ซึ่งความสามัคคีเป็นหนึ่ง

เดียวกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศศิตา เพลินจิต ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านภาวะผู้นำและความรับผิดชอบ รองลงมาคือ ด้านทักษะด้านสังคมและทักษะข้ามวัฒนธรรม ด้านความยืดหยุ่นและการปรับตัว ด้านการเป็นผู้สร้างหรือผลิตและรับผิดชอบต่อเชื่อถือได้ และด้านการริเริ่มสร้างสรรค์และการเป็นตัวของตัวเอง สอดคล้องกับงานวิจัยของวิรวรรณ จิตต์ปราณี ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่ามีขมิ้มเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกัน ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะความสนใจใคร่รู้และจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะการประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของคริสตัล เทิร์นเนอร์ (Crystal Turner) ได้ศึกษาผู้อำนวยการเขตการศึกษาของรัฐแคลิฟอร์เนียกับการไปใช้นำทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาวิชาชีพและการฝึกอบรมครูจำเป็นต่อการปฏิรูปทั้งเขต หากไม่มีการฝึกอบรมและการสนับสนุนที่เหมาะสม การปฏิรูปอย่างยั่งยืนไม่น่าเป็นไปได้ 2) ความเป็นผู้นำของครู มีความจำเป็นต้องทำงานร่วมกับอาจารย์ใหญ่เพื่อสร้างโรงเรียน ผู้นำสามารถสร้างการปฏิรูปที่ยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพ 3) หัวหน้าต้องระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลงทักษะในศตวรรษที่ 21 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องรับผิดชอบต่อการเปลี่ยนแปลง หากปราศจากความรับผิดชอบต่อทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้ยั่งยืน

1.4 ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา (X_3) พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าขมิ้มเลขคณิตเป็นอันดับ 4 อาจเป็นเพราะทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา เป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานให้สำเร็จลุล่วงต้องใช้ความรู้ความคิดอย่างมีวิจารณญาณ คิดวิเคราะห์ สังเคราะห์สิ่งที่ศึกษามาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และทักษะในการแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างมีเหตุผลและอย่างชาญฉลาด รวมทั้งต้องใช้ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรวรรณ จิตต์ปราณี ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่ามีขมิ้มเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกัน ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้ข้าม

วัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะความสนใจใคร่รู้และจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมี
 วิจารณ์ญาณ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะการประกอบการ
 สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญส่ง กรุงเทพฯ ได้ศึกษา ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร
 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัย
 พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่
 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต
 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน
 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อ
 พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการ
 แก้ปัญหา ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัลทักษะ
 ด้านการตัดสินใจผลสัมฤทธิ์ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
 ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของปีพมา ประทุมสุวรรณ ได้ศึกษา
 ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน
 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการ
 บริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไป
 นาน้อย ดังนี้ ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการตัดสินใจ ทักษะการใช้
 เทคโนโลยี ทักษะการสื่อสาร และทักษะการกระตุ้นจิตใจ 2) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของ
 ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน ได้แก่ ทักษะ
 การตัดสินใจ (X_4) ทักษะการแก้ปัญหา (X_3) ทักษะการใช้เทคโนโลยี (X_1) และทักษะการทำงานเป็น
 ทีม (X_2) ตามลำดับ โดยร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน ได้ร้อยละ 66.20 อย่างมีนัยสำคัญทาง
 สถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัย ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่ก้าวทันเทคโนโลยี เป็นผู้นำในการกระตุ้นให้ครู
 ทำงานร่วมกัน รับฟังข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ให้โอกาสครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการ
 ปฏิบัติงาน มีทักษะที่ดีในการสื่อสาร และมีวิธีการกระตุ้นใจครูให้พัฒนางานไปสู่แนวทางที่ต้องการ
 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของอแมนดา คริสเวลล์ โจนส์ (Amanda Criswell
 Jones) ได้ศึกษาผู้นำในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง: การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการเป็นผู้นำ ผล
 การศึกษาวิจัย คือผู้บริหารและครูระบุความจำเป็นของผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน มีแนวทางปฏิบัติ
 ในเชิงคุณภาพเพื่อให้ครูรับรู้เกี่ยวกับการนำทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้: ในการสื่อสาร
 การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์และการรับรู้ของครูเกี่ยวกับคุณภาพการ
 บริหารของครู โดยรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์ครู 5 คน และวิเคราะห์ข้อมูล การ
 ประเมินเชิงปริมาณโดยใช้การทดสอบ t แบบคู่ เพื่อตรวจสอบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

เพิ่มขึ้นหรือลดลง การวิจัยในโรงเรียนที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมและการเรียนการสอน การปฏิบัติที่สะท้อนถึงวิธีการเรียนรู้ในยุคสารสนเทศ ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ วิเคราะห์จากคะแนนเกรด 3 ถึง 5 ใน ACT Aspire โดยมีนักเรียนจำนวน 200 คน เข้าร่วมการประเมินตามที่โรงเรียนกำหนด โรงเรียนที่ทำการวิจัยผลสัมฤทธิ์จะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของเอสเทอร์ แวน ลาร์ (Ester van Laar) ได้ศึกษา ตัวกำหนดทักษะในศตวรรษที่ 21 และทักษะดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 สำหรับคนทำงาน: การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ ผลการวิจัย การศึกษานี้ให้ความสำคัญกับปัจจัยกำหนดของทักษะในศตวรรษที่ 21 และทักษะดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 มีการตรวจสอบทักษะต่อไปนี้เป็น: เทคนิคข้อมูลการสื่อสารการทำงานร่วมกัน การคิดเชิงวิเคราะห์ความคิดสร้างสรรค์และทักษะการแก้ปัญหา เพื่อให้เข้าใจถึงความแตกต่างในระดับทักษะเหล่านี้ของคณาจารย์ จำเป็นต้องทราบปัจจัยที่กำหนดระดับทักษะของแต่ละคน มีการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ เพื่อให้ภาพรวมที่ครอบคลุมของการศึกษาเชิงประจักษ์ในการวัดตัวกำหนดทักษะ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่ามีความต้องการอย่างมากในการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยกำหนดทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน ในบริบทดิจิทัลแทบจะไม่มีการศึกษาปัจจัยกำหนดความคิดสร้างสรรค์และการคิดเชิงวิพากษ์ นอกจากนี้ปัจจัยกำหนดที่ระบุไว้ของการศึกษาทักษะในศตวรรษที่ 21 ยังจำกัด อยู่ที่ปัจจัยกำหนดบุคลิกภาพและจิตใจ ตัวอย่างเช่นปัจจัยกำหนดทางสังคม เช่น การสนับสนุนทางสังคม แม้ว่าการศึกษาทักษะดิจิทัลจะมีความหลากหลายมากกว่า แต่ส่วนใหญ่ครอบคลุมปัจจัยทางประชากรและเศรษฐกิจและสังคม

1.5 ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี (X_1) พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่ามัธยฐานเลขคณิตเป็นอันดับ 5 อาจเป็นเพราะทักษะด้านเทคโนโลยี เป็นทักษะที่จำเป็นต่อผู้บริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบัน เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน สืบค้นข้อมูล เผยแพร่ข้อมูลเพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษานำเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ทันสมัย มาใช้เพื่อความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความสามารถและทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ในการพัฒนาการบริหารจัดการการศึกษาและการให้บริการแก่ผู้รับบริการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิรวรรณ จิตต์ปราณี ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกัน ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะความสนใจใคร่รู้และจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะการประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของปัทมพร พงษ์เพชร ได้ศึกษา ทักษะ

ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงจากมากไปน้อย ได้แก่ ทักษะการทำงานเป็นทีม รองลงมาคือ ทักษะความเป็นผู้นำที่มีวิสัยทัศน์ ส่วนทักษะที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ทักษะเทคโนโลยี นวัตกรรม ดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของมณฑลทิพย์ นามนุ ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะทางด้านการบริหารจัดการองค์กร ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะทางด้านการสื่อสาร ทักษะทางด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล

1.6 ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ (X_5) พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเป็นอันดับ 6 อาจเป็นเพราะทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ เป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่งของศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาจะขับเคลื่อนและพัฒนาองค์กร ให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีไปสู่ความสำเร็จได้นั้นจำเป็นต้องเตรียมพร้อมให้บุคลากรมีความชำนาญในทักษะด้านการสื่อสาร เนื่องจากทักษะการสื่อสารและความร่วมมือมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารสถานศึกษาให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพในศตวรรษที่ 21 โดยเป็นองค์ประกอบที่สำคัญของภาวะผู้นำของสถานศึกษาในการสร้างแรงบันดาลใจ และความเชื่อมั่นให้กับบุคลากรในสถานศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความร่วมมือทุ่มเทแรงกายและแรงใจในการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในสถานศึกษาที่ได้ปฏิบัติร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษา ดังนั้นการสื่อสารจึงจัดเป็นทักษะที่เป็นกุญแจสำคัญต่อการประสบความสำเร็จสำหรับผู้บริหารองค์กรในศตวรรษที่ 21 เนื่องจากกิจกรรมและภาระงานต่าง ๆ ของผู้บริหารสถานศึกษาล้วนเกี่ยวข้องกับการติดต่อสื่อสารทั้งสิ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสำคัญในการมอบหมายงาน ซึ่งเป็นการสั่งการของผู้บริหารสู่ผู้ปฏิบัติงานเพื่อให้การทำงานเป็นไปด้วยความถูกต้องแม่นยำ อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวันและส่งเสริมพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร อย่างน้อย 2 ภาษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของแพรวดาว สนองผัน ได้ศึกษาเรื่อง ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 11 ทักษะ คือ ทักษะด้านเทคนิค ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด ทักษะด้านการศึกษาและการสอน ทักษะด้านความรู้ความคิด ทักษะด้านการบริหาร ทักษะด้านการวางแผน ทักษะด้านการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะด้านการประเมิน ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ และทักษะ

ด้านการสร้างทีมงาน โดยทักษะที่มีแนวโน้มเป็นไปได้มากที่สุดและมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นอันดับแรก คือ ทักษะด้านการสร้างทีมงาน ส่วนแนวโน้มเป็นไปได้มากที่สุดและมีความเห็นสอดคล้องกันเป็นอันดับสุดท้าย คือ ทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสารและการบริหารจัดการ สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญส่ง กรุงชาติ ได้ศึกษา ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะด้านการตัดสินใจผลสัมฤทธิ์ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของวิวรรธน์ จิตต์ปราณี ได้ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่ามัธยฐานคิดจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกัน ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะความสนใจใคร่รู้และจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะการประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อแมนดา คริสเวลล์ โจนส์ (Amanda Criswell Jones) ได้ศึกษาผู้นำในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการเป็นผู้นำผลการศึกษาวิจัย คือผู้บริหารและครูระบุความจำเป็นของผู้ประกอบการเปลี่ยนแปลงที่ยั่งยืน มีแนวทางปฏิบัติในเชิงคุณภาพเพื่อให้ครูรับรู้เกี่ยวกับการนำทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ไปใช้: ในการสื่อสาร การทำงานร่วมกัน ความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์และการรับรู้ของครูเกี่ยวกับคุณภาพการบริหารของครู โดยรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพผ่านการสัมภาษณ์ครู 5 คน และวิเคราะห์ข้อมูล การประเมินเชิงปริมาณ โดยใช้การทดสอบ t แบบคู่ เพื่อตรวจสอบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มขึ้นหรือลดลง การวิจัยในโรงเรียนที่ได้รับการเปลี่ยนแปลงด้านวัฒนธรรมและการเรียนการสอน การปฏิบัติที่สะท้อนถึงวิธีการเรียนรู้ในยุคสารสนเทศ ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ วิเคราะห์จากคะแนนเกรด 3 ถึง 5 ใน ACT Aspire โดยมีนักเรียนจำนวน 200 คน เข้าร่วมการประเมินตามที่โรงเรียนกำหนด โรงเรียนที่ทำการวิจัยผลสัมฤทธิ์จะสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของเอสเทอร์ แวน ลาร์ (Ester van Laar) ได้ศึกษา ตัวกำหนดทักษะในศตวรรษที่ 21 และทักษะดิจิทัลในศตวรรษที่ 21

สำหรับคนทำงาน: การทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบ ผลการวิจัย การศึกษานี้ให้ความสำคัญกับ ปัจจัยกำหนดของทักษะในศตวรรษที่ 21 และทักษะดิจิทัลในศตวรรษที่ 21 มีการตรวจสอบทักษะ ต่อไปนี้: เทคนิคข้อมูล การสื่อสารการทำงานร่วมกันการคิดเชิงวิเคราะห์ความคิดสร้างสรรค์และ ทักษะการแก้ปัญหา เพื่อให้เข้าใจถึงความแตกต่างในระดับทักษะเหล่านี้ของคนงานเราจำเป็นต้อง ทราบปัจจัยที่กำหนดระดับทักษะของแต่ละคน มีการทบทวนวรรณกรรมอย่างเป็นระบบเพื่อให้ ภาพรวมที่ครอบคลุมของการศึกษาเชิงประจักษ์ในการวัดตัวกำหนดทักษะ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า มีความต้องการอย่างมากในการวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยกำหนดทักษะการสื่อสารและการทำงานร่วมกัน

1.7 ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ (X_6) พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเป็นอันดับ 7 อาจเป็นเพราะทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะ ประกอบการ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีแนวความคิดในเชิงธุรกิจและมีทักษะในการประกอบอาชีพ จัดให้มีหลักสูตรที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเชิงธุรกิจ การจัด ประสบการณ์ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงด้านการประกอบอาชีพตามความสนใจและความถนัดของ นักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิวรรณ จิตต์ปราณี ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะ ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ มัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกัน ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการ สนใจต่อโลก ทักษะความสนใจใคร่รู้และจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้าน ความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะการประกอบการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจวรรณ ถนอมชยธวัช ได้ศึกษาทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทาย ในการพัฒนานักศึกษา พบว่า ความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ทำให้ ทุกภูมิภาคของโลกสามารถรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็ว เชื่อมต่อกันอย่างไร้พรมแดน ส่งผลต่อ การใช้ชีวิตของนักศึกษาภายใต้สังคมที่เปลี่ยนแปลง ทำให้เกิดความท้าทายในการพัฒนานักศึกษา ที่ เน้นทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และคุณลักษณะที่สำคัญสำหรับอนาคต การประกันคุณภาพ การศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับ พ.ศ. 2557 ได้ตระหนักถึงความสำคัญในการพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญสำหรับนักศึกษาในยุคนี้ ประกอบด้วย 1) ทักษะด้าน การเรียนรู้วัฒนธรรม 2) ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี 3) ทักษะชีวิตและอาชีพ นอกจากนี้ ทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 แล้วนั้น การพัฒนานักศึกษาให้สามารถดำรงชีวิตและยืนหยัดในโลก อนาคตได้อย่างมีความสุขทั้งด้านการดำเนินชีวิตและด้านการทำงาน สามารถปรับตัวให้รู้เท่าทันการ เปลี่ยนแปลงที่จำเป็นในศตวรรษนี้ สามารถเอาตัวรอด และประสบความสำเร็จได้นั้น จำเป็นต้อง เสริมสร้างให้นักศึกษามีคุณลักษณะ ทักษะแห่งอนาคตใหม่ พัฒนาจิตสำนึกต่อธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม จิตสำนึกต่อการเป็นพลเมืองและจรรยาบรรณให้สังคมในอนาคตน่าอยู่มากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของคริสตัล เทิร์นเนอร์ (Crystal Turner) ได้ศึกษาผู้อำนวยการเขตการศึกษาของรัฐแคลิฟอร์เนียกับการไปใช้น้ำทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า 1) การพัฒนาวิชาชีพและการฝึกอบรมครูจำเป็นต่อการปฏิรูปทั้งเขต หากไม่มีการฝึกอบรมและการสนับสนุนที่เหมาะสมครู การปฏิรูปอย่างยั่งยืนไม่น่าเป็นไปได้ 2) ความเป็นผู้นำของครู มีความจำเป็นต้องทำงานร่วมกับอาจารย์ใหญ่เพื่อสร้างโรงเรียน ผู้นำสามารถสร้างการปฏิรูปที่ยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพ 3) หัวหน้าต้องระบุผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญสำหรับการเปลี่ยนแปลงทักษะในศตวรรษที่ 21 ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต้องรับผิดชอบต่อการเปลี่ยนแปลง หากปราศจากความรับผิดชอบก็ยากที่จะปฏิรูปทักษะในศตวรรษที่ 21 ให้ยั่งยืน

2. ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่องานบริหารวิชาการซึ่งถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักให้ความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ กำหนดภารกิจของสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนด้านการจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผลผู้เรียน และการปรับปรุงแก้ไขปัญหาในการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีทักษะต่างๆ ในการบริหารงาน ส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการซึ่งเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา มีการสร้างบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีคุณภาพ โดยสถานศึกษาส่วนใหญ่มีการกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของโรงเรียน มีการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียนโดยมีการประชาสัมพันธ์และสื่อสารเป็นลายลักษณ์อักษร เพื่อให้ครูผู้สอน กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองนักเรียน นักเรียน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบในส่วนของการจัดการเรียนการสอน มีการจัดให้มีการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อให้ครูได้ทราบถึงปัญหาที่ต้องแก้ไขและพัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง การประสานงานด้านหลักสูตร มีการพัฒนาหลักสูตร นำหลักสูตรไปใช้ ประเมินหลักสูตรและปรับปรุงหลักสูตร เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความมุ่งหมาย เนื้อหาสาระของหลักสูตร และเป้าหมายของสถานศึกษา การตรวจสอบความก้าวหน้าของผู้เรียน มีการกำกับติดตามความก้าวหน้าด้านการเรียนของผู้เรียนเป็นรายบุคคล โดยมีวิธีการที่หลากหลาย นำผลคะแนนการทดสอบมากำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา และประเมินความก้าวหน้าของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมบรรยากาศด้านวิชาการ มีการควบคุมเวลาในการสอน มีการจัดสอนแทนเมื่อครูไม่ได้เข้าสอน มีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อ

กำกับติดตามการใช้เวลาในการสอนของครูเพื่อประโยชน์แก่นักเรียนอย่างสูงสุด การดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนและผู้เรียนด้านสวัสดิการต่างๆ มีการสอนเสริมและสอนซ่อม สร้างปฏิสัมพันธ์อันดีให้แก่ครูและนักเรียน การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูผู้สอน สร้างขวัญและกำลังใจ ยกย่อง เชิดชูเกียรติคุณ ให้แก่ครูและนักเรียนในโอกาสต่างๆ ทั้งทางตรงและทางอ้อม การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพจัดอบรม สัมมนา ประชาสัมพันธ์แจ้งข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิชาชีพของครู ส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพให้ครูอยู่เสมอ และสนับสนุนส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงผลงานต่างๆ ครูมีขวัญและกำลังใจในการทำงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษาที่กำหนดไว้ ดังนั้นจากปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้น จึงทำให้ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมถวิล ศิลปคนธรรพ์ ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ด้านการจัดให้มีการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน และการควบคุมเวลาในการสอน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อังคณา ฉางข้าวคำ ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาพิเศษ สังกัดสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับดังนี้ การพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา การประสานงานด้านการใช้หลักสูตร การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน การสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การควบคุมเวลาในการสอน การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การจัดให้มีการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของแมคคาร์ธี (McCarthy) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการกับความก้าวหน้าประจำปี ตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา ของสถานศึกษามัธยมทางตะวันออกเฉียงใต้ รัฐเพนซิลเวเนีย โดยศึกษาจาก

พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการใน 3 มิติ คือ การกำหนดภารกิจของสถานศึกษาการจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการกับความก้าวหน้าประจำปีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อกันอย่างมีนัยสำคัญ

เมื่อแยกพิจารณาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เป็นรายด้าน พบว่า

2.1 การกำหนดภารกิจของโรงเรียน (Y_1) พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีความเข้มข้นเลขคณิตเป็นอันดับ 1 อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นต้องนำข้อมูลสารสนเทศในอดีตและปัจจุบันเข้านามาใช้ในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา โดยต้องได้รับความร่วมมือกับทุกฝ่ายในการกำหนดเป้าหมาย ด้านวิชาการของสถานศึกษาให้ชัดเจน ผู้บริหารจะต้องร่วมกับครูผู้สอนนำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากำหนดเป้าหมายการพัฒนา ด้านวิชาการของสถานศึกษา ร่วมกันดำเนินงานบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมีระบบ เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา และในด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาต้องประชุมชี้แจง ทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษา ให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบโดยทั่วกัน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาในทุกด้าน มีการติดตามผล สื่อสารถึงผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจตรงตามเป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษา จัดทำโปสเตอร์ ป้ายประกาศ หรือแผ่นพับประชาสัมพันธ์ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของงานด้านวิชาการ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฮอลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy) ที่ได้กล่าวไว้ว่า บทบาทที่สำคัญที่สุดของผู้บริหารวิชาการคือ การกำหนดและการสื่อสารภารกิจหรือวัตถุประสงค์ของโรงเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของเฮคและคณะ (Heck and other) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบโครงสร้างของการทำงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายประสงค์ของสถานศึกษาการสื่อสารให้ทุกคนทราบว่าสถานศึกษาคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูง การจัดการห้องเรียนให้เอื้อต่อการสอนของครู การจัดหาแหล่งทรัพยากรที่จำเป็นให้ การนิเทศผลการปฏิบัติงานของครู การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน การจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และความเป็นระเบียบเรียบร้อย สอดคล้องกับแนวคิดของแมคอีแวน (McEwan) กล่าวถึงภาวะผู้นำทางวิชาการที่มีประสิทธิภาพว่าประกอบด้วย 7 องค์ประกอบ คือ การกำหนดเป้าหมายวิชาการที่ชัดเจน การจัดทำแผนงาน การสร้างวัฒนธรรมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การสร้างวิสัยทัศน์และพันธกิจของสถานศึกษา การตั้งความหวังที่สูงเกี่ยวกับทีมงาน การพัฒนาครูให้เป็นผู้นำ การสร้างและรักษาเจตคติที่ดีของนักเรียน ทีมงานและผู้ปกครอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมถวิล ศิลปคนธรรพ์ ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำ

ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ ด้านการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตร ด้านการจัดให้มีการส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน และการควบคุมเวลาในการสอน สอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูริย์ บุญปัน ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นกัน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนและการจัดการด้านการเรียนการสอนตามลำดับ 2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ควรให้ครูกำหนดเป้าหมายร่วมกัน และให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้กำหนดโครงการร่วมกันในการพัฒนางานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีนิเทศติดตามโดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดปฏิทินการนิเทศ หรือมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ดำเนินการนิเทศแล้วรายงานผลต่อผู้บริหารสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ควรจัดกิจกรรมที่ชนะศึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาประสิทธิภาพและวิชาชีพ ซึ่งได้สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญพา พรหมณะ ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน รองลงมา คือ ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการจัดสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ด้านการประสานงานการใช้หลักสูตร ด้านการสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการสอน ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพครู ด้านการพัฒนาและสร้างมาตรฐานด้านวิชาการและด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการนิเทศและการประเมินผลการสอนของครู

2.2 การจัดการเรียนการสอน พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด (Y_2) โดยมีค่ามัธยฐานเลขคณิตเป็นอันดับ 2 อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการจัดการเรียนการสอนซึ่งเป็นหัวใจในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนาผู้เรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา ซึ่งประกอบด้วยด้านต่างๆ ดังนี้ 1) ด้านการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน กล่าวคือผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูผู้สอน มีการนิเทศชั้นเรียนสังเกตการสอนเพื่อกำกับดูแลการจัดการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลด้านการสอนของครูผู้สอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการและมาตรฐานตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการให้ข้อมูลย้อนกลับโดย การชี้แจงถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในการสอนของครูหลังสังเกตการสอนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษา 2) ด้านการประสานงานด้านหลักสูตร ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความเข้าใจในหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง ให้คำแนะนำเป็นที่ปรึกษา ส่งเสริม สนับสนุน อำนวยความสะดวกให้ครูผู้สอนทุกคนมีส่วนร่วมในพัฒนาหลักสูตรโดยนำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาประกอบการตัดสินใจ การนำหลักสูตรไปใช้และการประเมินหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา และจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตร เพื่อพัฒนาการจัดการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ 3) ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษานำผลคะแนนการทดสอบมาใช้ในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน, การประเมินหลักสูตร, การประเมินด้านการสอน, และการประเมินผลความก้าวหน้าของเป้าหมายของโรงเรียน มีการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคล ให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการนำผลการประเมินผู้เรียนรายบุคคล โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย มีเกณฑ์การวัดที่ได้มาตรฐาน และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการวางแผนพัฒนาผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฮอลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy) ที่ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการเรียนการสอน ว่าเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม และสนับสนุนด้านการสอนของครู การเรียนของนักเรียนและการประสานงานการเรียนการสอน มี 3 ด้าน คือ ด้านการนิเทศและการประเมินผล ด้านการสอนด้านการประสานงานด้านหลักสูตร ด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ เดวิสและโทมัส (Davis and Thomas) กล่าวถึงภาวะผู้นำทางวิชาการที่สำคัญ คือ การกระตุ้นให้ครูตระหนักและเห็นด้วยในการพัฒนาสถานศึกษาและคาดหวังในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น การมีบทบาทสำคัญในการใช้กลยุทธ์เพื่อปรับปรุงงานด้านวิชาการ การติดตามดูแลความก้าวหน้าด้านวิชาการ การติดตามดูแลการปฏิบัติงานของครู การสังเกตการสอนของครูและให้ข้อมูลย้อนกลับ สอดคล้องกับแนวคิดของเฮคและคณะ (Heck and other) กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ จะต้องให้ความสำคัญกับการนิเทศผลการปฏิบัติงานของครูและการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน ซึ่ง

สอดคล้องกับงานวิจัยของจรรยาภรณ์ พรหมมิ ได้ศึกษา ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้านผลปรากฏดังนี้ ด้านการนิเทศและประเมินผล ด้านการสอน ด้านการประสานงานด้านการใช้หลักสูตรด้านการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอุษา แซ่เตียว ได้ศึกษา ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 15 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานลดจากมากไปน้อย คือ การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวางแผนงานด้านวิชาการ การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น สอดคล้องกับงานวิจัยของสมพร เทพสีดา ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบลตามความเห็นของครูโดยรวม อยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณารายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความรู้ความเข้าใจในวิธีการสอน รองลงมาคือ ด้านนิเทศและกำกับติดตาม และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านการสนับสนุนให้ครูใช้นวัตกรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของโคลแมน (Coleman) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความรู้และกระบวนการปรับปรุงสถานศึกษา ความสามารถในการสร้างองค์กรมีความสำคัญต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในความท้าทายของการปรับปรุงสถานศึกษา เป้าหมายของการปรับปรุง คือ การปรับปรุงการเรียนการสอนและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การใช้ประโยชน์จากข้อมูลและความรู้ที่ใช้อยู่ร่วมกันผ่านการจัดการความรู้และกลายเป็นเครื่องมือในการจัดการประสิทธิผลการทำงาน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาวิชาชีพที่เหมาะสมและทั่วถึงในการจัดการความรู้และกลยุทธ์จะตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่ลึกซึ้งมี

ความสามารถที่ดีที่สุดในการปรับปรุงข้อมูลสถานศึกษา การปฏิรูปกระบวนการ และผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้กลยุทธ์การจัดการความรู้ในการตัดสินใจ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น

2.3 การส่งเสริมบรรยากาศด้านวิชาการ (Y_3) พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเป็นอันดับ 3 อาจเป็นเพราะการส่งเสริมบรรยากาศด้านวิชาการเป็นบทบาทหนึ่งที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ที่จะจัดบรรยากาศให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนการสอนให้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสร้างความสนใจใฝ่รู้ ใฝ่เรียนตลอดจนการสร้างเสริมความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน ซึ่งจำแนกบทบาทในการส่งเสริมบรรยากาศด้านวิชาการ ไว้ 6 ด้าน คือ 1) ด้านการควบคุมเวลาในการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนประยุกต์ใช้ทักษะด้านต่าง ๆ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา และเวลาที่หลักสูตรกำหนด มีการควบคุม ดูแลเกี่ยวกับการจัดครูสอนแทน เมื่อครูผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้ มีการตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อกำกับ ติดตามการใช้เวลาในการสอนของครูผู้สอน ควบคุมเวลาในการจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนมีประสิทธิภาพลดลง เพื่อประโยชน์แก่นักเรียนอย่างสูงสุด 2) ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนให้ครูผู้สอนและนักเรียนส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร ได้แสดงออกตามความสามารถ ได้พัฒนาความรู้ให้เต็มตามศักยภาพของตน ให้ความสำคัญต่อสวัสดิภาพ สวัสดิการต่าง ๆ ของครูผู้สอนและนักเรียน จัดให้มีการสอนเสริมและการสอนซ่อมและสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีกับครูผู้สอนและนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูผู้สอนและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ 3) ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความสามารถแก่ครูผู้สอนให้ปฏิบัติงานจนเกิดทักษะในวิชาชีพ มีการสร้างขวัญกำลังใจทั้งทางตรงและทางอ้อม ยกย่องชมเชยครูผู้สอนในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น กล่าวชมเชยในวันที่ประชุมมอบเกียรติบัตร เสนอข่าววารสาร เผยแพร่ในเว็บไซต์ของสถานศึกษา จัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูผู้สอนโดยสร้างบรรยากาศเชิงบวกด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนด้านการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การเข้าร่วมอบรมสัมมนา แจ้งข่าววารสารหรือเผยแพร่บทความที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพให้ครูผู้สอนได้ทราบอยู่เสมอ มีการติดตามผลการพัฒนาวิชาชีพของครูผู้สอน เพื่อนำมาทบทวนปรับปรุงวิธีการให้เหมาะสมในการพัฒนาวิชาชีพครู จัดให้มีการขยายผลด้านการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอน จัด อบรมสัมมนา เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน 5) ด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน ด้านวิชาการเพื่อสร้างและพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียน มีการประกาศเกณฑ์ต่างๆ ทางด้านวิชาการให้นักเรียน ครูผู้สอน

ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ สนับสนุนให้ครูนำเกณฑ์มาตรฐานวิชาการมาพัฒนานักเรียน มาใช้ให้เป็นไปตามเกณฑ์ ร่วมกับครูผู้สอนในการกำหนดเกณฑ์มาตรฐานด้านวิชาการในการพัฒนา นักเรียนในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน 6) ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ผู้บริหาร สถานศึกษาส่งเสริมพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างบรรยากาศ แห่งการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียน ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุนการศึกษา ยกย่องชมเชยประกาศเกียรติคุณแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนดีหรือผลงานด้านวิชาการดีเด่นหรือมีพฤติกรรมดีเด่น โดยลงข่าวในวารสาร เว็บไซต์ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคคลภายในและบุคคลภายนอกสถานศึกษารับทราบอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างแรงจูงใจและสร้างขวัญกำลังใจให้แก่ นักเรียน มีการจัดนิทรรศการและประชาสัมพันธ์ แสดงผลงานของสถานศึกษาและของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ จัดโปรแกรมการเรียนที่ให้นักเรียนได้มี โอกาสเลือกตามความต้องการและความสนใจจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่น่าสนใจและมีการติดตาม ความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ฮอลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการการส่งเสริมบรรยากาศ ด้านวิชาการ ว่าบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษาจะเกี่ยวข้องกับบรรทัดฐานและเจตคติของ บุคลากรและนักเรียนในสถานศึกษา ผู้บริหารจะมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ของสถานศึกษา ทั้งด้านตัวครู นักเรียนและการเรียนการสอน รวมทั้งมาตรฐานทางวิชาการของ สถานศึกษา คือการควบคุมเวลาในการสอน การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด การจัดให้มี สิ่งจูงใจให้กับครู การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของอับเบน และฮิวส์ (Ubben and Hughes) ได้กำหนดองค์ประกอบของภาวะผู้นำทางวิชาการ ดังนี้ การทำงานตามเวลาที่กำหนดการ จัดบรรยากาศที่ดีในสถานศึกษา การมุ่งเน้นวิชาการ มีความคาดหวังต่อคณะครูและผลการปฏิบัติงาน ของครู การทำงานด้านหลักสูตร การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ การประเมินและการตรวจสอบ ความก้าวหน้านักเรียน สอดคล้องกับแนวคิดของเซอร์จิอวานี (Sergiovani) กล่าวถึงสถานศึกษาที่มี คุณภาพไว้ว่าสถานศึกษาสร้างบรรยากาศที่ดีแก่นักเรียน กำหนดการจัดการอย่างชัดเจน นักเรียน ได้รับการส่งเสริม สนับสนุนด้วยการให้คำชมและมอบรางวัล มีบรรยากาศที่เน้นการทำงาน และมีความเชื่อมั่นคาดหวังในความสำเร็จในการเรียนของนักเรียน พยายามสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริม การเรียนรู้ มีบรรยากาศที่เปิดเพื่อรับข้อเสนอ และวิทยาการใหม่ ๆ สถานศึกษาอบอุ่นด้วยมิตรภาพ นำ ทรัพยากรทางการศึกษาในชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน สร้างวินัยแก่นักเรียนด้วยการให้ กำลังใจและสร้างวินัยเชิงบวกให้กับนักเรียน ส่งเสริมปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากร พยายามสร้าง สภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการทำงาน บุคลากรได้รับเกียรติ ให้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีเสรีภาพใน การทำงานให้บรรลุผลสำเร็จ มีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ สร้างบรรยากาศที่น่ายกย่องให้เกียรติกัน ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของมานพ ศรีตะโกเพชร ได้ศึกษา ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร

สถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการในโรงเรียน รองลงมา คือ ด้านการจัดการด้านการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้าน การกำหนดภารกิจของโรงเรียนสอดคล้องกับงานวิจัยของจริยาภรณ์ พรหมมิ ได้ศึกษา ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา และประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้านผลปรากฏดังนี้ ด้านการควบคุมการใช้เวลาในการจัดการเรียนการสอน ด้านการดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด ด้านการจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู ด้านการส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ ด้านการจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของธัญญาภัทร์ เลาธิ่ง ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำทางวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงที่สุดไปหาน้อยที่สุด คือ ด้านการจัดบรรยากาศในโรงเรียน ($X = 3.81$, $S.D. = 0.65$) ด้านการจัดการเรียนการสอน ($X = 3.68$, $S.D. = 0.56$) และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ($X = 3.58$, $S.D. = 0.52$) สอดคล้องกับงานวิจัยของดับเบิลยู แวน เดอ กริฟท์ (W. van de Griff) ได้ศึกษาภาวะผู้นำทางการศึกษาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า ความเป็นผู้นำด้านการศึกษาของครูใหญ่ชาวดัตช์ 275 คน ในระดับประถมศึกษาได้รับการตรวจสอบโดยอาศัยการประเมินของครู ภาวะผู้นำทางการศึกษาคือความสามารถหรือความสามารถของครูใหญ่ในการกระตุ้น สนับสนุนและดูแลครูเพื่อให้ครูเหล่านั้นสามารถปฏิบัติงานได้ดีและมีประสิทธิผลมากที่สุด การทดสอบมาตรฐานได้รับการจัดการให้กับนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 10 ถึง 12 ปีการทดสอบนี้ซึ่งประกอบด้วย การทดสอบย่อยเกี่ยวกับภาษาเลขคณิตและการจัดการข้อมูลถูกใช้เป็นหลักในการวัดผลของความเป็นผู้นำทางการศึกษา การทดสอบไม่มีความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างภาวะผู้นำทางการศึกษาของครูใหญ่และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยของนักเรียน

3. ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยที่ตัวแปรทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะความสนใจใฝ่รู้มีจินตนาการ ทักษะ

ด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณการแก้ปัญหา ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ส่งผลต่อภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.866 สามารถทำนายภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวม ได้ร้อยละ 75.10 สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยสำหรับการทำนาย ได้ดังนี้ $(Y_{tot}) = 0.365 + 0.254 (X_7) + 0.209 (X_1) + 0.190 (X_5) + 0.150 (X_2) + 0.128 (X_4)$ ดังนั้นทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรสนับสนุนทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณการแก้ปัญหา ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก เพราะทักษะเหล่านี้เป็นทักษะที่สำคัญของผู้บริหารในยุคปัจจุบันที่ต้องนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้สูงขึ้น แสดงให้เห็นว่าหากผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับสูง การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาก็จะสูงตามไปด้วย ในทางกลับกันหากผู้บริหารมีทักษะในศตวรรษที่ 21 อยู่ในระดับต่ำ การบริหารงานวิชาการก็จะต่ำไปด้วย ทั้งนี้งานบริหารวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษา ผู้บริหารยุคใหม่จะต้องตระหนักถึงการพัฒนาตนเองให้มีทักษะการบริหาร สนับสนุนงานวิชาการ จัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปัทมพร พงษ์เพชร ได้ศึกษา ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับมากที่สุด ($r_{xy} = .835$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะเทคโนโลยี นวัตกรรม ดิจิทัล และทักษะความเป็นผู้นำทางวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ร่วมกับการทำนายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้ร้อยละ 73.30 สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิวรรธณ จิตต์ปราณี ที่ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร พบว่า

3.1 ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม ส่งผลต่อภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาครโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มีทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรมซึ่งเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการบริหารงานในยุคปัจจุบันที่มีความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การสื่อสาร ผู้บริหารจึงต้องมีความคิดสร้างสรรค์การพัฒนานวัตกรรม การพัฒนาตนเอง เพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ มีการเรียนรู้วัฒนธรรมต่างๆ และสามารถนำความรู้ไปบริหารงานทั้ง 4 งาน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารทั่วไป และการบริหารงานบุคคล เพื่อให้การบริหารจัดการของสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิจารณ์พานิช กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษาไทยในศตวรรษที่ 21 ว่าต้องบริหารการสร้างคนเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่พัฒนาตนรอบด้าน เพื่อสร้าง 3L คือ student learning, teacher learning, system learning ระบบการศึกษาที่รับผิดชอบต่อผลงานในทุกกระดับ ทุกด้าน และระบบที่เปิดจะมีความสำคัญรอบด้าน คือ เชื่อมโยงกับสังคมเป็น change and learning management การบริหารเพื่อเรียกคุณค่าและศักดิ์ศรีของสถาบันวิชาชีพครูให้ต่อเนื่องและยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิวรรณ จิตต์ปราณี ได้ศึกษา ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือกัน ทักษะด้านเทคโนโลยี ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะความสนใจใคร่รู้และจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะด้านความคิดสร้างสรรค์ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะการประกอบการ 2) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีมัธยมศึกษา เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของบุญส่ง กรุงชาลี ได้ศึกษา ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกัน

อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะด้านการตัดสินใจ ผลสัมฤทธิ์ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ. 05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

3.2 ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา ส่งผลต่อภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาเป็นหน่วยงานระดับปฏิบัติการที่สำคัญในการจัดการศึกษาซึ่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาเป็นเครื่องสะท้อนคุณภาพการศึกษา อีกทั้งผู้บริหารสถานศึกษาต้องใช้ทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการในด้านต่าง ๆ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้สถานศึกษาจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่งและมีความสุข ดังนั้นสถานศึกษาจึงต้องกำหนดภารกิจของสถานศึกษา เพื่อเป็นการกำหนดกรอบขอบเขตของงานที่ต้องรับผิดชอบให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของฮอลลิงเจอร์ และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy) ที่กล่าวไว้ว่า การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา เป็นการกำหนดกรอบขอบเขตของงานที่ต้องรับผิดชอบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ และสร้างความเข้าใจภารกิจ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา และการสื่อสารเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเธียร์พัตน์ ชูปวา ได้ศึกษา แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการในภาพรวมผู้บริหารมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และพันธกิจของโรงเรียน ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ด้านการฝึกอบรม ด้านการพัฒนาและการประกันคุณภาพ ด้านการบริหาร ด้านเสริมสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และด้านการจัดการระบบเครือข่าย 2) แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการ สำหรับพฤติกรรมที่มีการปฏิบัติน้อยกว่าพฤติกรรมอื่น ๆ คือด้านเสริมสร้างบรรยากาศและวัฒนธรรมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องเริ่มจากการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจูงใจบุคลากร สำหรับพฤติกรรมด้านการจัดการระบบเครือข่าย ต้องเริ่มจากการศึกษาความรู้ในเรื่องการสร้างและการใช้เครือข่ายอย่างเป็นระบบ ส่วนแนวทางพัฒนาพฤติกรรมอื่นๆ นั้น มีวิธีการพัฒนาเป็นเรื่อง ๆ ไป โดยต้องอาศัยการปรับทัศนคติของผู้บริหารที่มีต่อการปฏิบัติงานทางด้านวิชาการเป็นหลัก สอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูริย์ บุญปิ่น ได้ศึกษา ภาวะผู้นำ

ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 ผลการวิจัย คือ 1) ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาองค์ประกอบ พบว่า ทุกองค์ประกอบอยู่ในระดับมากเช่นกัน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การกำหนดภารกิจของโรงเรียน การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียนและการจัดการด้านการเรียนการสอนตามลำดับ 2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ควรให้ครูกำหนดเป้าหมายร่วมกัน และให้แต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ กำหนดโครงการร่วมกันในการพัฒนางานวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรมีนิเทศติดตาม โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดปฏิทินการนิเทศ หรือมอบหมายให้หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ดำเนินการนิเทศแล้วรายงานผลต่อผู้บริหารสถานศึกษา และด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน ควรจัดกิจกรรมทักษะศึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนา ประสพการณ์และวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สอดคล้องกับงานวิจัยของแมคคาร์ธีย์ (McCarthy) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการกับความก้าวหน้าประจำปี ตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา ของสถานศึกษามัธยมศึกษาวันออกเฉียงใต้ รัฐเพนซิลเวเนีย โดยศึกษาจากพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการใน 3 มิติ คือ การกำหนดภารกิจของสถานศึกษาการจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการกับความก้าวหน้าประจำปีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อกันอย่างมีนัยสำคัญ

3.3 ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ ส่งผลต่อภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการจัดการเรียนการสอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนที่สถานศึกษาต้องจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้นำความรู้ความสามารถไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ ดังนั้น ผู้บริหารที่มีทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ ซึ่งทักษะเหล่านี้มีความสำคัญทั้งต่อผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้เรียนเป็นอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ หลักสูตรแกนกลางการศึกษา

ขั้นพื้นฐานเป็นหลักสูตรที่มีมาตรฐานการเรียนรู้ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณสมบัติตามเป้าหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับ วิจารณ์ พานิช กล่าวไว้ว่า ทักษะของคนในศตวรรษที่ 21 ทุกคนต้องเรียนรู้ตั้งแต่ชั้นอนุบาลไปจนถึงมหาวิทยาลัยและตลอดชีวิต คือ 3R X 7C ซึ่ง 3R ได้แก่ Reading อ่านออก (W)Riting เขียนได้ และ (A)Rithmetics คิดเลขเป็น และ 7C ได้แก่ 1) Critical Thinking & Problem Solving (ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา) 2) Creativity & Innovation (ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม) 3) Cross-Cultural Understanding (ทักษะด้านความเข้าใจต่างวัฒนธรรม ต่างกระบวนทัศน์) 4) Collaboration, Teamwork & Leadership (ทักษะด้านความร่วมมือ การทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ) 5) Communications, Information & Media Literacy (ทักษะด้านการสื่อสาร สารสนเทศและรู้เท่าทันสื่อ) 6) Computing & ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร) และ 7) Career & Learning Skills (ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้) สอดคล้องกับงานวิจัยของปีทมพร พงษ์เพชร ได้ศึกษา ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะเทคโนโลยี นวัตกรรม ดิจิทัล และทักษะความเป็นผู้นำทางวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ร่วมกับการทำนายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้ร้อยละ 73.30 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ $Z = .351X_4 + .397X_5 + .222X_1$ สอดคล้องกับงานวิจัยของปีทมา ประทุมสุวรรณ ได้ศึกษา ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ (X_4) ทักษะการแก้ปัญหา (X_3) ทักษะการใช้เทคโนโลยี (X_1) และทักษะการทำงานเป็นทีม (X_2) ตามลำดับ โดยร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน ได้ร้อยละ 66.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัย ผู้บริหารสถานศึกษาควรเป็นผู้ที่ก้าวทันเทคโนโลยี เป็นผู้นำในการกระตุ้นให้ครูทำงานร่วมกัน รับฟังข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ให้โอกาสครูเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน มีทักษะที่ดีในการสื่อสาร และมีวิธีการกระตุ้นจูงใจครูให้พัฒนางานไปสู่แนวทางที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยโคลแมน (Coleman) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการความรู้และกระบวนการปรับปรุงสถานศึกษา ความสามารถในการสร้างองค์ความรู้มีความสำคัญต่อผู้บริหารสถานศึกษาที่อยู่ในความท้าทายของการปรับปรุงสถานศึกษา เป้าหมายของการปรับปรุง คือ การปรับปรุงการเรียนการสอนและเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน การใช้ประโยชน์จากข้อมูลและความรู้ที่ใช้ร่วมกันผ่านการจัดการความรู้และ

กลายเป็นเครื่องมือในการจัดการประสิทธิภาพการทำงาน ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับการพัฒนาวิชาชีพที่เหมาะสมและทั่วถึงในการจัดการความรู้และกลยุทธ์จะตระหนักถึงการเปลี่ยนแปลงที่ลึกซึ้งซึ่งมีความสามารถที่ดีที่สุดในการปรับปรุงข้อมูลสถานศึกษา การปฏิรูปกระบวนการและผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้กลยุทธ์การจัดการความรู้ในการตัดสินใจ ทำให้ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนเพิ่มขึ้น

3.4 ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะความคิดสร้างสรรค์ และพัฒนานวัตกรรม ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ ส่งผลต่อภาวะผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ด้านการสร้างบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของสถานศึกษาไว้ว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในหมวดที่ 4 มาตรา 24(5) ความว่า “ส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียนและอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ครูผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอน และแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ จากกรอบแนวคิดดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความตระหนักถึงความสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเซอร์จิโอวานี (Sergiovani) ที่กล่าวไว้ว่า สถานศึกษาต้องสร้างบรรยากาศที่ดีแก่นักเรียน กำหนดการจัดการอย่างชัดเจน นักเรียนได้รับการส่งเสริม สนับสนุนด้วยการให้คำชมและมอบรางวัล มีบรรยากาศที่เน้นการทำงาน และมีความเชื่อมั่นคาดหวังในความสำเร็จในการเรียนของนักเรียน พยายามสร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ มีบรรยากาศที่เปิดเพื่อรับข้อเสนอ และวิทยาการใหม่ ๆ สถานศึกษาอบอุ่นด้วยมิตรภาพ นำทรัพยากรทางการศึกษาในชุมชนมาใช้ประโยชน์ในการเรียนการสอน สร้างวินัยนักเรียนด้วยการให้กำลังใจและสร้างวินัยเชิงบวกให้กับนักเรียน และสอดคล้องกับแนวคิดของฮอลลิงเจอร์และเมอร์ฟี (Hallinger and Murphy) ที่กล่าวไว้ว่า การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างบรรยากาศวิชาการ มียกย่องชมเชยนักเรียนที่มีผลงานด้านวิชาการดีเด่นหรือมีพฤติกรรมดีเด่น โดยประกาศเกียรติคุณ หรือลงข่าวในวารสาร เว็บไซต์ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคคลภายในและบุคคลภายนอกสถานศึกษารับทราบอย่างต่อเนื่อง มีการมอบทุนการศึกษา จัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนโดยการให้รางวัล และการให้การยอมรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการสูง และเมื่อนักเรียนมีการปรับปรุงผลการเรียนดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ เน้นพัฒนานักเรียนให้เป็นคนรอบรู้ และการจัดโปรแกรมการเรียนที่ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกตามความต้องการและ ความสนใจ มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่น่าสนใจ มีการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่าง

ต่อเนื่อง สอดคล้องกับแนวคิดของ Savage and Savage ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ นั้น มีความสำคัญและส่งผลโดยตรงต่อผู้เรียนทั้งในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีส่วนช่วยเหลือสนับสนุนผู้เรียน ทั้งในแง่ของการเสริมสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียน ในขณะที่เดียวกันการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ที่ไม่เหมาะสม ก็มีผลในการขัดขวางการทำกิจกรรมของผู้เรียนด้วยเช่นกัน ซึ่งสอดคล้องกับการให้ความสำคัญของแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2574 ที่มีวิสัยทัศน์ในการให้ความสำคัญกับการสร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เพื่อเป็นกลไกหลักของการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของทุนมนุษย์ และ รองรับการศึกษาการเรียนรู้ และความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 แผนการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2574 ได้กำหนดเป้าหมายที่ต้องการให้ประชากรในทุกช่วงวัยสามารถเข้าถึงโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา สามารถเรียนรู้จากระบบการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น หลากหลาย และตอบสนองความต้องการของผู้เรียน ภายใต้ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่เอื้อต่อการสร้างสังคมแห่งปัญญาและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ที่ผู้เรียนสามารถแสวงหา ความรู้และเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต การสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนมีสมาธิกับการเรียนรู้ มีการจัดห้องเรียนให้มีประโยชน์ใช้สอย ให้ความรู้สึกสบาย ดึงดูดให้เข้าห้อง และช่วยสร้างแรงบันดาลใจ การตกแต่งผนังห้องเรียน การจัดที่นั่งโต๊ะและเก้าอี้ที่สามารถปรับเปลี่ยนรูปแบบได้และจัดให้สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน อำนวยความสะดวกต่อการเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของแมคคาร์ธี (McCarthy) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการกับความก้าวหน้าประจำปี ตามการรับรู้ของครูในสถานศึกษามัธยมศึกษา ของสถานศึกษามัธยมทางตะวันออกเฉียงใต้ รัฐเพนซิลเวเนีย โดยศึกษาจากพฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการใน 3 มิติ คือ การกำหนดภารกิจของสถานศึกษาการจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ พบว่า พฤติกรรมภาวะผู้นำทางวิชาการกับความก้าวหน้าประจำปีมีความสัมพันธ์ทางบวกต่อกันอย่างมีนัยสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของปีทมพร พงษ์เพชร ได้ศึกษา ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับมากที่สุด ($r_{xy} = .835$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 4) ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ด้านทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะเทคโนโลยี นวัตกรรม ดิจิทัล และทักษะความเป็นผู้นำทางวิสัยทัศน์ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ร่วมกับการทำนายนโยบายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ได้ร้อยละ 73.30 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้ $Z = .351X_4 + .397X_5 + .222X_1$ สอดคล้องกับงานวิจัยของปีทมมา ประทุมสุวรรณ ได้ศึกษา ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน จำนวน 4 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ (X_4) ทักษะการแก้ปัญหา (X_3) ทักษะการใช้เทคโนโลยี (X_1) และทักษะการทำงานเป็นทีม (X_2) ตามลำดับ โดยร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลโรงเรียน ได้ร้อยละ 66.20 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากผลการวิจัย ผู้บริหารควรเป็นผู้ที่ก้าวทันเทคโนโลยี เป็นผู้นำในการกระตุ้นให้ครูทำงานร่วมกัน รับฟังข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ให้โอกาสครูเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน มีทักษะที่ดีในการสื่อสาร และมีวิธีการกระตุ้นจูงใจครูให้พัฒนางานไปสู่แนวทางที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดของนักการศึกษาดังกล่าวสรุปได้ว่า การออกแบบสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ในยุคศตวรรษที่ 21 นั้น ต้องมีการออกแบบสภาพแวดล้อมทางกายภาพอย่างเหมาะสม เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ เสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้และจัดกิจกรรม เรียนการสอนให้กับผู้เรียนในรูปแบบต่างๆ ให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ทั้งด้วยตนเอง มีบรรยากาศการเรียนรู้ที่มีการเชื่อมโยงความรู้และแลกเปลี่ยนความรู้กับชุมชน เสริมสร้าง โอกาสในการเข้าถึงอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยี เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง “ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร” ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด แต่เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน มีค่ามัธยฐานและค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเป็นอันดับสุดท้าย จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ด้านทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ และด้านทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ควรมีนโยบายและให้ความสำคัญเกี่ยวกับทักษะเทคโนโลยี ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ และทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ เพิ่มศักยภาพของผู้บริหารให้สูงขึ้น สามารถนำมาพัฒนาตนเองและบริหารสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาจำแนกเป็นรายด้าน มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับมากที่สุดทำย ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ควรมีนโยบาย ให้ความสำคัญ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพของครูและผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัด ส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนด้านการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การร่วมอบรมสัมมนา เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารสถานศึกษาควรแจ้งข่าวสารหรือเผยแพร่บทความที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนาวิชาชีพให้แก่ครูผู้สอนได้ทราบอยู่เสมอ มีการติดตามผลการพัฒนาวิชาชีพของครูผู้สอน เพื่อนำมาทบทวนปรับปรุงวิธีการให้เหมาะสมในการพัฒนาวิชาชีพครู ควรจัดให้มีการขยายผลด้านการส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพ จัด อบรม สัมมนา เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอน เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอนต่าง ๆ

3. จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่า ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม ทักษะการคิดเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ควรมีนโยบายและส่งเสริมทักษะในศตวรรษที่ 21 และทักษะต่าง ๆ ตลอดจนแนวทางในการบริหารและจัดการศึกษาเพื่อสนับสนุนการปฏิรูปการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการควรสนับสนุนให้ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองให้รู้เท่าทันยุคศตวรรษที่ 21 โดยการจัดอบรม สัมมนา หรือให้ความรู้ในช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและองค์กรต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นแนวทางและเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนะแนวทางในการวิจัย ดังต่อไปนี้

1. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
2. ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ให้ครอบคลุมการบริหารงานทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป
4. ควรมีการศึกษาวิจัยทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตพื้นที่อื่น

รายการอ้างอิง

- Barnard, Chester Irving. *The Functions of the Executive*. Vol. 11: Harvard university press, 1968.
- Barth, Roland S. *Improving Schools from Within: Teachers, Parents, and Principals Can Make the Difference*. ERIC, 1990.
- Bellack, Arno A, and Herbert M Kliebard. *Curriculum and Evaluation*. McCutchan Berkeley, Calif., 1977.
- Bellanca, James and Brandt, Ron. *21st Century Skills: Rethinking How Students Learn* Indiana: Solution Tree Press, 2010.
- Berry, Barnett. *Teaching 2030: What We Must Do for Our Students and Our Public Schools: Now and in the Future*. Teachers College Press, 2011.
- Best, John W. , and James V. Kahn. *Research in Education* 10 ed. Boston A & B: Pearson, 2006.
- Coleman, Lennette Alyce. *The Role of School Administrator as Knowledge Manager: A Process for School Improvement*. ProQuest, 2008.
- Davis, Gary A, and Margaret A Thomas. *Effective Schools and Effective Teachers*. Allyn & Bacon, 1989.
- De Bevoise, Wynn. "Synthesis of Research on the Principal as Instructional Leader." *Educational leadership* 41, no. 5 (1989): 14-20.
- Drucker, Peter Ferdinand. *Management Challenges for the 21st Century*. Routledge, 2007.
- Duke, Daniel Linden. *School Leadership and Instructional Improvement*. Random House, 1987.
- Egnor, Gregory P. *A Case Study of 21st Century Skills in High Achieving Elementary Schools in Pennsylvania*. Indiana University of Pennsylvania, 2013.
- Greenfield, Devid. *Effective School and Effective Teachers* (Boston: Allyn and Bacon, 1989.
- Grift, W. van de. "Educational Leadership and Academic Achievement in Elementary Education." *School Effectiveness and School Improvement* 1, no. 1 (1990/01/01

1990): 26-40.

- Hallinger, Philip, and Joseph Murphy. "Assessing the Instructional Management Behavior of Principals." *The Elementary School Journal* 86, no. 2 (1985): 217-47.
- Heck, Ronald H, Terry J Larsen, and George A Marcoulides. "Instructional Leadership and School Achievement: Validation of a Causal Model." *Educational Administration Quarterly* 26, no. 2 (1990): 94-125.
- Hoyle, John R, Fenwick English, and Betty Steffy. *Skills for Successful 21st Century School Leaders*. R&L Education, 1998.
- John W. Best. *Research in Education* Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice Hall, 1970.
- Jones, Amanda Criswell. "Leading the Charge in Changing Times: 21 St Century Learning and Leading." University of South Alabama, 2016.
- Katz, Robert L. *Skills of an Effective Administrator*. Harvard Business Review Press, 2009.
- Kimball Wiles. *Supervision for Better School*. 5 ed. New Jersey: Prentice Hall, 1983.
- Knezevich, Stephen J. "Administration of Public Education: A Sourcebook for the Leadership and Management of Educational Institutions." (1984).
- Krejcie, Robert V, and Daryle W Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities." *Educational and psychological measurement* 30, no. 3 (1970): 607-10.
- Lee, Cronbach. *Essentials of Psychological Testing*. 3 ed. New York: Harper and Row Publisher, 1974.
- Lee Cronbach. *Essentials of Psychological Testing*. 3 ed. New York: Harper and Row Publisher, 1974.
- Likert, Rensis. *New Patterns of Management*. 3 ed. New York: Garland Pub, 1987
- . "New Patterns of Management." (1961).
- Maslow, Abraham H. *Motivation and Personality*. 3 ed. New York: Harper & Row, 1997.
- McCarthy, Melanie-Jo. *Teachers' Perceptions of High School Principals' Leadership Behaviors Using the Principal Instructional Management Rating Scale (Pimrs) and the Relationship to the Ayp (Adequate Yearly Progress) Status in High Poverty Suburban School Districts Located in Southeastern Pennsylvania*. Saint Joseph's University, 2009.
- McClelland, David C. "Testing for Competencies Rather Than Intelligence American

- Psychologist." *Internet*][Consultado el 03 de diciembre del 2018. Disponible en: <https://rieoei.org/historico/deloslectores/Maura.PDF>] (1973).
- McEwan, Elaine K. *Seven Steps to Effective Instructional Leadership*. Corwin Press, 2002.
- Moore, Kenneth D. *Classroom Teaching Skills*. McGraw-Hill, 1992.
- Murphy, Phillip Hallinger and Joseph. "Assessment the Instructional Management Behavior of Principals." *The elementary school journal* (1985): 221-24.
- Newman, William H. *Administrative Action: The Techniques of Organization and Management*. New Jersey Prentice-Hill, Inc, 1963.
- Rensis Likert. *New Pattern of Management* New York: McGraw-Hill, 1961.
- Robert Krejcie, and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size for Research Activities". *Journal for Education and Psychological Measurement* November, no. 3 (1970): 608.
- Ronald F. Cambell and others. *Introduction to Educational Administration*. 5 ed. Boston Allyn and Bacon, 1997.
- Sergiovanni, Thomas J., and Reginald Leon Green. *The Principalship: A Reflective Practice Perspective*. 7 ed. Boston: Pearson, 2015.
- Sergiovanni, Thomas J., and Robert J. Starratt. *Supervision Human Perspectives*. 4 ed. New York: McGraw-Hill Book Company, 2001.
- Stewart, Vivien. *A World-Class Education: Learning from International Models of Excellence and Innovation*. ASCD, 2012.
- Turner, Crystal. "A Study of California Public School District Superintendents and Their Implementation of 21 St Century Skills." University of Southern California, 2013.
- Ubben, Gerald C, Larry W Hughes, and Cynthia J Norris. *The Principal: Creative Leadership for Effective Schools*. ERIC, 2001.
- van Laar, Ester, Alexander JAM van Deursen, Jan AGM van Dijk, and Jos de Haan. "Determinants of 21st-Century Digital Skills: A Large-Scale Survey among Working Professionals." *Computers in human behavior* 100 (2019): 93-104.
- เจียรพัฒน์ ชูปวา. "การศึกษาองค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร " วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2559.

- แพรวดาว สอนองผัน. "ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาอุดรธานี เขต 3 " วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2557.
- ไพฑูริย์ บุญปิ่น. "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2." ปริญญานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2559.
- กระทรวงศึกษาธิการ. "พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545." 6-7. กรุงเทพฯ: ครูสภา, 2546.
- . "หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ฉบับสมบูรณ์ (4 สี), ." https://www.kroobannok.com/news_file/p59087671156.pdf.
- จริยาภรณ์ พรหมมิ. "ปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 3 " วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย บูรพา, 2559.
- จาตุรนต์ ฉายแสง. 8 นโยบายการศึกษา กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ, 2556.
- จุฑาทิพย์ อินนามเพ็ง. "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารและครูผู้สอนที่ส่งผลต่อความเป็นองค์การ แห่งการเรียนรู้ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2." วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2552.
- ชัยยนต์ เพาพาน. "ผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ในศตวรรษที่ 21. การประชุมวิชาการระดับครุศาสตร์ ครั้งที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน : ทิศทางใหม่ในศตวรรษที่ 21." http://conference.edu.ksu.ac.th/file/20160809_2488101126.pdf.
- ธัญญาภัทร์ เลารณัง. "ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการส่งเสริมการวิจัยในชั้นเรียนของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 2 " วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราช ภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ 2558.
- ธานินทร์ ศิลป์จารุ. การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย *Spss* และ *Amos*. Edited by 18. นนทบุรี: บริษัท เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด, 2563.
- บุญพา พรหมณะ. "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 1 " วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช, 2559.
- บุญสูง กรุงชาติ. "ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงาน

- เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขา
การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2561.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ, 2553.
- ปัทมพร พงษ์เพชร. "ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 " วิทยานิพนธ์
ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์,
2561.
- . "ทักษะผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 " วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, มหาวิทยาลัย
ราชภัฏราชนครินทร์, 2561.
- พิณสุดา สิริธรรงค์. ภาพการศึกษาไทยในอนาคต 10-20 ปี. 2 ed. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดีการพิมพ์, 2553.
- พิมพ์พร จารุจิตร. "ภาวะผู้นำกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21." (อุตรธานี: คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี, 2559).
- มณฑาทิพย์ นามนุ. "ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร
สถานศึกษา, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2561.
- มัทนา วัฒนอมศักดิ์. "ทักษะสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21." บริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศิลปากร 3, no. 2 (มกราคม - มิถุนายน 2556): 200-07.
- มานพ ศรีโกตะเพชร. "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนขนาดเล็ก สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 1." ปริญญาโทครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2559.
- ข้อบังคับคุรุสภา ว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556, (4 ตุลาคม 2556).ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 130,
ตอนพิเศษ 130ง.pages
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พุทธศักราช 2542. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์,
2546.
- วิจารณ์ พานิช. วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรี-สกลุฑ์วงศ์,
2555.
- วิรวรรณ จิตต์ปราณี. "ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มัธยมศึกษา เขต 2." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, , 2559.

ศศิตา เพลินจิต. "ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1." สารนิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี, 2558.

ศิริวรรณ ฉัตรณีนรุต. "ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทายในอนาคต 21st Century Skills: The Challenges Ahead." มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 2556.

———. "ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ความท้าทายในอนาคต 21st Century Skills: The Challenges Ahead." เอกสารการอบรมเชิงปฏิบัติการ, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, 2556.

สถาบันพัฒนาความก้าวหน้า. ยุทธศาสตร์การพัฒนายุทธศาสตร์วิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาตามหลักเกณฑ์ใหม่. กรุงเทพฯ: เอส.พี.เอ็น. การพิมพ์, 2553.

สมถวิล ศิลปคนธรรพ์. "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร."

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556.

สมพร เทพสีดา. "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนดีประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3." วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 2560.

สันติ บุญภิรมย์. การบริหารงานวิชาการ. 2 ed. กรุงเทพฯ: บั๊คพอยท์, 2553.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. "แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร", 8. สมุทรสาคร: กลุ่มนโยบายและแผน, 2560.

———. แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561. สมุทรสาคร: กลุ่มนโยบายและแผน, 2561.

———. "ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2559", 41. สมุทรสาคร: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, 2560.

———. "ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559", 41. สมุทรสาคร: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา, 2560.

———. "รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับชาติ (National Test : Nt) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2559." 15. สมุทรสาคร: กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา

2560.

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา. "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560." 80. กรุงเทพฯ:

- สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2560.
- . "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 หมวด 5 หน้าที่รัฐ มาตรา 54." 14. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา, 2560.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. "บทวิเคราะห์การศึกษาไทยในโลกศตวรรษที่ 21." วารสารวิจัย การศึกษา 2, no. 4 (กรกฎาคม - กันยายน 2557): 1.
- . สมรรถนะการศึกษาไทยในเวทีสากล ปี 2559 (*Imd 2016*). กรุงเทพฯ: 21 เซ็นจูรี, 2560.
- สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ. ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. "พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545.", 3-4. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค, 2545.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. "แนวทางพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา พ.ศ. 2553." 5. กรุงเทพฯ: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553.
- . คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2553.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. "แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 - 2564 ", 15. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการ พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2559.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. "แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)." 10. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- . "แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564)." 10. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ, 2559.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย สพฐ. "แนวทางจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (21st Century Skills)." https://webs.rmutl.ac.th/assets/upload/files/2016/09/20160908101755_51855.pdf
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551. Edited by 2. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ที่โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด, 2552.
- สุณา อีสสาหาก. "ทักษะการบริหาร." <https://www.gotoknow.org/posts/126541>.
- อังคณา ฉางข้าวคำ. "ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อบทบาทหน้าที่ของศูนย์การศึกษา

พิเศษ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ." วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2557.

อัจฉรา นิยามภา. ภาวะผู้นำทางวิชาการ ศักยภาพผู้บริหารยุคใหม่. กรุงเทพฯ: วิสด้า อินเตอร์พรีน, 2561.

อุษา แซ่เตียว. "ทักษะของผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม " วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2559.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก หนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

สำเนา

ที่ ศธ 6812.2/596

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

8 กรกฎาคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ดร.สมชัย ขวลิขิตธาดา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบตรวจสอบความตรงของแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวนริศสรา บุญสอาด รหัสนักศึกษา 59252315 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร” ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัยที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษาขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 02 420 1691

นักศึกษา โทร. 09 5775 7979

ภาคผนวก ข ผลการวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย (IOC)

ตอนที่ 1 ทักษะในศตวรรษที่ 21

แสดงผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างประเด็นและข้อความของแบบประเมิน ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
1. ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี หมายถึง ทักษะและความสามารถที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษายุคใหม่ โดยเฉพาะในศตวรรษที่ 21 ที่ต้องเรียนรู้ และสามารถนำไปใช้ และแนะนำผู้อื่นในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนส่งเสริมให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงานและจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร ใช้ ICT ในการติดต่อประสานงานได้อย่างรวดเร็วและอย่างกว้างขวาง	1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถและทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ในการพัฒนา การบริหารจัดการและการให้บริการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	2	ผู้บริหารสถานศึกษาแนะนำส่งเสริมให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา แสวงหาความรู้ และทักษะเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาทักษะในการปฏิบัติงานอยู่เสมอ	+1	-1	-1	+1	+1	3	0.6	✗
	3	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงานและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	✓
	4	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้ ICT ผ่านสังคมออนไลน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
2. ทักษะความสนใจใคร่รู้มีจินตนาการ หมายถึง โลกแห่งศตวรรษที่ 21 ที่มีแหล่งความรู้มากมายมหาศาล ผู้บริหารสถานศึกษาในอนาคตจะต้องใฝ่รู้สนใจใคร่รู้ในสิ่งใหม่ๆ ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมจินตนาการพัฒนานักเรียนให้สามารถสร้างผลงานได้ด้วยตนเองอยู่ตลอดเวลา รู้ทันการเปลี่ยนแปลงและมีจินตนาการต่อไปข้างหน้า จากความรู้ที่ได้รับมา ความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (self-study) จึงเป็นทักษะที่จำเป็นสำหรับการอยู่ในศตวรรษที่ 21	5	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนให้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	✓
	6	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมจินตนาการของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพและสามารถนำผลงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตรประจำวัน	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	✓
	7	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนในการพัฒนานักเรียนให้สามารถสร้างผลงานจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	✓
	8	ผู้บริหารสถานศึกษา รู้ทันการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและมีจินตนาการที่ล้ำหน้า	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	✓
3. ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณ การแก้ปัญหา	9	ผู้บริหารสถานศึกษา สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ สิ่งที่ศึกษามา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
หมายถึง เมื่อผู้บริหารสถานศึกษาสนใจใคร่รู้และมีทักษะในการหาความรู้ผ่านทางเทคโนโลยีสารสนเทศแล้ว ทักษะที่จำเป็นและสำคัญอีกทักษะหนึ่งก็คือการวิเคราะห์การสังเคราะห์ สิ่งที่ได้ศึกษามาวาดิ ไม่ดี สิ่งใดเป็นจริงเป็นเท็จ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณและทักษะการแก้ปัญหา		ได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและทักษะในการแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผลและอย่างชาญฉลาด								
ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณและทักษะการแก้ปัญหา เน้นทักษะสำคัญเพื่อการเรียนรู้ 3R 7C โดยเน้นการอ่านออก การเขียนได้ การคิดเลขได้ รวมทั้งทักษะอื่น ๆ อย่างรอบด้าน	10	ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนงาน/ โครงการ ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณและทักษะการแก้ปัญหา	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	✓
ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณและทักษะการแก้ปัญหา เน้นทักษะสำคัญเพื่อการเรียนรู้ 3R 7C โดยเน้นการอ่านออก การเขียนได้ การคิดเลขได้ รวมทั้งทักษะอื่น ๆ อย่างรอบด้าน	11	ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนงาน/ โครงการ ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะสำคัญเพื่อการเรียนรู้ 3R 7C โดยเน้นการอ่านออก การเขียนได้ การคิดเลขได้ รวมทั้งทักษะอื่น ๆ อย่างรอบด้าน	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	✓
ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณและมีทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันแก่ผู้เรียน	12	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจาร์ณญาณและมีทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันแก่ผู้เรียน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
4. ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม หมายถึง ทักษะในการคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน เป็นสิ่งที่จำเป็นมากในศตวรรษที่ 21 เพราะมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา มีการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ เกิดขึ้น ซึ่งนวัตกรรมนั้นถือเป็นผลผลิตทางความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ส่งเสริมสนับสนุนในการสร้างและผลิตสื่อนวัตกรรมใหม่ๆ และเป็นแบบอย่างที่ดีในการนำแนวคิดใหม่ ๆ มาประยุกต์ใช้	13	ผู้บริหารสถานศึกษา กระตุ้นให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษา แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ใน การปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	0	+1	4	0.8	✓
	14	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างในการนำแนวคิด ใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการบริหาร การศึกษา	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	✓
	15	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการใช้และคิดค้นนวัตกรรม เทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	✓
	16	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้ผลิตสื่อหรือสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อใช้ในการจัดการเรียน การสอน	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	✓
5. ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ หมายถึง ศตวรรษที่ 21 เป็นศตวรรษที่มีนวัตกรรมและผลผลิตใหม่ๆ เกิดขึ้นมากมาย ยุคของศตวรรษที่ 21	17	ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนงานในการพัฒนาทักษะทางด้านสารสนเทศการสื่อสาร และด้านเทคโนโลยีแก่นักเรียน ในการแสวงหาความรู้ได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
จึงเป็นยุคของ เครือข่ายที่คนจะ ติดต่อสื่อสารกันผ่าน เทคโนโลยีและการ สื่อสารในรูปแบบใหม่ ๆ ทั้งทักษะการสื่อสาร ภาษาต่างประเทศ และการเข้าร่วม กิจกรรมของชุมชน และสังคม มีภาคี เครือข่ายความร่วมมือ ในการจัดการเรียนรู้	18	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมการจัดกิจกรรม พัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนา ทักษะการใช้ภาษาเพื่อ การสื่อสาร อย่างน้อย 2 ภาษา	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	✓
	19	ผู้บริหารสถานศึกษามี ทักษะการใช้ ภาษาอังกฤษเพื่อการ สื่อสารในชีวิตประจำวัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	20	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ ความสำคัญในการเข้า ร่วมกิจกรรมของชุมชน และสังคม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	21	ผู้บริหารสถานศึกษามี ศักยภาพในการประสาน ภาคีเครือข่ายเพื่อความ ร่วมมือจัดการเรียนรู้สู่ มาตรฐานสากล	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
6. ทักษะการคิดใน เชิงธุรกิจและทักษะ ประกอบการ หมายถึง ทักษะในเชิง ของการดำเนินธุรกิจ และการค้า ซึ่ง ลักษณะของโลก ศตวรรษที่ 21 อย่าง ชัดเจน การพัฒนา ทักษะนี้จะทำให้ ผู้บริหารสถานศึกษามี เตรียมความพร้อมใน การทำงานทางด้าน	22	ผู้บริหารสถานศึกษาจัด ให้มีหลักสูตรที่ส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนได้ เรียนรู้เกี่ยวกับการ ประกอบอาชีพเชิงธุรกิจ	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	✓
	23	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้นักเรียนมี แนวคิดในเชิงธุรกิจ ควบคู่คุณธรรมและ สามารถนำไปประกอบ อาชีพได้	+1	-1	+1	+1	-1	1	0.2	✗
	24	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมครูผู้สอนในการ	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ชื่อ	ข้อความถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
เศรษฐกิจและการค้าเป็นสิ่งสำคัญ		พัฒนานักเรียนให้มีความคิดในเชิงธุรกิจและมีทักษะในการประกอบอาชีพ								
	25	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการจัดประสบการณ์ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงด้านการประกอบอาชีพตามความสนใจและความถนัดของนักเรียน	+1	-1	+1	+1	+1	3	0.6	✓
7. ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจต่อโลก หมายถึง เป็นทักษะที่สะท้อนเครือข่ายของโลกยุคใหม่ที่มากับแนวคิดโลกาภิวัตน์และเครื่องจักรที่คนในสังคมโลกจะต้องรู้จักคนอื่นๆ โดยเฉพาะในโลกอื่นที่ไม่ใช่โลกของตนเอง การรู้จักโลกและวัฒนธรรมอื่นที่มีทั้งเป้าหมายเพื่อการอยู่ร่วมกันและเป้าหมายในเชิงเศรษฐกิจด้วยพร้อมกันไป	26	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับและเห็นคุณค่าของความแตกต่างด้านวัฒนธรรมการทำงานของบุคลากรในองค์กร แต่คงไว้ซึ่งความสามัคคีเป็นหนึ่งเดียวกัน	0	+1	0	+1	+1	3	0.6	✓
	27	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลรู้เท่าทันกระแสโลกาภิวัตน์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	28	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านวัฒนธรรมองค์กรกับหน่วยงานอื่น	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	29	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเป้าหมายการอยู่ร่วมกันในเชิงเศรษฐกิจ	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	✓

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการ

แสดงผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างประเด็นและข้อคำถามของแบบประเมิน ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร มาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
1. การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน คือ การกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษาเป็นบทบาทหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากเป็นการกำหนดสิ่งที่สถานศึกษาต้องดำเนินการหรือปฏิบัติเพื่อให้ถึงเป้าหมายที่ต้องการ โดยเป้าหมายต้องความชัดเจนและเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีระบบ และช่วยให้บุคลากรภายในสถานศึกษา สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ	30	ผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษามุ่งเน้นความสนใจและทุ่มเททรัพยากรในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา	+1	+1	0	0	-1	1	0.2	✗
	31	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับครูผู้สอนใช้ข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากำหนดเป้าหมายการพัฒนาด้านวิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	32	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับทุกฝ่ายกำหนดเป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	33	ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศในอดีตและปัจจุบันเข้านามาใช้ในการกำหนดเป้าหมายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
2. การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน คือ การชี้แจงทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน รู้จักใช้เครื่องมือในการสื่อสาร และเป็นทางการ และไม่เป็นทางการ เพื่อให้บุคลากรในองค์กรมีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกัน เพื่อช่วยให้การสื่อสารนำไปสู่การปฏิบัติงานที่สอดคล้องตามจุดประสงค์ และเกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลสูงสุดกับองค์กร	34	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนร่วมกัน ดำเนินงานบริหารจัดการสถานศึกษา อย่างมีระบบ เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	✓
	35	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการประชุมชี้แจง และทำความเข้าใจ วัตถุประสงค์ของ หน่วยงาน เป้าหมาย ด้านวิชาการของ สถานศึกษา ให้ ครูผู้สอน ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้ที่มี ส่วนเกี่ยวข้องได้ ทราบโดยทั่วกัน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	36	สถานศึกษามีการประชุม คณะกรรมการ สถานศึกษา จัดทำ โปสเตอร์ ป้าย ประกาศ หรือแผ่น พับประชาสัมพันธ์ แสดงให้เห็นถึง ความสำคัญของงาน ด้านวิชาการ	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
	37	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาสถานศึกษาทุกด้าน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	38	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามผลอย่างไม่เป็นทางการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบแนวปฏิบัติและเป้าหมายด้านวิชาการ	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	✓
	39	ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารถึงผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจตรงตามเป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	✓
3. การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาต้องให้การสนับสนุนครูด้านการสอนให้ตรงตามจุดประสงค์ ควบคุม การสอนในห้องเรียนโดยเยี่ยมอย่างไม่เป็นทางการการให้ผลย้อนกลับกับครู ทั้งทางด้าน	40	ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศชั้นเรียนสังเกตการสอนของครูผู้สอนอยู่ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การเยี่ยมชั้นเรียน โดยใช้เวลาน้อยๆ และไม่มี การกำหนดล่วงหน้า โดยไม่มีการบันทึก	+1	+1	0	+1	0	3	0.6	✓
	41	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่าง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
<p>รูปธรรมและให้ครูเป็นผู้นำวิธีการสอนที่เฉพาะเจาะจงไปปฏิบัติ จะเห็นได้ว่าการนิเทศและการประเมินผลด้านการสอนนั้นผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเพื่อนำผลกลับมาพัฒนาหลักสูตรปรับปรุงการเรียน การสอนเพื่อให้ครูสามารถพัฒนาตนเองได้และประเมินผลการเรียนการสอนรวมทั้งการสร้างขวัญและกำลังใจให้ครูเกิดแรงจูงใจ มีความรับผิดชอบ การเรียนการสอนซึ่งจะมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในที่สุด</p>		ครูผู้สอนเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นที่ไปตามเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษา								
	42	ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศชั้นเรียนเพื่อกำกับดูแลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลด้านการสอนของครูผู้สอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษาและมาตรฐานตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	43	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ข้อมูลย้อนกลับโดยการชี้แจงถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาในการสอนของครูหลังสังเกตการสอน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	✓
<p>4. การประสานงานด้านหลักสูตร หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญมากในการบริหารการใช้หลักสูตร ดังนั้นผู้บริหารจะต้อง</p>	44	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในหลักสูตรอย่างลึกซึ้งซึ่งสามารถควบคุมดูแลให้คำแนะนำเป็นที่	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
ศึกษาโครงสร้างของหลักสูตรอย่างลึกซึ้ง สามารถให้คำแนะนำหรือเป็นที่ปรึกษาแก่ครูด้านการสอนในสถานศึกษาเพื่อสร้างความเข้าใจกับครูในสถานศึกษาด้านการนำหลักสูตรไปปฏิบัติให้เกิดผล ตลอดจนให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวกแก่ครูในการจัดทำหลักสูตร โดยสามารถทำการสอนให้ได้ผลตามความมุ่งหมายและเนื้อหาสาระในหลักสูตรให้มากที่สุด นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องจัดให้มีการประสานงานและการกำกับดูแลให้ครูสอนและประเมินผลได้ตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร		ปรึกษาแก่ครูผู้สอนได้								
	45	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	46	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนในการนำหลักสูตรไปใช้และการจัดทำหลักสูตร เพื่อพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้มีประสิทธิภาพ	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	✓
	47	ผู้บริหารสถานศึกษา นำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมาประกอบการตัดสินใจในการพัฒนาหลักสูตร	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	48	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมกับครูผู้สอนในการพัฒนาและประเมินหลักสูตรให้สอดคล้องกับเป้าหมายของสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
5. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญในการตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน โดยใช้วิธีการประเมินที่หลากหลายมีเกณฑ์การวัดที่ได้มาตรฐาน แสดงถึงข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ จะช่วยให้ผู้บริหารได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับตัวนักเรียน เพื่อช่วยในการช่วยเหลือและพัฒนา นักเรียนต่อไป	49	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลจากครูผู้สอน เพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความก้าวหน้าด้านการเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	50	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนนำผลการประเมินผู้เรียนรายบุคคล โดยวิธีการที่หลากหลายมีเกณฑ์การวัดที่ได้มาตรฐาน เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนพัฒนาผู้เรียนรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	51	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลคะแนนการทดสอบมาใช้ในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน, การประเมินหลักสูตร, การประเมินด้านการสอน, และการประเมินผลความก้าวหน้าของเป้าหมายของโรงเรียน	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
	52	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ผู้ที่ปกครองมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
6. การควบคุมเวลาในการสอน หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการควบคุมเวลาที่ใช้ในการสอนมิให้เสียไปโดยเหตุอันไม่จำเป็น เพราะเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยสนับสนุนให้นักเรียนพัฒนาศักยภาพของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง โดยจัดให้มีนิเทศการเรียนการสอน การตรวจเยี่ยมชั้นเรียน และการควบคุมกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำการเรียนการสอนในห้องเรียนมีประสิทธิภาพลดลง	53	ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อกำกับ ติดตาม การใช้เวลาในการสอนของครูผู้สอนเพื่อประโยชน์แก่นักเรียนอย่างสูงสุด	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	✓
	54	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนประยุกต์ใช้ทักษะด้านต่าง ๆ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและเวลาที่หลักสูตรกำหนด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	55	ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุม ดูแลเกี่ยวกับการจัดครูสอนแทน เมื่อครูผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	56	ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุมเวลาในการจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้การจัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
		ในห้องเรียนมีประสิทธิ ภาพลดลง								
7. การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด หมายถึง การดูแลเอาใจใส่สร้างปฏิสัมพันธ์อันดีกับครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิดซึ่งปฏิสัมพันธ์อย่างไม่เป็นทางการแบบนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจะได้รับข้อมูลมากมายในด้านความต้องการของนักเรียนและครูให้การสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ จัดให้มีการสอนเสริมและการสอนซ่อมหรือจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถ อีกทั้งส่งเสริมให้มีการแสดงออกให้เต็มตามศักยภาพ ให้มีความสำคัญต่อสวัสดิภาพสวัสดิการ ต่าง ๆ ของครูผู้สอนและนักเรียน	57	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีกับครูผู้สอน และนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูผู้สอนและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหา ต่าง ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	58	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตรอย่างใกล้ชิด	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	59	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการสอนเสริมและการสอนซ่อมหรือจัดกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูผู้สอนและนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	60	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อสวัสดิภาพสวัสดิการต่าง ๆ ของครูผู้สอนและนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
	61	ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนให้ ครูผู้สอนและ นักเรียนได้แสดงออก ตามความสามารถ และศักยภาพของตน	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	✓
8. การจัดให้มีสิ่งจูงใจ ให้กับครู หมายถึง การ สร้างแรงจูงใจในการทำงาน ของครู ให้มีประสิทธิภาพ นั้น ผู้บริหารในฐานะเป็นผู้ จูงใจจะต้องมีความสามารถ ในการสร้างแรงจูงใจและ เลือกสิ่งจูงใจให้เหมาะสม กับความต้องการ เช่น การ ให้การยอมรับ การชมเชย การให้เกียรติ และการให้ รางวัล การกระทำดังกล่าว เป็นบทบาทสำคัญส่วนหนึ่ง ของผู้บริหารในการที่จะทำ ให้เกิดการพัฒนาระบบการ ทำงานให้ดีขึ้น ตลอดจน ก่อให้เกิดการสร้าง บรรยากาศเชิงบวกในการ เรียนการสอนในที่สุด	62	ผู้บริหารสถานศึกษา จัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับ ครูผู้สอนโดยสร้าง บรรยากาศเชิงบวก ด้านการจัดการเรียน การสอน	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	✓
	63	ผู้บริหารสถานศึกษา ยกย่องชมเชยครู ผู้สอนในการปฏิบัติ งานด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น กล่าวชมเชย ในวันที่ประชุมมอบ เกียรติบัตร เสนอ ข้าราชการ เผยแพร่ ในเว็บไซต์ของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	64	ผู้บริหารสถาน ศึกษาส่งเสริมความ สามารถแก่ครูผู้ สอน ให้ปฏิบัติ งานจนเกิด ทักษะในวิชาชีพ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	65	ผู้บริหารสถานศึกษา สร้างขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติงานแก่ ครูผู้สอนทั้งทางตรง และทางอ้อม	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
	66	ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนครูผู้สอน ด้านการพัฒนา ตนเองด้านวิชาชีพ เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การ ร่วม อบรมสัมมนา เพื่อนำความรู้ไปใช้ ในการจัดการเรียน การสอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
9. การส่งเสริมให้มีการ พัฒนาศึกษาวิชาชีพ หมายถึง การพัฒนาบุคลากรเป็น หน้าที่ของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ควรให้ ความสำคัญและไม่ว่าจะใช้ วิธีการใด ๆ ก็ตามแต่ เมื่อ ได้ดำเนินการไปแล้ว ผู้บริหารสถานศึกษาก็ควร ต้องติดตาม เพื่อให้ทราบถึง ความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาทบทวนปรับปรุง และเลือกใช้วิธีการที่ เหมาะสมกว่าต่อไปเพื่อ นำไปสู่การพัฒนาศึกษา วิชาชีพ ของครู	67	ผู้บริหารสถานศึกษา แจ้งข่าวสารหรือ เผยแพร่บทความที่ เป็นประโยชน์ในการ ส่งเสริมการพัฒนา วิชาชีพให้ครูผู้สอน ได้ทราบอยู่เสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	68	ผู้บริหารสถานศึกษา จัด อบรม สัมมนา เชิญวิทยากรจาก ภายนอกมาให้ ความรู้แก่ครูผู้สอน เกี่ยว กับเทคนิควิธีการ สอน	+1	+1	+1	+1	-1	3	0.6	✓
	69	ผู้บริหารสถานศึกษา มีการติดตามผลการ พัฒนาศึกษาวิชาชีพของ ครูผู้สอน เพื่อนำมา ทบทวนปรับปรุงวิธี การให้เหมาะสมใน การพัฒนาศึกษา วิชาชีพครู	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
	70	ผู้บริหารสถานศึกษา จัดให้มีการขยายผล ด้านการส่งเสริม พัฒนาวิชาชีพ เพื่อ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างครูผู้สอน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
10. การพัฒนาและการ สร้างมาตรฐานด้าน วิชาการ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามี หน้าที่พัฒนาและดำรงไว้ ซึ่งบรรยากาศในทางบวก ในที่นี้ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนร่วมกัน กำหนดเกณฑ์มาตรฐาน ด้านวิชาการในการพัฒนา นักเรียนในแต่ละระดับไว้ จัดตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานด้านวิชาการ มีการประกาศเกณฑ์ต่าง ๆ ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนให้ครูนำเกณฑ์ มาตรฐานวิชาการมา พัฒนานักเรียนและการ ปรับปรุงการเรียนการสอน	71	ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนร่วมกัน กำหนดเกณฑ์มาตรฐาน ด้านวิชาการในการพัฒนา นักเรียนในแต่ละระดับไว้ อย่างชัดเจน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	72	ผู้บริหารสถานศึกษา จัดตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานด้าน วิชาการเพื่อสร้าง และพัฒนาเกณฑ์ มาตรฐานด้านการ เรียนของนักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	73	ผู้บริหารสถานศึกษา ประกาศเกณฑ์ต่างๆ ทางด้านวิชาการให้ นักเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	74	ผู้บริหารสถานศึกษา สนับสนุนให้ครูนำ เกณฑ์มาตรฐาน วิชาการมาพัฒนา นักเรียนมาใช้ให้ เป็นไปตามเกณฑ์	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
11. การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้ หมายถึง การส่งเสริมบรรยากาศด้านการเรียนรู้ของนักเรียนโดยการให้รางวัล และการให้การยอมรับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการสูง และเมื่อนักเรียนมีการปรับปรุงผลการเรียนดีขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ผู้บริหารต้องให้โอกาสนักเรียนในการที่จะเป็นที่ยอมรับของห้องเรียนและในสถานศึกษา โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ทำหน้าที่ประสานระหว่างห้องเรียนและสถานศึกษาในด้าน การให้รางวัล เพื่อเป็นการยืนยันว่าผู้บริหารให้การสนับสนุนอย่างจริงจัง	75	ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องชมเชย ประกาศเกียรติคุณนักเรียนที่มีผลงานด้านวิชาการดีเด่น หรือมีพฤติกรรมดีเด่น โดยลงข่าวในวารสาร เว็บไซต์ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคคลภายในและบุคคลภายนอกสถานศึกษารับทราบอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	76	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้นักเรียน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	77	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดนิทรรศการและประชาสัมพันธ์แสดงผลงานของสถานศึกษาและของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓
	78	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ทุนการศึกษา เพื่อสร้างแรงจูงใจและ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓

ตัวแปรที่ศึกษา	ข้อ	ข้อความ	ผู้เชี่ยวชาญ					รวม	ค่าเฉลี่ย	แปลผล
			1	2	3	4	5			
		สร้างขวัญกำลังใจแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนดี								
	79	สถานศึกษาจัดโปรแกรมการเรียนที่ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกตามความต้องการและความสนใจจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่น่าสนใจและมีการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	✓

ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย
รายชื่อสถานศึกษาที่ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

สำเนา

ที่ อว 8612.2/635

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

30 กรกฎาคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดคลองครุ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน 2 ฉบับ

ด้วย นางสาวนริศสรา บุญสอาด รหัสนักศึกษา 59252315 นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มีความประสงค์ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาคร” ในการนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา ใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทำการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือในหน่วยงานของท่าน เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา ภาควิชาการบริหารการศึกษา ขอขอบคุณในการอนุเคราะห์ของท่าน
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ์)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

นักศึกษา. 08 5927 9684

“องค์กรแห่งการสร้างสรรค์”
“Creative Organization”

รายชื่อสถานศึกษาที่ขอความอนุเคราะห์ทดลองเครื่องมือการวิจัย

เรื่อง ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 15 แห่ง ดังนี้

สถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาคร

1. โรงเรียนวัดคลองครุ
2. โรงเรียนบ้านบางปิ้ง
3. โรงเรียนบ้านอ้อมโรงทึบ
4. โรงเรียนสหกรณ์นิคมนาเกลือ
5. โรงเรียนวัดบางน้ำวน (รอดพิทยาคม)
6. โรงเรียนวัดนาขวาง
7. โรงเรียนวัดสุทธาราม
8. โรงเรียนวัดชีผ้าขาว

สถานศึกษาในเขตอำเภอกะทู้แม่บง

9. โรงเรียนวัดท่าเสา
10. โรงเรียนวังนกไข่
11. โรงเรียนบ้านดอนไก่อี

สถานศึกษาในเขตอำเภอบ้านแพ้ว

12. โรงเรียนวัดหนองสองห้อง (สายชนูปถัมภ์)
13. โรงเรียนท่าบแพ้ว
14. โรงเรียนวัดสวนส้ม (ชื่อสินอนุสรณ์)
15. โรงเรียนบ้านเจริญสุข

ภาคผนวก ง ผลการวิเคราะห์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	29	96.7
	Excluded ^a	1	3.3
	Total	30	100.0

a. List wise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics	
Cronbach's Alpha	N of Items
.988	76

Scale Statistics			
Mean	Variance	Std. Deviation	N of Items
339.52	1304.116	36.113	76

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
X1.1	335.34	1269.020	.638	.988
X1.2	334.86	1282.123	.628	.988
X1.3	335.21	1277.670	.604	.988
X2.1	334.79	1278.241	.679	.988
X2.2	334.86	1271.552	.818	.988
X2.3	334.97	1269.677	.756	.988
X2.4	335.00	1275.000	.635	.988
X3.1	335.17	1273.791	.683	.988
X3.2	335.14	1269.909	.763	.988
X3.3	335.17	1269.862	.708	.988
X3.4	335.10	1284.667	.318	.988
X4.1	334.97	1266.463	.829	.988
X4.2	335.03	1274.677	.642	.988
X4.3	335.03	1270.892	.668	.988
X4.4	334.97	1266.320	.832	.988
X5.1	335.14	1277.695	.650	.988
X5.2	335.14	1265.909	.784	.988

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
X5.3	335.79	1280.527	.345	.988
X5.4	334.97	1274.249	.600	.988
X5.5	335.31	1265.079	.746	.988
X6.1	335.34	1263.591	.629	.988
X6.2	335.28	1269.564	.572	.988
X6.3	335.28	1263.421	.615	.988
X7.1	335.00	1271.643	.784	.988
X7.2	334.93	1276.138	.681	.988
X7.3	335.17	1269.791	.776	.988
X7.4	335.28	1271.921	.701	.988
Y1.1	334.97	1269.106	.769	.988
Y1.2	334.97	1275.677	.688	.988
Y1.3	334.83	1270.219	.871	.988
Y1.4	334.97	1267.749	.884	.988
Y2.1	334.97	1267.963	.795	.988
Y2.2	335.28	1259.993	.779	.988
Y2.3	335.00	1263.357	.824	.988

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Y2.4	335.14	1265.766	.787	.988
Y2.5	335.14	1258.980	.864	.988
Y3.1	334.90	1277.096	.759	.988
Y3.2	335.14	1268.552	.794	.988
Y3.3	335.03	1270.249	.819	.988
Y3.4	335.03	1264.963	.791	.988
Y4.1	335.21	1274.241	.685	.988
Y4.2	334.90	1270.096	.842	.988
Y4.3	334.90	1269.239	.778	.988
Y4.4	334.93	1264.638	.875	.988
Y4.5	335.07	1262.781	.838	.988
Y5.1	335.10	1275.525	.697	.988
Y5.2	335.07	1266.852	.820	.988
Y5.3	334.97	1263.320	.827	.988
Y5.4	335.10	1266.525	.764	.988
Y6.1	335.00	1274.714	.709	.988
Y6.2	334.90	1273.739	.750	.988

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Y6.3	334.93	1276.924	.662	.988
Y6.4	335.14	1265.623	.687	.988
Y7.1	335.00	1263.643	.890	.988
Y7.2	334.90	1270.167	.840	.988
Y7.3	334.83	1280.433	.604	.988
Y7.4	334.79	1274.741	.772	.988
Y7.5	334.83	1273.291	.790	.988
Y8.1	335.00	1266.857	.817	.988
Y8.2	335.03	1264.749	.795	.988
Y8.3	334.90	1275.167	.714	.988
Y8.4	334.86	1269.480	.872	.988
Y9.1	334.83	1273.005	.798	.988
Y9.2	334.90	1272.739	.775	.988
Y9.3	335.28	1274.635	.514	.988
Y9.4	335.10	1266.525	.764	.988
Y9.5	335.03	1268.677	.776	.988
Y10.1	335.07	1269.281	.765	.988

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item- Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
Y10.2	335.07	1270.567	.736	.988
Y10.3	335.07	1264.924	.794	.988
Y10.4	335.03	1265.392	.782	.988
Y11.1	335.07	1263.709	.715	.988
Y11.2	334.86	1278.123	.650	.988
Y11.3	335.28	1266.707	.700	.988
Y11.4	334.93	1274.352	.655	.988
Y11.5	335.34	1256.734	.678	.988

ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
รายชื่อสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างการวิจัย

สำเนา

ที่ อว 8612.2/๗๐๒

ภาควิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
พระราชวังสนามจันทร์ นครปฐม 73000

2๐ สิงหาคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดโพธิ์แจ้

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามการวิจัย จำนวน 2 ฉบับ

ด้วย นางสาวนริศสรา บุญสอาด นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร” มีความประสงค์จะขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากท่าน หรือรองผู้อำนวยการ หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน และครูผู้สอน เพื่อประกอบการทำวิจัย ในกรณีนี้ ภาควิชาการบริหารการศึกษา จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดกรุณาแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามให้แก่แก่นักศึกษาดังกล่าวด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประเสริฐ อินทร์รักษ)

หัวหน้าภาควิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

โทร. 09 3979 3455

รายชื่อสถานศึกษากลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูล
เรื่อง ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร จำนวน 86 แห่ง ดังนี้

สถานศึกษาในเขตอำเภอเมืองสมุทรสาคร จำนวน 46 แห่ง

1. โรงเรียนอนุบาลสมุทรสาคร	24. โรงเรียนบ้านโคก
2. โรงเรียนบ้านท่าทราย (พวงสำลีราษฎร์อนุสรณ์)	25. โรงเรียนวัดบ้านไร่ (ประชานุกูล)
3. โรงเรียนวัดศรีเมือง	26. โรงเรียนวัดโสภณาราม (ปลั่งร่วมราษฎร์บำรุง)
4. โรงเรียนบ้านยกกระบัตร์	27. โรงเรียนบ้านสันตบา
5. โรงเรียนวัดบางปิ้ง (บริษัทเกลือไทยสงเคราะห์)	28. โรงเรียนวัดโคกขาม (นรสิงห์อนุสรณ์)
6. โรงเรียนเทพนรินทร์	29. โรงเรียนบ้านชายทะเลโคกขามมิตรภาพที่ 95
7. โรงเรียนเอกชัย	30. โรงเรียนวัดปัจจันตาราม
8. โรงเรียนวัดบางหญ้าแพรก	31. โรงเรียนวัดราษฎร์ธรรมาราม
9. โรงเรียนวัดสามัคคีศรีธาราม	32. โรงเรียนบ้านนาโคก (นาเกลือสัมพันธ์)
10. โรงเรียนวัดศรีสุธาราม	33. โรงเรียนวัดบางพลี (หงษ์ร่วมราษฎร์รังสรรค์)
11. โรงเรียนสมุทรรัตน์	34. โรงเรียนวัดเกตุมดีศรีวราราม
12. โรงเรียนวัดใหญ่จอมปราสาท	35. โรงเรียนเมืองสมุทรสาคร
13. โรงเรียนหลวงแพทยโกศลอุปถัมภ์	36. โรงเรียนบ้านคลองชื้อ
14. โรงเรียนวัดป้อมวิเชียรโชติการาม	37. โรงเรียนวัดกาหลง (พึงสุนทรอุทิศ)
15. โรงเรียนวัดบางปลา	38. โรงเรียนบ้านชายทะเลกาหลง
16. โรงเรียนวัดพันธุวงศ์	39. โรงเรียนบ้านชายทะเลบางกระเจ้า
17. โรงเรียนวัดศิริมงคล	40. โรงเรียนวัดบางกระเจ้า
18. โรงเรียนวัดเกาะ (สำลีราษฎร์อุปถัมภ์)	41. โรงเรียนวัดเจริญสุขาราม
19. โรงเรียนบ้านบางน้ำจืด	42. โรงเรียนวัดใหญ่บ้านบ่อ (บ้านบ่อราษฎร์บำรุง)
20. โรงเรียนวัดโพธิ์แจ้	43. โรงเรียนวัดไต้บ้านบ่อ
21. โรงเรียนบ้านหนองหาดใหญ่	44. โรงเรียนวัดบางซุด (อุ่นพิทยาคาร)
22. โรงเรียนวัดราษฎร์รังสรรค์	45. โรงเรียนวัดปากบ่อ (เหลียงราษฎร์บำรุง)
23. โรงเรียนสหกรณ์กสิกรรมชายทะเล	46. โรงเรียนวัดน่วมกานนท์

สถานศึกษาในเขตอำเภอกระทุ่มแบน จำนวน 16 แห่ง

1. โรงเรียนวัดนางสาว (ถาวรราษฎร์บำรุง)	9. โรงเรียนบ้านคลองกระทุ่มแบน
2. โรงเรียนบ้านท้องคู้ง	10. โรงเรียนวัดอ่างทอง (อ่างทองพิทยาคาร)
3. โรงเรียนบ้านปลายคลองน้อย	11. โรงเรียนวัดบางยาง (บางยางพิทยาคาร)
4. โรงเรียนวัดหนองนกไข่	12. โรงเรียนบ้านคลองแค
5. โรงเรียนบ้านสวนหลวง (รัตนวิจิตรพิทยาคาร)	13. โรงเรียนวัดสุวรรณรัตนาราม
6. โรงเรียนวัดใหม่หนองพะอง	14. โรงเรียนบ้านแครายเกษตรพันธ์พิทยาคาร
7. โรงเรียนวัดท่ากระบือ (ท่ากระบือพิทยาคาร)	15. โรงเรียนวัดราษฎร์บำรุง (ใสวราษฎร์อุปถัมภ์)
8. โรงเรียนวัดศรีสำราญราษฎร์บำรุง (แจ่มประชาอุทิศ)	16. โรงเรียนวัดอ้อมน้อย (มิตรครูราษฎร์ สังสรรค์)

สถานศึกษาในเขตอำเภอบ้านแพ้ว จำนวน 24 แห่ง

1. โรงเรียนบ้านดอนไผ่ (อุดม-สอางค์อนุสุวรรณ)	13. โรงเรียนบ้านคลองสำโรง
2. โรงเรียนวัดโรงเข้	14. โรงเรียนวัดชัยมงคล
3. โรงเรียนหลวงสินธุราษฎร์รังสฤษดิ์	15. โรงเรียนบ้านวังจรเข้
4. โรงเรียนที่ปಂಗกรวิทยาพัฒนา (วัดสุนทรสถิต) ในพระราชูปถัมภ์ฯ	16. โรงเรียนวัดราษฎร์ศรัทธากะยาราม
5. โรงเรียนบ้านโรงเข้	17. โรงเรียนบ้านดำเนินสะดวก (กิมลิ้มฉีฉาย)
6. โรงเรียนวัดหนองบัว	18. โรงเรียนวัดธรรมโชติ
7. โรงเรียนวัดดอนโฆสิตาราม	19. โรงเรียนวัดธัญญารามราษฎร์บำรุง
8. โรงเรียนบ้านคลองตัน	20. โรงเรียนบ้านคลองหลวง
9. โรงเรียนวัดเจ็ดริ้ว	21. โรงเรียนวัดคลองตันราษฎร์บำรุง
10. โรงเรียนวัดธรรมเจดีย์ศรีพิพัฒน์	22. โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 9 (วัดใหม่ราษฎร์นุกูล)
11. โรงเรียนวัดยกระบัตร์ (ชบุราษฎร์นุสรณ์)	23. โรงเรียนวัดกระโจมทอง
12. โรงเรียนอนุบาลบ้านแพ้ว (วันครู2500)	24. โรงเรียนวัดหลักสองราษฎร์บำรุง

ภาคผนวก ฉ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัย เรื่อง ทักษะในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งข้อมูลที่ได้จากความคิดเห็นของท่านมีค่าอย่างยิ่งต่อการวิจัยนี้ ข้อมูลที่ท่านตอบถือว่าเป็นความลับและขอรับรองว่าจะไม่มีผลต่อการปฏิบัติงานหรือสถานศึกษาของท่าน แต่ประการใด โดยผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์ในภาพรวม จึงขอความกรุณาตอบให้ครบทุกข้อตามความเป็นจริง

2. ผู้ตอบแบบสอบถามในแต่ละสถานศึกษา มีจำนวน 2 คน ได้แก่

2.1 ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือ
ผู้รักษาการในตำแหน่ง

จำนวน 1 คน

2.2 ครูผู้สอน

จำนวน 1 คน

3. แบบสอบถามฉบับนี้ ประกอบด้วยข้อคำถาม 3 ตอน จำนวน 81 ข้อ ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

ตอนที่ 2 ทักษะในศตวรรษที่ 21 จำนวน 27 ข้อ

ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 49 ข้อ

เมื่อท่านให้ข้อมูลครบถ้วนแล้วโปรดจัดส่งแบบสอบถามนี้คืนตามช่องทาง ทางใดทางหนึ่ง
ต่อไปนี้

1. จัดส่งในช่องเอกสารของโรงเรียนวัดศรีสำราญราษฎร์บำรุง (แฉ่มประชาอุทิศ) ที่สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร ซึ่งผู้วิจัยได้แนบซองมาพร้อมนี้แล้ว

2. จัดส่งแบบสอบถามนี้คืนทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยได้แนบซองมาพร้อมนี้แล้ว

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี จึงขอขอบพระคุณมา ณ
โอกาสนี้

นางสาวนริศสรา บุญสอาด

นักศึกษาปริญญาโท ภาควิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

ข้อ	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	สำหรับผู้วิจัย
1	เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง	() 01
2	อายุ (เศษปีที่เกิน 6 เดือน นับเพิ่มอีก 1 ปี) ☐ ไม่เกิน 30 ปี ☐ 31 - 40 ปี ☐ 41 - 50 ปี ☐ 51 ปีขึ้นไป	() 02
3	ระดับการศึกษาสูงสุด ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก ☐ อื่นๆ โปรดระบุ	() 03
4	ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ☐ ผู้อำนวยการสถานศึกษา ☐ รองผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือผู้รักษาการในตำแหน่ง ☐ ครู	() 04
5	ประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน (เศษปีที่เกิน 6 เดือน นับเพิ่มอีก 1 ปี) ☐ ไม่เกิน 10 ปี ☐ 11 - 20 ปี ☐ 21 - 30 ปี ☐ 31 ปีขึ้นไป	() 05

ตอนที่ 2 ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสมุทรสาคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ระดับ 5 หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	อยู่ในระดับมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	อยู่ในระดับมาก
ระดับ 3 หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	อยู่ในระดับปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	อยู่ในระดับน้อย
ระดับ 1 หมายถึง ทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ทักษะในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1. ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และการรู้เท่าทันเทคโนโลยี							
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถและทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศสมัยใหม่ในการพัฒนาการบริหารจัดการและการให้บริการ						
2	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปฏิบัติงานและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่เสมอ						
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้ ICT ผ่านสังคมออนไลน์ในการติดต่อประสานงานระหว่างบุคคลและหน่วยงาน						
2. ทักษะความสนใจใฝ่รู้มีจินตนาการ							
4	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนบุคลากรทางการศึกษาและนักเรียนให้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ อยู่เสมอ						
5	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมจินตนาการของนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพและสามารถนำผลงานไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน						

ข้อ	ทักษะในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
6	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนในการพัฒนานักเรียนให้สามารถสร้างผลงานจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง						
7	ผู้บริหารสถานศึกษารู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงในอนาคตและมีจินตนาการที่ล้ำหน้า						
3. ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณการแก้ปัญหา							
8	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ สิ่งที่ศึกษามาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและทักษะในการแก้ปัญหามีเหตุผลและอย่างชาญฉลาด						
9	ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนงาน/ โครงการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนที่เน้นให้นักเรียนมีทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะการแก้ปัญหา						
10	ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนงาน/ โครงการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีทักษะสำคัญเพื่อการเรียนรู้ 3R 7C โดยเน้นการอ่านออก การเขียนได้ การคิดเลขได้ รวมทั้งทักษะอื่น ๆ อย่างรอบด้าน						
11	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและมีทักษะการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันแก่ผู้เรียน						
4. ทักษะความคิดสร้างสรรค์และพัฒนานวัตกรรม							
12	ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการปฏิบัติงาน						
13	ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นแบบอย่างในการนำแนวคิดใหม่ ๆ มาปรับใช้ในการบริหารการศึกษา						

ข้อ	ทักษะในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
14	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการใช้และคิดค้นนวัตกรรมเทคโนโลยีในการพัฒนาการเรียนการสอน						
15	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนครูผู้สอนให้ผลิตสื่อหรือสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน						
5. ทักษะในการสื่อสารและร่วมมือ							
16	ผู้บริหารสถานศึกษามีแผนงานในการพัฒนาทักษะทางด้านสารสนเทศการสื่อสารและด้านเทคโนโลยีแก่นักเรียนในการแสวงหาความรู้ได้อย่างเหมาะสม						
17	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างน้อย 2 ภาษา						
18	ผู้บริหารสถานศึกษามีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในชีวิตประจำวัน						
19	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนและสังคม						
20	ผู้บริหารสถานศึกษามีศักยภาพในการประสานภาคีเครือข่ายเพื่อความร่วมมือจัดการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากล						
6. ทักษะการคิดในเชิงธุรกิจและทักษะประกอบการ							
21	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีหลักสูตรที่ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพเชิงธุรกิจ						
22	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมครูผู้สอนในการพัฒนานักเรียนให้มีความคิดในเชิงธุรกิจและมีทักษะในการประกอบอาชีพ						

ข้อ	ทักษะในศตวรรษที่ 21	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
23	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการจัดประสบการณ์ ให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติจริงด้านการประกอบอาชีพ ตามความสนใจและความถนัดของนักเรียน						
7. ทักษะการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมและการสนใจ ต่อโลก							
24	ผู้บริหารสถานศึกษายอมรับและเห็นคุณค่าของ ความแตกต่างด้านวัฒนธรรมการทำงานของ บุคลากรในองค์กร แต่คงไว้ซึ่งความสามัคคีเป็นหนึ่ง เดียวกัน						
25	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลรู้เท่าทัน กระแสโลกาภิวัตน์						
26	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างเครือข่ายทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้าน วัฒนธรรมองค์กรกับหน่วยงานอื่น						
27	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อ เป้าหมายการอยู่ร่วมกันในเชิงเศรษฐกิจ						

ตอนที่ 3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสมุทรสาคร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านเพียงช่องเดียว

ระดับ 5 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
1. การกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน							
28	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมกับครูผู้สอนใช้ข้อมูล ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมากำหนด เป้าหมายการพัฒนา ด้านวิชาการของสถานศึกษา						
29	ผู้บริหารสถานศึกษาร่วมมือกับทุกฝ่ายกำหนด เป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษาไว้อย่าง ชัดเจน						
30	ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศในอดีต และปัจจุบันเข้านำมาใช้ในการกำหนดเป้าหมาย ของสถานศึกษา						
31	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกัน ดำเนินงานบริหารจัดการสถานศึกษาอย่างมี ระบบ เพื่อปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการ สอนไปสู่เป้าหมายของสถานศึกษา						
2. การสื่อสารเป้าหมายของโรงเรียน							
32	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมชี้แจงและทำ ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของหน่วยงาน เป้าหมาย ด้านวิชาการของสถานศึกษา ให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง นักเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้ทราบ โดยทั่วกัน						

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
33	สถานศึกษามีการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาจัดทำโปสเตอร์ ป้ายประกาศ หรือแผ่นพับประชาสัมพันธ์ แสดงให้เห็นถึงความสำคัญองงานด้านวิชาการ						
34	ผู้บริหารสถานศึกษามีการประชุมปรึกษาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาสถานศึกษาทุกด้าน						
35	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามผลอย่างไม่เป็นทางการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายรับทราบแนวปฏิบัติและเป้าหมายด้านวิชาการ						
36	ผู้บริหารสถานศึกษาสื่อสารถึงผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจตรงตามเป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษา						
3. การนิเทศและการประเมินผลด้านการสอน							
37	ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศชั้นเรียน สังเกตการสอนของครูผู้สอนอยู่ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เช่น การเยี่ยมชั้นเรียน โดยใช้เวลานสั้นๆ และไม่มีการกำหนดล่วงหน้า โดยไม่มีการบันทึก						
38	ผู้บริหารสถานศึกษามีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างครูผู้สอนเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนให้เป็นไปตามเป้าหมายทางวิชาการของสถานศึกษา						
39	ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศชั้นเรียนเพื่อกำกับดูแลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลด้านการสอนของครูผู้สอนให้สอดคล้องกับเป้าหมายด้านวิชาการของสถานศึกษาและมาตรฐานตัวชี้วัดตามหลักสูตรสถานศึกษา						
40	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ข้อมูลย้อนกลับโดยการชี้แจงถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาใน การสอน						

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	ของครูหลังสังเกตการสอน						
4. การประสานงานด้านหลักสูตร							
41	ผู้บริหารสถานศึกษามีความเข้าใจในหลักสูตร อย่างลึกซึ้ง สามารถควบคุมดูแลให้คำแนะนำเป็น ที่ปรึกษาแก่ครูผู้สอนได้						
42	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัด การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความมุ่งหมาย และเนื้อหาสาระของหลักสูตร						
43	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริม สนับสนุนและอำนวยความสะดวก แก่ครูผู้สอนในการนำหลักสูตรไปใช้ และการจัดทำหลักสูตร เพื่อพัฒนาการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ						
44	ผู้บริหารสถานศึกษานำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนของนักเรียนมาประกอบการตัดสินใจใน การพัฒนาหลักสูตร						
45	ผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนร่วมกับครูผู้สอนใน การพัฒนาและประเมินหลักสูตรให้สอดคล้องกับ เป้าหมายของสถานศึกษา						
5. การตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน							
46	ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำกับติดตาม ความก้าวหน้าของนักเรียนเป็นรายบุคคลจาก ครูผู้สอน เพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับความก้าวหน้า ด้านการเรียนของนักเรียน						
47	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนนำผลการ ประเมินผู้เรียนรายบุคคล โดยวิธีการที่หลากหลาย มีเกณฑ์การวัดที่ได้มาตรฐาน เพื่อนำไปใช้ในการ วางแผนพัฒนาผู้เรียนรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอ						

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
48	ผู้บริหารสถานศึกษานำผลคะแนนการทดสอบมาใช้ในการกำหนดเป้าหมายของโรงเรียน, การประเมินหลักสูตร, การประเมินด้านการสอน, และการประเมินผลความก้าวหน้าของเป้าหมายของโรงเรียน						
49	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความก้าวหน้าทางการเรียนของนักเรียน						
6. การควบคุมเวลาในการสอน							
50	ผู้บริหารสถานศึกษาตรวจเยี่ยมชั้นเรียนเพื่อกำกับติดตามการใช้เวลาในการสอนของครูผู้สอนเพื่อประโยชน์แก่นักเรียนอย่างสูงสุด						
51	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนประยุกต์ใช้ทักษะด้านต่าง ๆ จัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาวิชาและเวลาที่หลักสูตรกำหนด						
52	ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุม ดูแลเกี่ยวกับการจัดครูสอนแทน เมื่อครูผู้สอนไม่สามารถเข้าสอนได้						
53	ผู้บริหารสถานศึกษาควบคุมเวลาในการจัดการกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียนมีประสิทธิภาพลดลง						
7. การดูแลเอาใจใส่ครูและนักเรียนอย่างใกล้ชิด							
54	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างปฏิสัมพันธ์อันดีกับครูผู้สอน และนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับครูผู้สอนและนักเรียนเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ						
55	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนและมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตรอย่างใกล้ชิด						

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
56	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการสอนเสริมและการสอนซ่อมหรือจัดกิจกรรมในลักษณะต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูผู้สอนและนักเรียนให้เต็มตามศักยภาพ						
57	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อสวัสดิภาพสวัสดิการต่าง ๆ ของครูผู้สอนและนักเรียน						
58	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนและนักเรียนได้แสดงออกตามความสามารถและศักยภาพของตน						
8. การจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครู							
59	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีสิ่งจูงใจให้กับครูผู้สอนโดยสร้างบรรยากาศเชิงบวกด้านการจัดการเรียนการสอน						
60	ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องชมเชยครูผู้สอนในการปฏิบัติงานด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น กล่าวชมเชยในวันที่ประชุมมอบเกียรติบัตร เสนอข่าววารสารเผยแพร่ในเว็บไซต์ของสถานศึกษา						
61	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมความสามารถแก่ครูผู้สอนให้ปฏิบัติงานจนเกิดทักษะในวิชาชีพ						
62	ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ครูผู้สอนทั้งทางตรงและทางอ้อม						
9. การส่งเสริมให้มีการพัฒนาวิชาชีพ							
63	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนครูผู้สอนด้านการพัฒนาตนเองด้านวิชาชีพ เช่น การศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น การร่วมอบรมสัมมนา เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน						
64	ผู้บริหารสถานศึกษาแจ้งข่าวสารหรือเผยแพร่บทความที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมการพัฒนา						

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	วิชาชีพให้ครูผู้สอนได้ทราบอยู่เสมอ						
65	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมสัมมนา เชิญวิทยากรจากภายนอกมาให้ความรู้แก่ ครูผู้สอนเกี่ยวกับเทคนิควิธีการสอน						
66	ผู้บริหารสถานศึกษามีการติดตามผลการพัฒนา วิชาชีพของครูผู้สอน เพื่อนำมาทบทวนปรับปรุง วิธีการให้เหมาะสมในการพัฒนาวิชาชีพครู						
67	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีการขยายผลด้าน การส่งเสริมพัฒนาวิชาชีพ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างครูผู้สอน						
10. การพัฒนาและการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการ							
68	ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนร่วมกันกำหนด เกณฑ์มาตรฐานด้านวิชาการในการพัฒนานักเรียน ในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจน						
69	ผู้บริหารสถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการ ดำเนินงานด้านวิชาการเพื่อสร้างและพัฒนาเกณฑ์ มาตรฐานด้านการเรียนของนักเรียน						
70	ผู้บริหารสถานศึกษาประกาศเกณฑ์ต่างๆ ทางด้าน วิชาการให้นักเรียน ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้มี ส่วนเกี่ยวข้องทราบ						
71	ผู้บริหารสถานศึกษาสนับสนุนให้ครูนำเกณฑ์ มาตรฐานวิชาการมาพัฒนานักเรียนมาใช้ให้เป็นไป ตามเกณฑ์						
11. การจัดให้มีสิ่งส่งเสริมสภาพการเรียนรู้							
72	ผู้บริหารสถานศึกษายกย่องชมเชยประกาศเกียรติ คุณนักเรียนที่มีผลงานด้านวิชาการดีเด่นหรือมี พฤติกรรมดีเด่น โดยลงข่าวในวารสาร เว็บไซต์ ของสถานศึกษา เพื่อให้บุคคลภายในและ						

ข้อ	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น					สำหรับ ผู้วิจัย
		5	4	3	2	1	
	บุคคลภายนอกสถานศึกษารับทราบอย่างต่อเนื่อง						
73	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมพัฒนาให้มีแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ให้แก่นักเรียน						
74	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดนิทรรศการและประชาสัมพันธ์แสดงผลงานของสถานศึกษาและของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ						
75	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ทุนการศึกษาเพื่อสร้างแรงจูงใจและสร้างขวัญกำลังใจแก่นักเรียนที่มีผลการเรียนดี						
76	สถานศึกษาจัดโปรแกรมการเรียนรู้ที่ให้นักเรียนได้มีโอกาสเลือกตามความต้องการและความสนใจ จัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่น่าสนใจและมีการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง						

ขอขอบพระคุณคะ

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นริศสร่า บุญสอาด
วัน เดือน ปี เกิด	30 พฤษภาคม 2530
สถานที่เกิด	อำเภอปากคาด จังหวัดหนองคาย
วุฒิการศึกษา	สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) วิชาเอกภาษาอังกฤษธุรกิจ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ที่อยู่ปัจจุบัน	92/5 ซอยเพชรเกษม 118 ถนนเพชรเกษม ตำบลอ้อมน้อย อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร

